

חוקי עזר של שהם

**ערוכים לפי נושאים
עם שלושה מפתחות**

מעודכן עד 1.3.2017

הוצאת כתובים • ירושלים

E-Mail: Ketuvim@Bezeqint.net

תלמוד בבלי, בכרך אחד עם שבעה מפתחות בסגנון אינציקלופדי
תלמוד ירושלמי, בכרך אחד עם שבעה מפתחות בסגנון אינציקלופדי
משנה תורה של הרמב"ם, בכרך אחד עם חמישה מפתחות בסגנון אינציקלופדי
שולחן ערוך, בכרך אחד עם שישה מפתחות בסגנון אינציקלופדי מהדורה שנייה / הדפסה שלישית

החקיקה בתכנון ובניה* בשני כרכים, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
החקיקה בבריאות, תברואה ומזון* בשני כרכים, ערך לפי נושאים עם ארבעה מפתחות
דיני רוקחות* בשני כרכים, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
החקיקה ברבנות בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
דיסק הוראות חינוך ותרבות (הוראות הקבע של מנכ"ל משרד החינוך), ערך לפי נושאים
דיני חינוך ובתי הספר * בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
דיני עיריות בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
דיני מועצות מקומיות בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
דיני מועצות אזוריות בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
החקיקה בעסקים בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות
דיני כבאות והצלה* בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם ארבעה מפתחות
הוראות כבאות והצלה* בכרך אחד, ערך לפי נושאים עם שלושה מפתחות

**חוקי עזר של העיריות, המועצות המקומיות והמועצות האזוריות
בכרך אחד, ערך לפני נושאים עם שלשה מפתחות:**

חוקי עזר של נצרת עילית חוקי עזר של עמק הירדן חוקי עזר של עמק לוד חוקי עזר של קריית גת חוקי עזר של קריית מוצקין חוקי עזר של קריית מלאכי חוקי עזר של ראש פינה חוקי עזר של רמת ישי חוקי עזר של רמת גן חוקי עזר של רחובות חוקי עזר של שהם חוקי עזר של תל אביב-יפו	חוקי עזר של ג'לג'וליה חוקי עזר של הרצליה חוקי עזר של חדרה חוקי עזר של חיפה חוקי עזר של טבריה חוקי עזר של טורעאן חוקי עזר של ירושלים חוקי עזר של כסרא-סמיע חוקי עזר של מטה יהודה חוקי עזר של מעלות תרשיחא חוקי עזר של נהריה חוקי עזר של נס ציונה	חוקי עזר של אשדוד חוקי עזר של אבן יהודה חוקי עזר של אופקים חוקי עזר של אריאל חוקי עזר של באר טוביה חוקי עזר של באר שבע חוקי עזר של אשקלון חוקי עזר של גדרה חוקי עזר של גבעת שמואל חוקי עזר של גדרות חוקי עזר של גוש חלב חוקי עזר של גזר
--	--	--

כל הזכויות שמורות © 2017 All Rights Reserved
כתובים אלמוג בע"מ, רח' המלך ג'ורג' 16
ת"ד 37218, ירושלים 9137101
טלפון: 02-6259229 (רב קווי), פקס: 02-6259228
אין להעתיק או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה
ובשום אמצעי, לרבות אלקטרוני, מכאני, צילום או הקלטה,
ללא אישור בכתב של המוציא לאור
עימוד ממוחשב: שמואל שרייבר
נדפס בדפוס חסד ואמונה, ירושלים

לשכת ראש מועצה

כ"ה אדר תשע"ז
23 מרץ 2017

שלום רב,

פנילותה של המועצה המקומית שוהם מעוצנת בחוקי העיר העירוניים, המסדירים את כל המשאבים העומים לאיכות חיי התושבים ביישוב.

השמירה על חוקי העיר בתחומי הסביבה, הביטחון, החנייה ועוד, חשובה לניהול תקין של חיי היום-יום בשוהם, לשמירה על האיכות הגבוהה של המגורים ביישוב וחשובה מאוד לשמירה על מרקם החיים הקהילתי כאן בשוהם.

כחלק מהקפדתה של המועצה על מינהל תקין, תוך שקיפות מלאה, אנו מוציאים השנה גירסה מחודשת של קובץ חוקי העיר של שוהם, ערוך לפי משאבים. קובץ זה מסדיר ומאגד בתוכו את המשאבים החלוציים והבסיסיים ביותר להם נשענים תושבי שוהם.

אני רואה חשיבות רבה וערך מיוחד בכל צעד שיגביר את הנגישות של תושבי היישוב לכל חוק או תקנה המסדירים את זכויותיהם או חובותיהם.

בשנים האחרונות עדינו וערכנו מחדש מספר חוקי עיר, מתוך ראיית חוקים אלה כאמצעי לשיפור איכות החיים ביישוב. נמשיך לעדכן ולהתאים את חוקי העיר גם בעתיד, בהתאם לצורכי השעה.

תודות לכל העושים במלאכה.

גיל ליבמן,

ראש מועצת שוהם

אל תדפדף סתם – נא היעזר במפתחות !!!

מבוא

מהות ספר חוקי עזר של מועצה מקומית שהם

ספר חוקי עזר של מועצה מקומית שהם (להלן – **הספר**) מרכז בתוכו את חוקי העזר של שהם, וכן חיקוקים בלעדיים למועצה מקומית שהם, כשהם מסודרים בצורה שיטתית, לפי נושאים, עם מפתחות של תוכן עניינים כללי, תוכן עניינים מפורט, ומפתח אלפביתי של שמות החיקוקים.

תוכן העניינים הכללי

תוכן העניינים הכללי הינו המפתח השיטתי לפיו נערך הספר לפי נושאים ראשיים ונושאי משנה, כאשר מכל נושא ראשי ונושא משנה, קיימות הפניות לעמודים שבספר.

תוכן העניינים המפורט

תוכן העניינים המפורט כולל את כל החיקוקים הקיימים בספר, שהם ערוכים לפי נושאים ראשיים ונושאי משנה, עם הפניה לעמודים שבספר.

מפתח אלפביתי של שמות החיקוקים

במפתח אלפביתי של שמות החיקוקים מובאים מילות המפתח של שמות חוקי עזר, צווים ואכרזות התקפים של מועצה מקומית שהם.

איזכורים של מקור החיקוקים

בסוף כל חיקוק, מובאים כהערה השנה והעמוד שבו פורסם כל חיקוק ברשומות: בספר החוקים, בקובץ התקנות ובקובץ התקנות חיקוקי שלטון מקומי.

תיקון סעיפים שבחיקוקים

ליד כותרת השוליים של סעיף בחיקוק שתוקן, צוינה השנה שבה תוקן אותו סעיף.

ביטול סעיפים שבחיקוקים

כל סעיף בחיקוק שבוטל, צויין ליד מספר הסעיף, השנה שבוטל אותו הסעיף.

הערות לחיקוקים

הערות לחיקוק או לסעיפים שבחיקוק מובאים בסוף כל חיקוק שבקובץ.

עידכון

ספר חוקי עזר של מועצה מקומית שהם מעודכן עד 1.3.2017.

המסייעים בעריכת הספר

ההוצאה מודה למר **ברוך פרץ שרייבר** ולמר **שמואל שרייבר** על הסיוע בהוצאת הספר.

יעד הספר

נעשה מאמץ גדול להוציא לאור את ספר חוקי העזר של המועצה המקומית שהם, כדי לתת בידי ראש המועצה המקומית שהם, סגניו, לחברי המועצה, לעובדי המועצה, ולכל תושבי המועצה המקומית שהם וכל מי שקשור למועצה מקומית שהם, ספר שימושי הערוך במתכונת נוחה לשימוש.

הערות והצעות לשיפורים

עם כל ההשתדלות שהחיקוקים בספר יהיו שלמים ומוגהים, אין בכח אנוש להגיע לשלמות, לפיכך לא ניתן להתחייב שלא יהיו טעויות.

העורך מודה מראש על כל הערה, השגה והצעה לשיפור.

בעה"ת ירושלים, אדר, התשע"ז

הוצאת כתובים

מפתח הקיצורים

ס"ח – ספר החוקים	קתש"ם – קובץ התקנות
ק"ת – קובץ התקנות	חיקוקי שלטון מקומי
	תוס' – תוספת

תוכן עניינים כללי

ג.....	מבוא
ד.....	מפתח הקיצורים
ה.....	תוכן עניינים כללי
ז.....	תוכן עניינים מפורט
ט.....	מפתח אלפביתי של שמות החיקוקים

ו. עסקים 101

1.....	1. פתיחת בתי עסק וסגירתם
103.....	2. רוכלים

ז. שמות לרחובות ... 105

ח. שמירה 107

ט. תחבורה 109

י. בעלי חיים 118

יא. עבירות קנס 122

יב. תחום המועצה המקומית שהם .. 125

א. איכות הסביבה 1

1.....	1. מודעות ושלטים
9.....	2. ניקיון
39.....	3. צעצועים מסוכנים
41.....	4. תרנים לאנטנות טלוויזיה
45.....	5. מיחזור

ב. היטלי פיתוח 49

49.....	1. תיעול
58.....	2. סלילת רחובות
67.....	3. שטחים ציבוריים פתוחים

ג. מים וביוב 76

ד. מבנים מסוכנים 95

ה. הצמדת תעריפים ואגרת תעודת אישור 99

99.....	1. הצמדה למדד
100.....	2. תעודת אישור

תוכן עניינים מפורט

ג	מבוא
ד	מפתח הקיצורים
ה	תוכן עניינים כללי
ז	תוכן עניינים מפורט
ט	מפתח אלפביתי של שמות החיקוקים

א. איכות הסביבה

1	1. מודעות ושלטים
1	חוק עזר לשהם (מודעות ושלטים), התשנ"ה-1995
9	2. ניקיון
9	חוק עזר לשהם (שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון), התשנ"ו-1996
39	3. צעצועים מסוכנים
39	חוק עזר לשהם (צעצועים מסוכנים), התשנ"ה-1995
41	4. תרנים לאנטנות טלוויזיה
41	חוק עזר לשהם (תרנים אזוריים לאנטנות טלוויזיה), התשנ"ה-1995
45	5. מיחזור
45	חוק עזר לשהם (מיחזור), התש"ע-2010

ב. היטלי פיתוח

49	1. תיעול
49	חוק עזר לשהם (תיעול), התשע"א-2011
58	2. סלילת רחובות
58	חוק עזר לשהם (סלילת רחובות), התשע"א-2011
67	3. שטחים ציבוריים פתוחים
67	חוק עזר לשהם (שטחים ציבוריים פתוחים), התשס"ט-2008

ג. מים וביוב

76	חוק עזר לשהם (אספקת מים), התשנ"ה-1995
87	חוק עזר לשהם (אגרת ביוב), התשנ"ה-1995
88	חוק עזר לשהם (היטל ביוב), התשס"ג-2002

ד. מבנים מסוכנים

95	חוק עזר לשהם (מבנים מסוכנים), התשנ"ו-1996
----	---

ה. הצמדת תעריפים ואגרת תעודת אישור

1. הצמדה למדד

99 חוק עזר לשהם (הצמדה למדד), התשנ"ו–1996

2. תעודת אישור

100 חוק עזר לשהם (אגרת תעודת אישור), התשנ"ד–1994

ו. עסקים

1. פתיחת בתי עסק וסגירתם

101 חוק עזר לשהם (פתיחת בתי עסק וסגירתם), התשנ"ה–1995

2. רוכלים

103 חוק עזר לשהם (איסור רוכלות), התשנ"ה–1994

ז. שמות לרחובות ולוחיות מספר לבניינים

חוק עזר לשהם (שמות לרחובות

ולוחיות מספר לבניינים), התשנ"ה–1994 105

ח. שמירה

107 חוק עזר לשהם (שירותי שמירה), התשס"א–2000

ט. תחבורה

109 חוק עזר לשהם (העמדת רכב וחנייתו), התשס"ב–2002

י. בעלי חיים

118 חוק עזר לשהם (איסור החזקת בעלי חיים), התשע"ה–2014

120 חוק עזר לשהם (החזקת בעל כנף), התשע"ז–2017

יא. עבירות קנס

122 צו המועצות המקומיות (עבירות קנס), התשל"ג–1973

יב. תחום המועצה המקומית שהם

125 צו המועצות המקומיות, התשי"א–1950

מפתח אלפביתי של שמות החיקוקים

א

100.....	אגרת תעודת אישור
87	אגרת ביוב

ראה גם

היטל ביוב

תיעול

איכות הסביבה

ראה

אגרת ביוב

איסור רוכלות

ביעור קוצים

היטל ביוב

מבנים מסוכנים

מודעות ושלטים

מיחזור

סלילת רחובות

צעצועים מסוכנים

שמות לרחובות ולוחיות מספר בבנינים

שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והנקיון

תיעול

תרנים אזוריים לאנטנות טלוויזיה

118.....	איסור החזקת בעלי חיים
----------	-----------------------

103.....	איסור רוכלות
----------	--------------

אנטנות טלוויזיה **ראה** תרנים אזוריים לאנטנות טלוויזיה

76	אספקת מים
----------	-----------

ב

ביוב

ראה

אגרת ביוב

היטל ביוב

תיעול

בניה

ראה

מבנים מסוכנים

סלילת רחובות

בעלי חיים **ראה** איסור החזקת בעלי חיים

בעל כנף **ראה** החזקת בעל כנף

בתי עסק **ראה** פתיחת בתי עסק וסגירתם

ה

88	היטל ביוב
120	החזקת בעל כנף
109	העמדת רכב וחנייתו
99	הצמדה למדד
	הריסת מבנים מסוכנים ראה מבנים מסוכנים

ח

חניה **ראה** העמדת רכב וחנייתו

ט

טלויזיה **ראה** תרנים אזוריים לאנטנות טלויזיה

ל

לוחיות מספר בבנינים **ראה** שמות לרחובות ולוחיות מספר בבנינים

מ

95	מבנים מסוכנים
	מדד ראה הצמדה למדד
1	מודעות ושלטים
	מועצה מקומית שהם ראה תחום המועצה המקומית שהם
45	מיחזור
	מים ראה אספקת מים
	מניעת מפגעים ראה שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והנקיון
	מפגעי תברואה

ראה

אגרת ביוב
היטל ביוב
מבנים מסוכנים
שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והנקיון
תיעול
תרנים אזוריים לאנטנות טלויזיה
מספרים בבנינים **ראה** שמות לרחובות ולוחיות מספר בבנינים

נ	
	נקהון
	ראה
	איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והנקיון
	תיעול
ס	
58	סלילת רחובות
ע	
122	עבירות קנס
	עסקים ראה פתיחת בתי עסק וסגירתם
פ	
101	פתיחת בתי עסק וסגירתם
צ	
39	צעצועים מסוכנים
ק	
	קנס ראה עבירות קנס
ר	
	רוכלות ראה איסור רוכלות
	רכב ראה העמדת רכב וחנייתו
	רחובות
	ראה
	שמות לרחובות ולוחיות מספר בבנינים
	סלילת רחובות

ש

שופכין

ראה

אגרת ביוב

היטל ביוב

תיעול

67 שטחים ציבוריים פתוחים

107 שירותי שמירה

שלטים **ראה** מודעות ושלטים

105 שמות לרחובות ולוחיות מספר לבניינים

שמירה **ראה** שירותי שמירה

9 שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון

ת

תברואה

ראה

אגרת ביוב

שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון

תיעול

125 תחום המועצה המקומית שהם

49 תיעול

תעודת אישור **ראה** אגרת תעודת אישור

41 תרנים אזוריים לאנטנות טלוויזיה

א. איכות הסביבה

1. מודעות ושלטים

חוק עזר לשהם (מודעות ושלטים), התשנ"ה-1995¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

פרק א': פרשנות

1.

הגדרות

בחוק עזר זה –

"**המועצה**" – המועצה המקומית שהם;

"**ראש המועצה**" – לרבות אדם שהוא הסמיכו בכתב לענין הוראות חוק עזר זה, כולן או מקצתן;

"**שלט**" – הודעה המכילה את שמו של אדם או מקצועו או שמו או טיבו של עסק או מוסד או סמל מסחרי של מצרך המשווק או המיוצר במקום או צירוף של אלה, והמראה או כוללת מספרים, אותיות, מלים או איור, המחוברת לבנין או למיתקן, לרבות מיתקן הנושא את ההודעה, בין שההודעה מוארת ובין שאינה מוארת או שהיא מוארת לסירוגין;

"**שלט בולט**" – שלט שהותקן כשהוא ניצב לקיר חיצון של העסק;

"**שלט חוצות**" – שלט המתחלף המתופעל בידי חברת פרסום;

"**מודעה**" – הודעה, כרזה, כרוז, ציור, שרטוט, תמונה, כתובת, סמל, תבנית, או כיוצא באלה, העשויים מחומר כלשהו או המוצגים באמצעות אור, קול, עשן או גז והמיועדים לפרסומת, לרבות עותק מהם ולרבות מודעה המתפרסמת באמצעות מכשיר אופטי או מכשירי שידור, קליטה, הגברה הסרטה, הקרנה, הקלטה, למעט שלט;

"**בנין**" – מבנה, בין בנוי אבן, ובין בנוי בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות –

(1) חלק של מבנה ודבר המחובר אליו חיבור של קבע;

(2) ארגז של ארון או מיתקן אחר בעל נפח, שאפשר להציג בו סחורה או מיתקן לפרסום מודעות, העשוי עץ, מתכת, חומר פלסטי, זכוכית או חומר אחר;

(3) קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה, הגודרים או תוחמים או מיועדים לגדור או לתחום שטח קרקע או חלל;

"**הצגה**" – קביעת שלט;

"**פרסום**" – הודעת דבר לרבים או במקום ציבורי במסירת תכנו בכתב או בדפוס, דרך קביעה, הדבקה, הצבה, הפצה, חלוקה, הצגה וכיוצא באלה או במסירת תוכנו דרך הארה, הסרטה, הקרנה, צביעה, חריטה, שידור, השמעה בקול, במכשירי הקלטה או הגברה וכיוצא באלה, לרבות פרסום מעל גבי רכב נוסע או חונה או בדרך נשיאה בידי אדם או חיה;

"קו הגג" – הקצה העליון של קיר או מרפסת מסביב לבנין ;
 "חזית כניסה ללקוחות" – צד של בנין הפונה לרחוב, שקבועה בו כניסה מאותו רחוב המיועדת ללקוחות ;
 "רשיון" – רשיון שנתן ראש המועצה לפי סעיף 2 ;
 "שילוט" – שלט או מודעה ;
 "מקום ציבורי" – רחוב, לרבות מדרכה, שדרה, פסג', כניסה או מעבר במרכז מסחרי או בבית משרדים, סמטה, משעול לרוכבים או לרוכבי אופניים, נתיב להולכי רגל, כיכר, רחבה, חצר, מגרש ספורט, טיילת, גשר, גינה, מבוי מפולש וכל מקום פתוח שהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו או שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו, בין שהינו בבעלות פרטית ובין שהוא בבעלות ציבורית, וכן מקום פרטי הגובל ברחוב או נשקף אל רחוב ומקום עינוג ציבורי, בית קולנוע, מסעדה, בית קפה, בית מלון או חניון ;
 "לוח מודעות" – לוח מודעות שהקימה המועצה לפרסום הודעות או מקום אחר שייחדה לכך ;
 "רכב" – כהגדרתו בפקודת התעבורה.

פרק ב': רישוי

2. רשיון
- (א) לא יציג אדם שלט, לא יפרסם מודעה, לא ירשה לאחר ולא יגרום להצגה או לפרסום של שלט או מודעה, אלא לפי רשיון מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי הרשיון.
- (ב) בעד רשיון ישלם המבקש אגרה בשיעור המפורט בתוספת.
- (ג) ראש המועצה רשאי לפטור או להפחית אגרה בעד פרסום מודעה על גבי לוח מודעות בהתקיים שני תנאים אלה :
- (1) מפרסם המודעה הוא מוסד ציבורי לצרכי דת, צדקה, חינוך, תרבות, אמנות או ספורט או מוסד שלדעת ראש המועצה הוא בעל אופי ציבורי ;
- (2) המודעה מתפרסמת בקשר לפעילותו הציבורית של המפרסם.
- (ד) המבקש להציג שלט או לפרסם מודעה, יגיש בקשה בכתב לראש המועצה, יפרט את שמו ומענו ויצרף לבקשתו תרשים ותוכנו של השלט או המודעה, לפי הענין, וכן סוגו וצורתו של השלט, החומרים והמידות של השילוט שיוצג או יפורסם ושל מסגרתו או המיתקן הנושא אותו עם מפרטם הטכני והמקום שבו יוצג או יפורסם ; אם השילוט מואר או מחובר לחשמל יצורף לתכנית אישור חשמלאי מוסמך על תקינות המיתקן ועל הימצאותו בו של מפסק פחת.
- (ה) ראש המועצה רשאי לתת רשיון, לסרב לתיתו, לבטלו, לשנותו, לכלול בו תנאים, להוסיף עליהם ולשנותם, ובין היתר, לקבוע הוראות בדבר גודלו של שילוט, צורתו וסוג החומר ממנו יוכן, בין לגבי אזורים או רחובות מסויימים ובין לגבי כל תחום המועצה.
- (ו) לא ינתן רשיון לשלט אם פרסומו או הצגתו מהווים לכאורה עבירה פלילית או אם השלט מפרסם עסק או משרד שאין לו רשיון כחוק או שהפעלתו נוגדת את דיני התכנון והבניה או הוראות לפי סעיף קטן (ה).

3. **תוקף רשיון**
רשיון יפקע ב־31 בדצמבר בשנה שבה ניתן.
 4. **בקשה לשינוי**
ביקש בעל רשיון בתקופת תוקפו של הרשיון לשנות את השם או פרט אחר הרשום בשלט או במודעה, יגיש בקשה חדשה לרשיון, וישלם אגרה כמפורט בתוספת, למעט שינוי בפרסום עינוג ציבורי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.
 5. **פרטים מזהים**
(א) לא יפרסם אדם מודעה אלא אם כן צויין בה שמו ומענו של המפרסם ושל בעל בית הדפוס או היצרן שאצלו הודפסה או יוצרה המודעה.
(ב) ראש המועצה רשאי לדרוש מבעל בית הדפוס שבו הודפסה מודעה או מיצרן שייצר אותה, למסור את שמו ואת מענו של מזמין המודעה.
 6. **פטור**
הוראות פרק זה לא יחולו על דגל המשמש כסמל של מדינה או של ארגון בעל אופי ציבורי או דתי, לרבות דגל המוצג באירוע ממלכתי, ובלבד שהדגל הוצג כדין ואינו משמש לפרסומת מסחרית.
- פרק שלישי: שלטים ומודעות אסורים**
7. **סייג לפרסום**
לא יציג אדם שלט, לא יפרסם מודעה ולא יגרום להצגתם או לפרסומם אם נתקיים לגביהם אחד מאלה:
(1) הוא מפריע או עלול להפריע לתנועת כלי רכב או הולכי רגל;
(2) הוא מרעיש או מפיק ריח;
(3) הוא שלט בולט, למעט שלט המשמש לשירותי חירום לפי היתר מראש המועצה;
(4) הוא חוסם דלת, חלון, תריס, יציאת חירום או פתח אחר או מפריע למעבר בהם;
(5) הוא מוצג על מדרגות חירום, מדרגות נעות, מעליות, מזגן אוויר, צינור ביוב, צינור אוויר, עמוד חשמל, מיתקן טלפון, מיתקן להפעלת רמזור, אנטנה, עמוד צופרים, תמרור או במקום שנועד לצידוד או למיתקנים לכיבוי שריפות;
(6) הוא מסתיר פרטים בעלי יחוד ארכיטקטוני, קשתות, עמודים או פוגע במראה האסתטי של מבנה או מהווה מטרד;
(7) הוא חורג מקצות הבנין או מקו הגג;
(8) הוא אינו מותקן על גבי לוח מודעות או מיתקן של המועצה המיועד לכך או מיתקן שאישר ראש המועצה; הוראות סעיף קטן זה לא יחול על שלט חוצות;
(9) הוא מוצג על מבנה המשמש למגורים בלבד, אלא אם כן השילוט הוא של אדם המנהל במבנה את עסקו כדין;
(10) הוא אינו הולם, לדעת ראש המועצה, את אופי הסביבה שבה מבקשים להציגו או עלול להפריע לתושביה או לפגוע בהם.

- 8. סייג להצגת שלט**
- (א) לא יציג אדם יותר משלט אחד לכל עסק, אלא אם כן התיר ראש המועצה הצגת שלט נוסף לעסק מטעמים מיוחדים ובתנאים שקבע; לעסקים עם חזית כניסה ללקוחות מחזיתות שונות, יותרו הצגת שלטים כמספר החזיתות.
- (ב) שלט לעסק יוצג רק בחזית המבנה שבו מתנהל העסק בו בחזיתות הכניסה ללקוחותיו.
- (ג) ראש המועצה רשאי להתיר הצגת שלט הכוונה מרוכז בכניסה לאזור תעשייה או בכניסה לרחוב או לשטח או למבנה שבו מרוכזים תעשיות או בתי מלאכה אחדים.
- (ד) לא יציג אדם שלט שאורכו המרבי עולה על אורך החזית של בית עסק ורוחבו עולה על מטר אחד, אלא אם כן התיר ראש המועצה הצגתו מטעמים מיוחדים.
- 9. סייג להקרנה ולפרסום מודעה**
- (א) לא יקרין אדם שילוט אל מקום ציבורי על ידי הארה בחשמל או באמצעים אלקטרוניים או על ידי השמעת תוכן השילוט ברמקול, אלא אם כן ראש המועצה התיר לעשות כך מטעמים מיוחדים.
- (ב) לא יפרסם אדם מודעה בדרך של נשיאת לוח או סרט וכיוצא באלה, בין שההודעה נישאת בידי אדם ובין על גבי בעל חיים, אלא אם כן ראש המועצה התיר את הדבר מטעמים מיוחדים.
- (ג) לא יפרסם אדם מודעה בדרך של חלוקה מכלי טיס, מכלי רכב או מעל גבי בעל חיים.
- 10. הדבקת תווית על אישור תשלום**
- (א) לא יציג אדם שלט ולא יפרסם מודעה, אלא אם כן הודבקה עליהם תווית מאת ראש המועצה בדבר אי תשלום אגרת רשיון; התווית תודבק בפינה הימנית התחתונה של השילוט ותכלול פרטים לזיהוי בעל הרשיון.
- (ב) אי הדבקת התווית כאמור בסעיף קטן (א) יהווה הוכחה לכאורה שהשילוט הוצג או פורסם ללא רשיון; ראש המועצה יהא רשאי להסיר שילוט שאינו נושא תווית כאמור אף ללא מתן הודעה כאמור בסעיף 13.
- (ג) לא יסיר אדם תווית כאמור בסעיף קטן (א) משילוט קיים, אלא לפי הוראות חוק עזר זה.
- 11. אחזקה תקינה ואחזקת שלט**
- (א) בעל רשיון לשלט יחזיק את השלט באורח נקי, נאה ותקין (להלן – **אחזקה תקינה**).
- (ב) בעל רשיון לשלט אחראי להסרת השלט בתום השימוש בו או בגמר תוקף הרשיון או ביטולו או אם העיסוק או האירוע שהשילוט מפרסם אינו קיים עוד.

- 12. סמכויות ראש המועצה**
- (א) ראש המועצה רשאי, בכל עת סבירה, להיכנס לכל מקום כדי לברר אם קויימו הוראות חוק עזר זה ולעשות מעשה הדרוש לביצועו.
- (ב) לא יפריע אדם לראש המועצה ולא ימנע ממנו ביצוע סמכויותיו לפי סעיף קטן (א).
- (ג) בעל רשיון לפי חוק עזר זה חייב להציג את רשיונו בפני ראש המועצה לפי דרישתו.
- 13. הודעה בכתב**
- (א) ראש המועצה רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מאדם שהציג או פרסם או הרשה לאחר להציג או לפרסם שלט, להסירו אם אין לו רשיון לפי חוק עזר זה, או אם השלט הוצג תוך הפרת תנאי הרשיון או הפרת הוראה מהוראות חוק עזר זה או לדרוש מאדם כאמור לבצע את העבודות הנחוצות, לדעת ראש המועצה, לצורך אחזקתו התקינה של השלט או לצורך התאמתו לתנאי הרשיון או להוראות חוק עזר זה.
- (ב) מקבל הודעה כאמור, ימלא אחריה בתקופה שנקבעה בהודעה.
- (ג) לא מילא אדם אחר הוראות הודעה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי ראש המועצה להורות על הסרת השלט, ורשאי הוא לבצע את העבודה הדרושה לאחזקתו התקינה של השלט ולגבות מאותו אדם את הוצאות המועצה בביצוע העבודה כאמור.
- (ד) האמור בסעיף זה אינו בא לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם על הפרת הוראה מהוראות חוק עזר זה.
- (ה) ראה ראש המועצה שאין לדעת את שמו ומענו של המפרסם או המציג, רשאי הוא להורות כאמור בסעיף קטן (ג), אף ללא מסירת דרישה בכתב.
- 14. תנאים לפרסום מודעות**
- (א) מודעה המודבקת על לוח המודעות תהא במידות שנקבעו בחלק א' לתוספת.
- (ב) מפרסם מודעה ימסור למועצה, ללא תשלום, לפי דרישת ראש המועצה, חמישה עותקים מכל מודעה המתפרסמת בהתאם להוראות חוק עזר זה. הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על שלט חוצות.
- 15. שמירת מודעות**
- (א) לא יסיר אדם, לא יקרע, לא יטשטש, לא יקלקל ולא ילכלך מודעה שפרסמה המועצה או שפורסמה על גבי לוח מודעות או מודעה שפורסמה בהתאם להוראות חוק עזר זה, אלא אם כן קיבל אישור לכך מראש המועצה או מילא אחר הוראות חוק עזר זה.
- (ב) לא ידביק אדם מודעה על לוח מודעות, למעט עובד מטעם המועצה או אדם שהמועצה העמידה לרשותו את הלוח לפרסום.
- (ג) ניתן רשיון לפרסם מודעה על לוח מודעות ושולמה האגרה כמפורט בתוספת, תפרסם המועצה את המודעה על לוח המודעות.

- 16. תנאים להצגת שלט או לפרסום מודעה**
 (א) לא יציג אדם שלט, אלא אם כן נתמלא בו אחד מאלה:
 (1) הוא כתוב בשפה העברית;
 (2) השפה העברית תופסת לא פחות ממחצית שטחו, ואם הוא כתוב גם בשפה אחרת, האותיות העבריות אינן קטנות מהאותיות הלועזיות.
 (ב) לא יפרסם אדם מודעה אלא אם כן תוכנה הכתוב בשפה הלועזית כתוב בה גם בעברית ובהבלטה לא פחותה.
 (ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על שילוט שמפרסם או מציג מוסד רשמי של מדינה זרה או מוסד דת.
- 17. מסירת הודעות**
 מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקו הרגיל או הידוע לאחרונה לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים הגרים עמו או לידי אדם בוגר העובד או מועסק שם או נשלחה בדואר רשום לאותו אדם לפי מען מגוריו או עסקו הרגיל או הידוע לאחרונה או הוצגה באופן הנראה לעין באחד המקומות האמורים או במקום שבו נמצא השילוט.
- 18. חזקות**
 מי ששמו, עיסוקו או ענינו מתפרסם בגוף השילוט או מי שהזמין את ייצגו או הדפסתו של השילוט או שילם בעדו, רואים אותו לענין הוראות חוק עזר זה כמי שפירסם או הציג את השילוט, אלא אם כן הוא מסר, תוך 72 שעות ממועד קבלת ההודעה על כך מאת ראש המועצה, את שמו ומענו של האדם האחראי לפרסום או להצגת השילוט.
- 19. עונשין**
 העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו – קנס 1,400 שקלים חדשים, ואם היתה העבירה נמשכת, דינו – קנס נוסף 55 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או לאחר הרשעתו בדין.
- 20. סייג לתחולה**
 הוראות חוק עזר זה לא יחולו לגבי –
 (1) מודעות ושולטים של הממשלה, של בתי משפט או של המועצה;
 (2) מודעות ושולטים של גופים ציבוריים הקשורים למועצה;
 (3) שלט המוצג על דלת כניסה לדירת מגורים;
 (4) שילוט המופיע על רכב הנמצא בתחום המועצה במעבר או בענין או עיסוק חד פעמי או באקראי או הנכנס לתחום המועצה לצורך הובלת סחורה או אנשים בלבד או השייך לעסק להובלה או להשכרת רכב.
- 21. הצמדה למדד**
 שיערי האגרה שנקבעו בתוספת יעלו ב־1 בכל חודש (להלן – **יום העלאה**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.

22. הוראת שעה

על אף האמור בסעיף 21 יעלו שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת ב'1 בחודש שלאחר פרסום חוק עזר זה (להלן – **יום ההעלאה הראשון**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש יולי 1994 עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הראשון.

תוספת²

(סעיפים 2 (ב), 4 ו-14(א))

חלק א': מידות מודעות

מידות מודעה המתפרסמת בהדבקה על לוח מודעות –

אורך בס"מ	רוחב בס"מ	
93	62	1. מודעה גדולה
46	62	2. מודעה בינונית
46	31	3. מודעה קטנה
23	23	4. מודעה זעירה

חלק ב': שיעורי אגרה להדבקת מודעות

בעד הדבקת מודעה על גבי לוח המודעות של המועצה, לסדרה של לוחות פרסום או חלק מהם –

בשקלים חדשים

1. לכל שלושה ימים או חלק מהם –	
(א) מודעה גדולה	63
(ב) מודעה בינונית	50
(ג) מודעה קטנה	38
(ד) מודעה זעירה	31
(ה) מודעת אבל	פטורה
2. לכל שלושה ימים נוספים או חלק מהם –	
(א) מודעה גדולה	45
(ב) מודעה בינונית	45
(ג) מודעה קטנה	34
(ד) מודעה זעירה	29

חלק ג': שיעורי אגרה למודעות המתפרסמות על לוח שהקים המפרסם

בשקלים חדשים	
188	3. מודעות המתפרסמות על לוח שהקים המפרסם ברשות המועצה, בין אם הוא מואר ובין אם לאו, לכל חודש או חלק ממנו, ובשטח שיפוט המועצה, לכל חודש או חלק ממנו לכל לוח מודעות

חלק ד': שיעורי אגרה לרישום שלטים

בשקלים חדשים	
125	1. שלט שהותקן במקום העסק או השילוט, לרבות מקום שבו מתקיימת פעילות שאינה מיועדת להשגת רווחים, למעט שלט כאמור בפרטים 3 ו-4 לחלק זה, לכל מטר חלק מצלעו הארוכה ביותר או חלק ממנו, לכל שנה או חלק ממנה
175	2. שלט שהותקן שלא במקום העסק, למעט שלט כאמור בפרטים 3 ו-4 לחלק זה, לכל מטר אורך מצלעו הארוכה ביותר או חלק ממנה
188	3. שלט מואר על ידי חשמל, ניאון או באופן אחר, שהותקן במקום העסק או העיסוק, לכל מטר אורך מצלעו הארוכה ביותר או חלק ממנו, לכל שנה או חלק ממנה
	4. על שלט שנקודה כלשהי משטחו החיצון בולטת מדופן הבנין מעל 25 ס"מ, תשלום אגרה בשיעור כפול מזה שהיה חל על אותו שלט אלמלא בלט
125	5. שלט או מודעה שצויירו או שנכתבו על חלון ראוהו של עסק, לכל מקום עסק, לשנה או חלק ממנה, ל-6 מ"ר הראשונים של חלון הראווה או חלק מהם
25	לכל מטר נוסף

חלק ה': שלטי חוצות

שיעורי האגרה בשקלים חדשים		גודל השלט
למפרסם מעל 100 מ"ר	למפרסם עד 100 מ"ר	
83	127	עד 10 מ"ר
62	95	בין 10 ל-75 מ"ר
42	63	בין 75 ועד 200 מ"ר
21	32	מעל 200 מ"ר

¹ קתש"ם תשנ"ה, 311.

² אגרת הבסיס חושבה לפי סעיפים 21, 22 לחוק עזר זה ליום 15.7.1994, והינה 17038714.47 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 11.5.1995.

2. ניקיון

חוק עזר לשהם (שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון), התשנ"ו-1996¹

בתוקף סמכותה לפי הסעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

פרק א': פרשנות

1.

הגדרות (תיקון: תשע"א)

בחוק עזר זה –

"אשפה" – פסולת בית, פסולת מפעל, פסולת בנין, פסולת צמחים, גרוטאות או זבל, לרבות חפץ או חומר הגורמים סכנה לבריאות או אי סדר, שיירי מזון, אריזות למיניהן, קליפות, ניירות, קופסאות קרטון, סמרטוטים, בדלי סיגריות, פחים, גזרי עץ וכיוצא בהם;

"בור שפכים" – מבנה, אתר, תעלה, צינור או מיתקן, מתחת ליפני הקרקע או מעליהם, לרבות חלק מהם או אבזר המחובר אליהם, שנועדו לקיבולם ואגירתם או להולכתם של מי שפכים;

"ביתן אשפה" – בנין או מיתקן המיועד להחזקת כלי אשפה או כלי אשפה לזבל או כלי אשפה לאשפת מפעל;

"בנין" – מבנה או חלק ממנו, לרבות דירת מגורים, בין קבוע ובין ארעי, בין בנוי בחלקו ובין בשלמותו, בין בנוי אבן, ובין בנוי בטון, חומר, טיט, ברזל, עץ, או חומר אחר, לרבות מבנה המקיף או הגודר או המכוון להקיף או לגדור אדמה או שטח, וכולל את שטח קרקע שמשמשים בו או שמחזיקים בו יחד עם המבנה כחצר או גינה או לצורך אחר של אותו מבנה, לרבות מיתקני תברואה או מיתקן המשמש למכירת סחורות;

"בעל חיים" – כהגדרתו בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994.

"בעל מקום עינוג" – אחד או יותר מאלה:

- (1) הבעל של מקום עינוג;
- (2) המחזיק של מקום עינוג;
- (3) אדם המנהל מקום עינוג;
- (4) בעל רשיון להפעלת מקום עינוג;
- (5) מי שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו מתקיים עינוג;

"בעל נכס" – אחד או יותר מאלה:

- (1) הבעל הרשום של הנכס;
- (2) אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה או שהיה מקבלה אילו הנכס היה נותן הכנסה, בין בזכותו ובין כמורשה, כנאמן או כבא כוח;
- (3) שוכר, או שוכר משנה;
- (4) בעל דירה כמשמעותו בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן – **חוק המקרקעין**);

- (5) נציגות בית משותף כמשמעותה בחוק המקרקעין ;
"בעל עסק" – אחד או יותר מאלה :
 (1) בעלו של עסק ;
 (2) מנהל עסק ;
 (3) מנהל עסק למעשה ;
 (4) האחראי על עסק ;
 (5) המחזיק בעסק ;
 (6) שותף פעיל בעסק ;
"גן" – גן ציבורי, פארק, חורשה או שדרה וכל מקום אחר ברחוב שצומחים בו צמחים, בין שהוא גדור ובין שאינו גדור, וכן אגם או בריכה ברשות הרבים ;
"גרוטאות" – חפצים שיצאו מכלל שימוש או חלקיהם, לרבות אביזרי בית, מכונות וכלי חשמל ;
"גרוטאות רכב" – רכב שיצא מכלל שימוש מחמת התישנותו או פירוקו או שנקבע כרכב באובדן גמור, וכן שלד של רכב או חלקים של רכב ;
"השלכה" – לרבות זריקה, שפיכה, נטישה או השארה ;
"זבל" – לרבות הפרשת בעלי חיים, וכן פסולת או מי שפכים של מכלאה ;
"חזית" – חלק מבנין הנשקף אל רחוב או גן, לרבות חלון, מרפסת, גדר, קיר תומך וקיר אחר ;
"חפצים ישנים" – חפצים שיצאו מכלל שימוש, לרבות מכונות, מקרר, דוד, כלים, מכשירי חשמל, אביזרי בית ואינסטלציה, רהיטים, תריסים, או חלק מהם, גרוטאות או גרוטאות רכב ;
"חצר" – קרקע שמשמשים בה או שמחזיקים בה יחד עם בנין, לרבות גינה או דשא ;
"כביש" – חלק מרחוב המיועד לתנועת כלי רכב ;
"כלי אשפה" – מכל, שקית או כלי קיבול, המיועדים לאצירת אשפה מחומר, צורה, גודל ואיכות כפי שקבע המפקח מזמן לזמן ;
"מגרש" – קרקע שאינה חצר ;
"מדביר חולדות" – מי שבדו רשיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן – **חוק רישוי עסקים**) ;
"מדרכה" – מקום המשמש למעבר הולכי רגל, בין שהוא מרוצף או סלול ;
"מדרכה גובלת בעסק" – כל רוחב המדרכה לאורך רחוב הגובל בעסק, הנמצאת בין הקוים הניצבים לפינותיו הקיצוניות של המקום שבו נמצא עסק ;
"מהנדס" – אדם שהמועצה מינתהו למהנדס המועצה, לרבות אדם שהמהנדס העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן ;
"מזיק" – אחד או יותר מאלה : חלזונות, עשבי בר, טוואי התהלוכה של האורן, קרציות, מקקים, יתושים, זבובים, פרעושים, פשפשים, חולדות, נברנים ועכברים ;
"המועצה" – מועצת המועצה ;
"מחזיק" – אדם המחזיק למעשה בנכס או בחלק ממנו כבעל או כשוכר או באופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון ;

"מי שפכים" – מי דלוחים, מי כביסה, מי שטיפת רצפות או מים מלוכלכים או מזוהמים לרבות פסולת נוזלית של מפעל או פסולת נוזלית מסוג אחר ;
"מיתקן תברואה" – צנרת תברואית, לרבות אסלה, צינור, מרזב, מגלש, מכל מים, תא בקרה, בור שפכים, מיתקן לחימום בנין, מיתקן לחימום מים, מערכת אספקת מים, כמשמעותם בהוראות למיתקני תברואה (הל"ת), התש"ל-1970, לרבות חיבור למיתקן תברואה ;
"מפגע" – אחד או יותר מאלה :

- (1) רעש, ריח או זיהום אויר חזקים או בלתי סבירים, כמשמעותם בחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 ;
- (2) בנין לקוי באופן שעלולים לחדור אליו או דרכו מים, רטיבות, טחב, רוח או עשן ;
- (3) העדר ביב או העדר בור שפכים במקום שבו אין חיבור לרשת הביוב, או בור שפכים לקוי או שאינו מתאים לתכליתו או שאינו מספיק להרחקה תקינה של מי שפכים מהנכס ;
- (4) צינור מי שפכים, פתח בור שפכים או כיוצא באלה, שלא נקבע בהם מכסה איטום או שהמכסה אינו קבוע כנדרש ;
- (5) השלכת אשפה או עשיית צרכים במקום ציבורי שלא נועד לכך ;
- (6) מיתקן תברואה לקוי או שלא הותקן כראוי או שאינו פועל כראוי או שאינו תואם את דרישת הל"ת ;
- (7) חיבור או קישור לקוי של מיתקן תברואה או ביב, של מערכת הסקה, של מיתקן מים או של מכל דלק ;
- (8) מרזב או מגלש הקשור, במישרין או בעקיפין, עם ביב, צינור, מי שפכים או תעלת שפכים ;
- (9) מקום המשמש או ששימש לאגירת מים, או לאגירת מי שפכים, או מקום או כלי שבו נקווים מים עומדים, הנמצא במצב הגורם או עלול לגרום לזיהום המים שבתוכו או לריבוי יתושים או חרקים ;
- (10) שימוש במרזב כצינור מי שפכים, או שפיכת נוזל שאינו מי גשם דרך מרזב ;
- (11) שימוש במערכת הביוב לסילוק מי גשמים, בין על ידי חיבור מרזבים לרשת הביוב ובין על ידי פתיחת שוחות ביוב לניקוז המים ;
- (12) הצטברות חומר, בין בתוך בנין ובין בסביבתו, הגורם או העלול לגרום לרטיבות או טחב בבנין או בסביבתו, או העלול להזיק לבריאות באופן אחר ;
- (13) הצטברות של אשפה, עפר, אבנים, עצים, גרוטאות מתכת, חלקי כלי רכב, זבל וכיוצא בהם, חפצים, רהיטים, כלים או חומר אחר העלול להזיק לבריאות או להוות, לדעת מפקח, הפרעה לשכנים או לסביבה ;
- (14) אי התקנת מעשנה בנכס, שלדעת מפקח יש צורך להתקינה או החזקת מעשנה בנכס במצב לקוי או בלתי תקין או בגובה שאינו מספיק, לדעת המפקח, או שהיא פולטת עשן, גזים או פיח, העלול לגרום נזק לבריאות או מטרד לשכנים או הפרעה לסביבה ;
- (15) בנין שמחמת העדר נוחיות סניטרית בו, לרבות העדר בתי כסא וכיורים במספר מספיק או ששוררים בו תנאים, שלדעת מפקח, מזיקים או עלולים להזיק לבריאות או גורמים או עלולים לגרום מטרד לסביבה ;

- (16) החזקת נכס או שימוש בו בצורה או באופן, שלדעת המפקח, מזיקים או עלולים להזיק לבריאות או גורמים הפרעה או מטרד לסביבה ;
- (17) נכס המצוי במצב העלול לעשותו מזיק, מסוכן או פוגע בבריאות או מטרד לסביבה ;
- (18) כסאות, שולחנות, ארגזים, חפצים, כלים, גרוטאות או גרוטות רכב, המוחזקים ברחוב, ללא היתר מאת המפקח ;
- (19) שטח אדמה, שלדעת מפקח, אינו גדור במידה מספקת ועלול לשמש מקום להצטברות אשפה או פסולת ;
- (20) תנור, אח, קמין או כבשן, בין שהוא משמש למלאכה ובין לתכלית אחרת, שלדעת מפקח, אינו מאכל כראוי את חומר הדלק שבתוכו וגורם לפליטת עשן או גזים במידה המזיקה או העלולה להזיק לבריאות, או להוות מטרד לשכנים או לסביבה ;
- (21) מפעל, מקום עבודה או מחסן מסוג כלשהו, שאינם מוחזקים במצב נקי, או שהעבודה בהם עלולה לגרום, לדעת מפקח, נזק לבריאות או מטרד או הפרעה לשכנים או לסביבה ;
- (22) אבק או פסולת, הנוצרים במפעל או במקום עבודה מסוג כלשהו, מכל הגורמים או העלולים לגרום, לדעת המפקח, נזק לבריאות או מטרד או הפרעה לשכנים או לסביבה או פליטת עשן, בניגוד להוראות תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), התשכ"ב-1962 ;
- (23) ניקוי, ניעור או חיבוט מרבד, שטיח או כלי מיטה, ברשות הרבים, בחצר, בחזית הבית או בקומות בנין, באופן הגורם הפרעה לסביבה ;
- (24) הפרעה לשימוש במיתקן תברואה או במתקני אספקת מים או הפרעה כלשהי בהחזקתו היעילה של נכס, מבחינה תברואית או אחרת ;
- (25) השקאה בשפכים, בדלוחים או במי פסולת אחרים בלתי מטהרים ;
- (26) דבר, שלפי קביעת מפקח, עלול לסכן את חייו, בטחונו, בריאותו, רכושו או נוחיותו של אדם או להפריע לאדם או למנוע ממנו שימוש בזכויותיו או העלול, לדעת מפקח, להוות מטרד לשכנים או לסביבה ;
- (27) פי צינור דלק שמיקומו או אופן החזקתו גורמים להפרעה לשכנים או לסביבה ;
- (28) הימצאות חולדות או עכברים, נברנים או מזיקים אחרים או הפרשותיהם ;
- (29) הימצאות זבובים, חרקים או שרצים, העלולים לגרום נזק לבריאות או העלולים לגרום הפרעה או אי נוחות לשכנים ;
- (30) צמח הצומח בנכס והמהווה או עלול להוות סכנה או לגרום הפרעה או אי נוחות ;
- (31) צמח או ענפי עץ בולטים או מתפשטים לעבר מקום ציבורי ומפריעים או עלולים להפריע לעוברים ושבים או לרכב ;
- (32) זחלי טוואי התהלכה של האורן וקניהם הנמצאים בעצי אורן שבנכס ;
- (33) נדידת חול מנכס לרחוב ;
- (34) קוצים, צמחיית בר או חומר אחר, הנמצאים בנכס ועלולים לגרום לשריפה או להתפשטות שריפה או עלולים לגרום להתרבות זחלים, חרקים ומזיקים למיניהם ;

- (35) החזקת בעלי חיים באופן, שלדעת מפקח, מזיק או עלול להזיק להזיק לבריאות או להוות מטרד או הפרעה לשכנים או לעוברי אורח;
- (36) חפץ, לרבות גרוטת רכב, המצוי ברחוב, במקום ציבורי או בשטח פרטי, העשוי לדעת מפקח, להיות מזיק, מסוכן, פוגע בבריאות, מסוכן לציבור או מטרד או הפרעה לשכנים או לעוברי אורח;
- (37) הפרשות בעלי חיים;
- (38) דבר, שלפי קביעת מפקח, גורם הפרעה לסביבה;
- "מפעל"** – מקום שבו מייצרים, מאחסנים, מעבדים או מוכרים טובין, עושים מלאכה או מספקים שרות, לרבות חנות, בית מלאכה, בית חרושת, מעבדה, סופרמרקט, משרד או עסק אחר;
- "מפקח"** – אדם שראש המועצה מינהו בכתב למפקח לענין חוק עזר זה, כולו או מקצתו;
- "מקום עינוג"** – מקום המשמש לצרכי עינוג, למעט דירה פרטית;
- "מקום פרטי"** – חצר, מגרש, מבוא לבית, מדרגות המשמשות מבוא או כניסה לבית, גג, מקלט, או כל מקום אחר, המשמש את דיירי הבית, למעט דירת מגורים;
- "מקום ציבורי"** – שטח המוגדר בתכנית בנין ערים כשטח ציבורי פתוח או כשטח לבנין ציבורי, רחוב, שדרה, חורשה, גן או גינה, וכל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו, לעבור בו או שהוא משתמש או עובר בו למעשה, מקום עינוג, אוטובוס ציבורי או מונית כמשמעותם בתקנות התעבורה, התשכ"א–1961;
- "מקלט"** – מבנה או מקום אחר שהותקן לשמש מקלט, לפי תכנית שהרשות המוסמכת אישרה לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951 (להלן – **חוק ההתגוננות האזרחית**);
- "נכס"** – קרקע, בנין, חצר, גינה, מגרש או חלק מהם, בין תפוס ובין פנוי, בין ציבורי ובין שאינו ציבורי;
- "עינוג"** – הצגת תיאטרון, קולנוע, קונצרט, אסיפה, הרצאה, מופע, מחול וריקודים, קרקס, משחק, ספורט, שעשוע, או כל כיוצא באלה, בין שההשתתפות בהם היא בתמורה ובין שאינה בתמורה;
- "מועצה"** – מועצה מקומית שהם;
- "עץ"** – לרבות חלק ממנו, שיח או חלק ממנו;
- "עקירת עץ"** – כריתת עץ, שבירתו, שריפתו או סילוקו;
- "פסולת בית"** – אשפה המצטברת במקום מגורים או במהלך פעילות רגילה של בני אדם, שאינה פסולת בנין, פסולת צמחים, פסולת מפעל, גרוטאות או זבל;
- "פסולת בנין"** – פסולת או שיירי חומרים שמשמשים בהם לבניה או לתיקונים של בנין, או בקשר לאותן עבודות, לרבות שיירי הריסות של בנין, אבנים, סלעים, אפר, אדמה וכיוצא באלה;
- "פסולת מפעל"** – שיירי מפעל או פסולת מכל הסוגים, המתקבלים בתהליך ייצור או עיסוק של מפעל, לרבות חומרי אריזה;
- "צמח"** – עץ, שתיל, ענף, ניצן, תפוחית, פרי, שיח, עשב, פרח, דשא או חלק מהם;

"פסולת צמחים" – צמח קטוף, תלוש או צמח שנשר, לרבות ענפים, עלים, עשב, דשא, לרבות גזמים שלהם וכיוצא באלה ;
"ראש המועצה" – לרבות אדם שראש המועצה הסמיכו בכתב, להשתמש בסמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן ;
"רחוב" – דרך, נתיב להולכי רגל, מדרכה, כביש, מעבר המשמש רכב או המכוון לשמש אמצעי גישה לבית או לבתים, תעלה, ביב, חפירה, רחבה, כיכר, גינה או גן או מקום פתוח הנועד לשימוש הציבור או שהציבור נוהג לעבור בו או להשתמש בו או שהציבור נכנס אליו, או רשאי להשתמש בו או להיכנס אליו ;
"רכב" – רכב הנע בכח מכני או הנגרר על ידי רכב או בהמה, וכן מכונה או מטען הנעים או נגררים כאמור, לרבות אופניים, תלת אופן ועגלה, כמשמעותם בפקודת התעבורה ;
"תעלת שפכים" – לרבות סעיפי תעלת שפכים, תאי בדיקה ונספחים אחרים.

פרק ב': שמירת הניקיון, מניעת מפגעים וסילוקם

2. **איסור גרימת מפגע**
 - (א) לא יגרום אדם מפגע ולא ירשה לאחר לגרום מפגע.
 - (ב) מי שמשגיח או אחראי על קטין ינקוט אמצעים נאותים לבל יגרום הקטין למפגע.
 - (ג) המחזיק בנכס או בעל נכס, כשאין אדם אחר מחזיק בו או כשלא ניתן לאתר את המחזיק באמצעים סבירים, יחזיק את הנכס באופן שלא יתקיים בו מפגע, ישמור על ניקיון הנכס וסביבתו וינקוט אמצעים למניעת מפגע בנכס.
 - (ד) אדם שבהשגחתו בעל חיים ינקוט אמצעים נאותים לבל יגרום בעל החיים מפגע ; נגרם מפגע יסלקו אדם כאמור.
3. **אחריות לסילוק המפגע**
4. **אחריות ביחוד ולחוד**

בעל נכס או מחזיק בו יסיר, יתקן ויסלק מיד מפגע שנתגלה בנכס.
5. **הודעה לסילוק המפגע**
 - (א) מפקח רשאי, לתת לכל אדם הוראות הדרושות, לדעתו, למניעת למניעת הישנותו או לסילוקו של מפגע, לרבות הוראות לביצוע עבודות הנחוצות לסילוק מפגע ולמניעת הישנותו, בהתאם לפרטים, לתנאים ולמועדים הקבועים בהודעה.
 - (ב) מי שאחראי לסילוק מפגע, שנמסרה לו הודעה כאמור, ימלא אחריה.
6. **הדברת מזיקים**

בעל נכס או מחזיק בו, ידביר את המזיקים שבנכסו וימנע את קיומם או התרבותם.
7. **דרישה להדברת מזיקים**
 - (א) מפקח רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש ממי שעבר על הוראות סעיף 6, להדביר את המזיקים שבנכסו ולבצע את העבודות הדרושות לכך,

בהתאם לפרטים, לתנאים, לאופן הביצוע ובזמן סביר, שנקבע בהודעה; ובלבד שלא ידביר אדם חולדות, נברנים ועכברים בחומרים רעילים, אלא באמצאות מדביר חולדות מורשה; מי שנמסרה לו הודעה כאמור, ימלא אחריה.

(ב) לא קיים אדם דרישה שבהודעה כאמור בסעיף קטן (א) או ביצע את העבודות שלא לפי הפרטים, התנאים, הצורה והאופן המפורטים בהודעה או לא השלים את העבודות בתקופה שנקבעה בהודעה, רשאית המועצה לבצע את העבודות כמפורט בהודעה ולגבות את הוצאות הביצוע ממי שנמסרה לו ההודעה.

(ג) אישור מאת המפקח על סכום ההוצאות ישמש ראיה לכאורה לדבר.

8.

הדברת מזיקים בידי המועצה

מפקח רשאי, לפי שיקול דעתו, לבצע פעולת הדברה של מזיקים ועשבי בר, בין פעולה מונעת ובין לאחר קיום המפגע ורשאי הוא להיכנס לכל נכס לשם כך.

9.

קביעת המפקח

קביעתו של המפקח בדבר קיומו של מפגע תהא ראיה לכאורה לדבר.

10.

איסור זריקת אשפה או לכלוך

(א) לא ישים אדם דבר, פרט לאשפה יבשה, בכלי אשפה.

(ב) לא יזרוק אדם, לא ישאיר ולא יניח, ולא ירשה לאחר לזרוק, להשאיר או להניח אשפה במקום ציבורי או פרטי, אלא בכלי אשפה שהותקנו בהתאם להוראות חוק עזר זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) לא יזרוק אדם, לא ישאיר ולא יניח אשפת בית או פסולת צמחים בכלי אשפה שהתקינה המועצה במקום ציבורי; לענין זה, "אשפת בית" – אשפה המוצאת מנכס שאינו רחוב.

(ד) לא יניח אדם כלי אשפה ברחוב, למעט עובדי המועצה או הפועלים מטעמה בעת מילוי תפקידם ולמעט אדם שהמפקח הורה לו בכתב אחרת.

(ה) לא יזרוק אדם, לא ישליך, לא ישאיר, לא ישים, לא יניח ולא ירשה למי שפועל מטעמו לזרוק, להשליך, לשים, להשאיר או להניח אשפה, פסולת בנין, זבל, נייר, ארגז, ריהוט או חפץ אחר או פסולת צמחים בכל קרקע, בין פרטית ובין ציבורית, אלא בהסכמת המפקח בכתב ובהתאם להוראותיו.

11.

איסור שפיכת חומר והשלכת חפצים מרכב לרחוב

(א) לא ישפוך אדם חומר מרכב לרחוב ולא יניח לחומר להישפך מרכב בו הוא נוהג.

(ב) לא ישליך אדם אשפה, פסולת או חפץ אחר מתוך רכב לרחוב.

12.

אחראים לעבירה

נעשה שימוש ברכב בניגוד להוראות סעיף 11 או באופן שעלול לגרום נזק לרחוב, יואשמו בעבירה –

(1) הנוהג ברכב באותה שעה;

(2) בעל הרכב או האדם האחראי לרכב, אלא אם כן הוכיח שהרכב לא היה ברשותו באותה עת או שהרכב נלקח שלא בהסכמתו.

- 13. השקאת צמחים**
לא ישקה אדם ולא ירשה לאחר להשקות צמחים באופן הגורם או העלול לגרום להפרעה לעוברים ושבים ברחוב, או לאנשים בנכס גובל, למעט השקיית גן.
- 14. ניקוי, איבוק, ניעור וחיבוט**
(א) לא ינקה אדם, לא ינער, לא יחבוט ולא יאבק מרבד, שטיח, כלי מיטה או דבר אחר ברחוב או דרך פתח הפונה לרחוב אף אם אינו גובל בו.
(ב) לא ינקה אדם, לא ינער, לא יחבוט ולא יאבק מרבד, שטיח, כלי מיטה או דבר אחר דרך פתח שאינו פונה לרחוב, בשעות שבין 14.00 לבין 18.00 ובין 19.00 לבין 07.00 למחרת.
- 15. איסור זיהום מקום ציבורי**
(א) לא יעשה אדם צרכיו ברחוב, או באולם ציבורי, בחדר המתנה ציבורי, במקום עינוג או במקום אחר אשר לציבור רשות כניסה אליו, לא יירק בהם ולא יזהם אותם באופן אחר, ולא ירשה לבעל חיים שבחזקתו לעשות צרכיו ברחוב, במדרכה או בשטח ציבורי כלשהו.
(ב) עשה כלב את צרכיו בטלת גללים במקום ציבורי או במקום פרטי, יאסוף מיד את הגללים בעל הכלב או מי שמחזיק בכלב באותה עת.
(ג) לא ילכלך אדם ולא יזהם מקום ציבורי.
- 16. איסור הדבקה, פיזור וחלוקה של מודעות**
(א) לא יפזר אדם ולא ידביק במקום ציבורי מודעה, דבר פרסומת או תעמולה וכיוצא בהם, על קירות, עמודים, עצים וכדומה, לא יתלה ולא יצייר עליהם ולא ירשה לאחר לעשות כאמור.
(ב) לא יחלק אדם ולא ירשה לאחר לחלק מודעות במקום ציבורי, אלא בהיתר מאת ראש המועצה.
(ג) ראש המועצה רשאי לתת היתר לחלק מודעות במקום ציבורי, לסרב לתיתו, לבטלו, להתלותו, להתנות בו תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם; לענין סעיף זה, "מודעה" – כהגדרתה בחוק עזר לשהם (מודעות ושלטים), התשנ"ה-1995.
(ד) הכותב, מצייר, משרטט, או חורט על מקרקעין של זולתו שלא כדין, או מדביק, תולה, מניח או קובע עליהם שלא כדין, כל כתב, מודעה או שלט, רואים אותו כמלכלך את רשות הרבים ויחולו לגביו הוראות סעיף קטן (א).
(ה) הודבק או נקבע כתב, מודעה או שלט כאמור בסעיף קטן (ד), רואים כמלכלך את רשות הרבים גם מי שתוכנו של הכתב, המודעה או השלט מצביע עליו כמי שהזמין את הכנתו או הדבקתו או הורה על כך יחולו לגביו הוראות סעיף קטן (א), זולת אם הוכיח כי לא הוא עשה כן וכי המעשה נעשה שלא בידיעתו והוא נקע אמצעים סבירים כדי למנוע את ביצוע המעשה כאמור.
(ו) בסעיף זה, "כתב" – לרבות ציור, שרטוט או חריגה.

- 17. החזקת בעלי חיים (תיקון : תשע"א)**
- (א) לא יחזיק אדם בעל חיים שהחזקתו טעונה היתר לפי הוראות חוק עזר זה, אלא בהיתר מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאיו.
- (ב) לא יחזיק אדם ולא ירשה לאחר להחזיק בעל חיים, בין אם החזקתו טעונה היתר לפי הוראות חוק עזר זה ובין עם אינה טעונה היתר, אלא אם כן הוא נוקט אמצעים סבירים כדי למנוע מבעל חיים לגרום סכנה לחייו או לבריאותו של אדם, ולא יחזיקו באופן הגורם או העלול לגרום לכלוך או ריחות רעים או הטרדה לשכנים או לעוברי אורח.
- (ג) המחזיק בעל חיים בביתו, בנכסו או בחצרו, יחזיק במקום ובאופן שלא יגרום רעש חזק המפריע לשכנים.
- (ד) לא יאכיל אדם בעלי חיים במקום ציבורי, באופן העלול לזהם את המקום או באופן הגורם מפגע או לכלוך או ריחות רעים או הטרדה לשכנים או לעוברי אורח באופן בלתי סביר.
- 18. איסור שימוש, במי שפכים או שפיכתם.**
- (א) לא ישתמש אדם ולא ירשה לאחר להשתמש במי שפכים להשקאה.
- (ב) לא ישפוך אדם ולא ירשה לאחר לשפוך מי שפכים למקום ציבורי או למקום פרטי.
- (ג) לא יוביל אדם ולא ירשה לאחר להוביל מי שפכים במקום ציבורי או במקום פרטי, אלא לתוך בור שפכים ואמצעות אבזרים שאישר המפקח.
- 19. איסור שפיכת נוזל**
- (א) לא ישפוך אדם למקום ציבורי מים או נוזל אחר, אלא לצורך ניקוי רחוב או השקאת גן.
- (ב) לא ירחץ אדם כלי רכב ברחוב באופן המותיר ברחוב שלולית או מים עומדים.
- 20. איסור הבערת קוצים**
- לא יבעיר אדם קוצים, עצים, צמחים, אשפה, פסולת בנין, אשפת צמחים או חומר אחר בגן, במקום ציבורי, במקום פרטי, בשדה או תחת כיפת השמים או בשטח מגורים בנוי בתחום המועצה, אלא לפי היתר בכתב מאת ראש המועצה.
- 21. אחריות בעל נכס והמחזיק לנקיונו**
- (א) בעל הנכס או המחזיק ישמור בתמידות על נקיונם של החצר, מבוא לבית, מקום חניה, חדר המדרגות, גג, המקלט, וכל מקום המשמש את דיירי הנכס, ינקם ויטאטאם, להנחת דעתו של מפקח, וכן ישטוף את מדרגות חדר הכניסה ומדרכות שבתחום החצר.
- (ב) בעל נכס יעשה כל תיקון ושינוי הדרושים להחזקת המקלט או מרחב מוגן במצב נקי ותקין המאפשר שימוש בו בכל עת וכפי שיידרש בכתב לפי הוראות סעיף 14 לחוק ההתגוננות האזרחית.
- 22. דרישה לגידור**
- מחזיק בבנין או בעל יגדרוהו בהתאם לדרישת המפקח ולהנחת דעתו, אם לדעת המפקח הדבר דרוש לשם מניעת מפגע או סכנה לציבור.

- 23. איסור השארת בעלי חיים ושמירה עליהם**
- (א) לא ישאיר אדם ולא ירשה להשאיר בעל חיים שבבעלותו או בפקוחו במקום ציבורי ולא ירשה לבעל חיים שבבעלותו או בפקוחו לשוטט במקום ציבורי.
- (ב) לא יעביר אדם עדר פרות, כבשים או עזים בתחום שטח שיפוט המועצה.
- (ג) נמצא בעל חיים כאמור בסעיף קטן (ב) בתחום שטח שיפוט המועצה, רשאי ראש המועצה או הרופא הוטרינר של המועצה לתפסו לאלתר בכל מקום שיימצא, להעבירו למכלאה, לאחסנו או למכרו (להלן – **תפיסה**); הוצאות התפיסה יחולו על מחזיק בעל החיים, על בעלו, על הרועה ועל אדם שיש לו שליטה על בעל החיים; נמכר בעל החיים ינוכו מדמי המכר הוצאות התפיסה והנזקים שגרם. אישור ראש המועצה בכתב בדבר סכום ההוצאות והנזקים יהווה ראיה לכאורה לדבר.
- 24. חובה להדביר עשבי בר**
- בעל הנכס או המחזיק חייב להדביר עשבי בר הנמצאים בנכסו.
- 25. הוראות להדברת עשבי בר**
- ראש המועצה רשאי לדרוש בהודעה בכתב מאת אדם שעבר על הוראות סעיף 24, להדביר עשבי בר ולבצע את הדרושות לכך בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
- 26. סילוק מפגעים בידי המועצה**
- מפקח או מי שהוא הסמיך לכך רשאים לסלק מפגע הנמצא בתחום המועצה; סולק מפגע כאמור רשאית המועצה לגבות מאדם החייב בסילוקו את הוצאות הסילוק; תעודה מאת המפקח על סכום ההוצאות תהווה ראיה לכאורה לדבר.

פרק ג': ניקוי מגרשים, חצרות וכניסות לבניינים

- 27. שמירה על הנקיון**
- אדם המעסיק עובדים בעבודות בניה, חפירה, חציבה וכיוצא באלה, יתקין במקום העבודה תנאי נוחיות סניטרית לעובדים במקום, בהתאם לדרישות המפקח, למשך זמן ביצוע העבודות, וכן חייב הוא, לאחר גמר העבודות כאמור, לבער ולסלק את כל הלכלוך שנצטבר ולנקות את המקום, להנחת דעת המפקח.
- 28. חובת ניקוי וגידור מגרש**
- מחזיק במגרש, וכשאין המגרש תפוס – בעל מגרש, חייב לשמור על נקיון המגרש, ולנקותו ולגדרו, בהתאם לדרישת המפקח ולהנחת דעתו.
- 29. דרישה לניקוי מגרש**
- (א) ראש המועצה או המפקח רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש ממחזיק או מבעל מגרש, לנקות את המגרש או את הקרקע שמשתמשים בה או מחזיקים בה ביחד עם הבנין כחצר או כגינה, או לצורך אחר של אותו בנין, וכן את הכניסות לבנין.
- (ב) ההודעה כאמור תכלול את התנאים, הפרטים ואופן ביצוע הניקוי ואת התקופה שבה לביצועו.

- 30. מלוי אחר דרישה**
בעל הנכס או המחזיק בו שקיבל הודעה כאמור בסעיף 29 ימלא אחר האמור בהודעה.
- 31. ניקוי בידי המועצה**
לא מילא בעל הנכס או המחזיק בו אחר הודעה כאמור בסעיף 29, או ביצע את הנקוי שלא לפי התנאים, הפרטים והאופן המפורטים בהודעה, רשאית המועצה לבצע את הניקוי ולגבות את הוצאות הניקוי מאת בעל הנכס או המחזיק תעודה מאת ראש המועצה או המפקח בדבר סכום ההוצאות תהווה ראיה לכאורה לדבר.
- 32. רשות כניסה**
המפקח רשאי להיכנס, מזריחת החמה ועד שקיעתה, לכל נכס לרבות מגרש או שטח קרקע שמשתמשים בו או שמחזיקים בו יחד עם הבנין כחצר או כגינה או לצורך אחר של אותו בנין, וכן לכניסות של בנין, כדי לברר את מצב הניקיון בהם ואם נתמלאו דרישות ראש המועצה או המפקח כאמור בפרק זה.

פרק ד': פינוי אשפה

- 33. כלים לפינוי אשפה**
- (א) מחזיק בנכס יתקין בבנין או בחצרו כלי אשפה לפי הוראות המפקח לענין הצורה, הגודל, החומר והכמות, ויחזיקם במצב תקין, יתקנם או יחליפם באחרים, לפי דרישת המפקח ובזמן שיקבע.
- (ב) המפקח רשאי, במסירת הודעה בכתב לבעל הנכס או למחזיק בו, להסדיר פנוי אשפה באמצאות שקיות פלסטיק או שקיות מחומר אחר או באמצאות מכל אחר.
- (ג) בהודעה כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי המפקח לקבוע את אופן פינוי האשפה ומועדי פנויה, וכל הוראה אחרת הדרושה להסדרת פינוי האשפה.
- (ד) לא ישים אדם אשפה אלא בתוך שקיות פלסטיק או שקיות מחומר אחר, שאת גודלן וצורתן קבע המפקח; שם אדם אשפה בשקיות כאמור, יסגרן היטב ויעבירן לכלי אשפה.
- (ה) לא ישים אדם ולא ישאיר אשפה אלא בתוך כלי אשפה, שקית או מיכל, שהותקנו כאמור בסעיפים קטנים (א), (ב) או (ד), ולא ישאיר אשפה מחוץ לכלי אשפה, ובלבד שיסגור את מכסה כלי האשפה מיד אחרי השלכת האשפה לתוכו.
- (ו) לא ישים אדם לתוך כלי אשפה שהותקן כאמור בסעיף קטן (א) או לתוך שקית או מכל כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ד), זבל, מי שופכין, פסולת של מפעל או פסולת בנין, חומרים נוזלים או דליקים או חתיכות ברזל או אבנים, העלולים לקרוע או להשחית את כלי הקיבול.
- (ז) המועצה תספק לכל נכס כלי פסולת לצורך פנוי אשפה כולל כלים להפרדת פסולת, ומספרם ייקבע לפי שיקול דעתה הבלעדי.
- (ח) בעד הספקת כלי פסולת כאמור בסעיף קטן (ז) ישלם מחזיק, אגרה בשיעור הנקוב בתוספת הראשונה.

- 34. כלי אשפה לפסולת של מפעל**
- (א) מחזיק בבית מלאכה או במפעל יתקין כלי אשפה נפרדים ומיוחדים לפסולת של מפעל, במספר, מסוג, מטיב ובמקומות, כפי שקבע מפקח ובהתאם להוראותיו, וכן יתקנם או יחליפם בהתאם לדרישת מפקח ובזמן שקבע, ויחזיקם במצב נקי.
- (ב) הוראות סעיף 33(ב) ו-(ד) יחולו על פסולת של מפעל, בשינויים המחויבים לפי הענין.
- 35. התקנת ביתן אשפה**
- (א) מפקח רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש מבעל נכס שיתקין ביתן אשפה או יתקנו.
- (ב) בעל נכס שנדרש להתקין ביתן אשפה כאמור בסעיף קטן (א) חייב להתקינו באופן, בצורה ובמקום שיקבע המפקח, ובהתאם להוראות ובזמן שיקבע, כאמור בהודעה.
- 36. החזקת ביתן וכלי אשפה**
- (א) בעל נכס או המחזיק בו חייב להחזיק ביתן אשפה וכלי אשפה במצב נקי ותקין ולשמור על ניקיונם ועל ניקיון סביבתם, להנחת דעתו של המפקח.
- (ב) מפקח רשאי לדרוש בהודעה בכתב, ביצוע תיקונים בביתן אשפה או בסמוך לו, לרבות התקנת ברז המחובר לרשת המים של הבית ומתחתיו בריכת ניקוז המחוברת לרשת הביוב של הבית.
- 37. פינוי אשפה בהיתר**
- (א) לא יפנה אדם, פרט לעובד המועצה או מי שהיא מינתה לעשות כן, לא יעביר ולא יוביל אשפה או זבל מנכס, אלא לפי דרישה בכתב או היתר מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ב) בהיתר שניתן לפי סעיף קטן (א) ייקבעו –
- (1) השעות שבהן מותר להוציא או להוביל אשפה או זבל;
 - (2) המקומות שאליהם יובלו ויורקו אשפה או זבל;
 - (3) דרכי ההוצאה וההובלה, אמצעי ההובלה, צורתם, גודלם ומבנם;
 - (4) תקופת ההיתר.
- (ג) ראש המועצה רשאי לתת היתר לפי סעיף קטן (א), לסרב לתיתו, לבטלו, להתלותו, להתנות בו תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם.
- (ד) נמצא רכב מוביל פסולת אשפה או זבל מנכס למקום אחר ללא היתר, כאמור בסעיף קטן (א), רואים את בעל הרכב או מי שהרכב בשליטתו כאחראי, אלא אם כן הוכיח שהוא לא הוביל כאמור, והודיע ברשות מי היה הרכב אותה שעה או שהרכב נלקח ללא הסכמתו.
- 38. פינוי פסולת צמחים**
- (א) בעל נכס או המחזיק בו לא יוציא פסולת צמחים וגזם מחצרו למדרכה או לרחוב, אלא בימים, בשעות ובתנאים שקבע המפקח ופרסם על כך הודעה בכתב ברבים.
- (ב) בעל נכס או מחזיק ישלם למועצה בעד פינוי פסולת צמחים וגזם הוצאות לפי תעודה מאת ראש המועצה או מפקח בדבר סכום ההוצאות; תעודה כאמור תהווה ראיה לכאורה לסכום ההוצאות.

- 39. רכוש המועצה**
 אשפה, זבל, פסולת צמחים, פסולת בנין, גרוטאות וגזם שפזנו בהתאם להוראות סעיפים 33, 37, 38 ו-40 יהיו רכוש של המועצה, זולת אם נקבע אחרת בהיתר או באישור שניתנו על פי הסעיפים האמורים.
- 40. פינוי פסולת בנין**
 (א) בעל נכס, המחזיק, האחראי לביצוע עבודות הבניה או ההריסה, כולם, ביחד או לחוד, חייבים בפינוי פסולת בנין.
 (ב) פינוי פסולת בנין יעשה לפי אישור ראש המועצה או מפקח בהתאם לתנאים שקבע.
- 41. זכות כניסה לשם פינוי אשפה**
 (א) עובד המועצה או אדם שהמועצה מעסיקה בפינוי אשפה, זבל, פסולת בנין או פסולת צמחים וגזם, רשאי להיכנס לכל נכס כדי לפנותם בהתאם להוראות חוק עזר זה.
 (ב) בעל נכס, המחזיק או המנהל אותו, יאפשר לעובד המועצה או מי שפועל מטעמה גישה חופשית ותקינה וללא הפרעה לכלי אשפה שנקבעו להוצאת הפסולת.
- 42. אגרת פינוי אשפה**
 המועצה רשאית להפחית אגרה או לפטור מתשלומה בהתחשב במצבו הכלכלי של החייב בה.
- 43. אגרת פינוי פסולת מפעל**
 (א) בעד פינוי פסולת מפעל ישלם למועצה המחזיק במפעל אגרה בשיעור שתקבע המועצה.
 (ב) במרכז מסחרי שבו מחזיקי הנכסים מקבלים שירותי תחזוקה או ניקיון מאת גוף משפטי כלשהו, יראו את אותו גוף כמחזיק במפעל לענין הוראות סעיף זה והמועצה תהא רשאית לחייבו באגרת פינוי פסולת בעד המרכז המסחרי; לענין חישוב האגרה, יראו את כלל הנכסים שבו כמפעל אחד.
 (ג) ראש המועצה רשאי לפטור מפעל מאגרה כאמור בסעיף קטן (א), כולה או מקצתה, אם שוכנע כי מיקום המפעל, מבנהו, שיטת עבודתו, שיטת העברת האשפה הנהוגה בו או כמות האשפה שהמפעל מוציא, אינם כרוכים בהשקעת אמצעים מעל המקובל בפינוי אשפה ממגורים.
- 44. הובלת פסולת מפעל**
 (א) המועצה רשאית להורות לבעל נכס שהוא מפעל לפנות את הפסולת המפעל ולהובילה למקום שתורה לו.
 (ב) לא יוביל אדם פסולת מפעל ולא ישליכה למזבלה עירונית או לתחנת מעבר, אלא בהיתר מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
 (ג) בהיתר ייקבע –
 (1) סוג הרכב שבו מותר להוציא ולהוביל את הפסולת;
 (2) שעות ההובלה המותרות;
 (3) המקום שאליו תובל הפסולת;
 (4) תקופת ההיתר.

- 45. השאלת מכולה**
(א) המועצה רשאית להשאיל למחזיק במפעל, מכולה לתקופה של עד שלושה חודשים, לזמן תיקון מכולה שבבעלותו או לזמן הדרוש לרכישת מכולה חדשה.
(ב) פנה בעל המפעל למועצה בבקשה להשאיל לו מכולה והסכימה המועצה לכך, ישלם למועצה דמי שימוש בסכום ובתנאים שתקבע המועצה.

פרק ה': פינוי חפצים מיושנים

- 46. איסור השארת חפצים ישנים**
לא יזרוק אדם, לא ישאיר, ולא יניח, לא יחזיק ולא ירשה לאחר לזרוק, להשאיר, להניח או להחזיק חפצים ישנים, גרוטאות וגרוטאות רכב, במקום ציבורי או פרטי, אלא אם כן דרוש הדבר להעברתו או לתיקונו של אותו חפץ ישן, ולא יותר מן הזמן הסביר הדרוש לכך.
- 47. פינוי חפצים ישנים**
כל אחד מאלה יפנה את החפצים הישנים ממקום ציבורי או פרטי למקום שקבע ראש המועצה ושצוין בהודעתו:
(1) אדם המוכר, המרכיב או המספק חפצים שמחליפים חפצים מיושנים;
(2) בעלם של חפצים מיושנים;
(3) מי שברשותו חפצים מיושנים.

פרק ו': שמירת הסדר והנקיון בגנים

- 48. הימצאות בגן**
לא יימצא אדם בגן אלא בשעות שהכניסה לגן נאסרה בהוראת ראש המועצה בהודעה המוצגת בגן או בכניסה אליו.
- 49. איסור כניסה**
לא ייכנס אדם למקום נטיעות גדור הנמצא בגן, אלא ברשות ראש המועצה או המפקח ובהתאם להוראותיהם.
- 50. איסור פגיעה בבעלי חיים**
לא יפריע אדם לבעלי חיים שאינם בבעלותו או שהם בבעלות המועצה, להלך, לעוף או לשוט בגן, לא יטרידם, לא יקחם ולא ינסה לקחתם או את ביציהם ולא יניח להם מלכודת.
- 51. איסור פגיעה בצמחי גן**
לא יקטוף אדם, לא יעקור, לא יגדע ולא ישחית עץ וצמח בגן, אלא אם כן הרשהו לכך ראש המועצה או המפקח ובהתאם לתנאי ההרשאה.
- 52. התנהגות בגן**
(א) לא ידרוך אדם, לא יטפס ולא ירשה לאחר לדרוך או לטפס על דשא, צמח או מקום נטיעות, אלא בהתאם להוראות ראש המועצה שנקבעו בהודעה המוצגת במקום.

- (ב) לא ידרוך אדם, לא יטפס ולא ירשה לאחר לדרוך או לטפס על גדר, משוכה, שער או סורג שבתוך גן או הגודרים אותו.
- (ג) לא ישבור אדם, לא ישחית ולא ירשה לאחר לשבור או להשחית גדר, משוכה, שער או סורג בתוך גן.
- (ד) לא יהלך אדם בגן אלא בשבילים או בשטחים שנקבעו לכך.
- (ה) לא ילון אדם בגן ולא יקים בו אוהל אלא במקומות שראש המועצה התיר לכך.
- 53. כלי רכב**
לא יכניס אדם רכב לגן, לא ינהג בו ולא ישאירו בגן ללא היתר מראש המועצה או המפקח.
- 54. רוכלות**
לא יעסוק אדם ברוכלות בגן אלא אם כן הותר לו הדבר במפורש ברשיון הרוכלות שניתן לו על פי דין.
- 55. משחקים**
לא ישחק אדם בגן אלא בסוגי במשחקים, בתנאים ובמקומות שקבע לכך ראש המועצה בהודעה שהוצגה בגן.
- 56. איסור הפרעה**
לא יעשה אדם כל מעשה בגן שיש בו כדי לגרום לסכנה, הפרעה, אי נוחות או נזק לכל אדם, או שיש בו כדי להפר את הסדר בגן.
- 57. רעש**
לא יקים אדם בגן רעש חזק, או בלתי סביר או ממושך, או חוזר ונשנה.
- 58. השגחה על בעלי חיים**
(א) לא יכניס אדם בעל חיים לגן ולא יניחו להיכנס לתוכו, אלא אם כן הותר הדבר בהודעה מאת ראש המועצה שפורסמה בגן.
(ב) הותרה כניסת בעלי חיים לגן כאמור בסעיף קטן (א), לא יניח לו אדם, ששמירתו עליו, להלך בלי השגחה, וכן ימנע אותו מלהפריע לאדם, לבעל חיים או לצמח או מלפגוע מהם.
- 59. קשירת בעלי חיים**
לא יקשור אדם בעל חיים אל צמח או אל גדר, משוכה, שער או סורג שהוקמו בגן או ברחוב לשם הגנה על צמח, לא יעמיד לידם בעל חיים ולא יניח לו לעמוד לידם.
- 60. שמירה על מקווי מים**
לא יתרחץ אדם בבריכה, אגם או מזרקה בגן, לא יטיל ולא ישפוך לתוכם חומר או נוזל כלשהו, לא יכבס בהם כבסים, לא ילכלכם ולא ירחץ בהם בעלי חיים או חפצים, אלא ברשות ראש המועצה או מפקח ולפי הוראותיהם.
- 61. שמירה על הניקיון**
(א) לא ישים אדם, לא יזרוק ולא יגרום ולא ירשה לאחר לשים או לזרוק אשפה בגן, אלא בפחי אשפה שסיפקה לכך המועצה.
(ב) לא יחבוט ולא ינער אדם מרבד, שטיח או דבר אחר בגן ולא ישטח בו בגדים או דברים אחרים לשם ייבושם או ניקוים.
(ג) לא יבעיר אדם אש בגן.

- 62. איסור קיום אסיפות**
 (א) לא יקיים אדם בגן חגיגה, טקס, מופע, אסיפה כהגדרתה בחוק הבטיחות במקומו ציבוריים, התשכ"ג-1962, וכיוצא באלה, אלא על פי היתר מראש ובכתב מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
 (ב) לא יתן ראש המועצה היתר כאמור אלא אם כן קיבל מבקש ההיתר רשיונות, היתרים ואישורים הדרושים לקיום האסיפה.
- 63. הרחקת בני אדם מגן**
 מפקח רשאי להרחיק מגן אדם שלכאורה עבר עבירה על הוראות פרק זה או גרם אי נוחות או נזק לאדם אחר או הפר את הסדר בגן, ובלבד שהתרה בו תחילה.

פרק ז': שימור רחובות

- 64. מכשול ברחוב**
 (א) (1) לא יניח אדם, לא ישאיר, לא יקים, לא יתלה, לא יטיל ברחוב ולא יבליט מעל רחוב דבר העלול לגרום נזק לרחוב או להפריע לנקיון או לתנועת הציבור בו, אלא אם כן דרוש הדבר לשם טעינת הדבר או פריקתו ותוך כדי פריקתו או טעינתו ולא יותר מן הזמן הסביר הדרוש לכך או אם קיבל לכך היתר בכתב מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
 (2) לא יניח אדם ולא יתלה בחזית ביתו או עסקו, בחלון, במעקה, בגזוזטרה, בגג או מעל רחוב דבר העלול ליפול לרחוב.
 (ב) ראש המועצה או מפקח רשאי בהודעה בכתב, לדרוש מאת אדם שעשה או שהרשה או שגרם לעשיית דבר האסור לפי סעיף קטן (א), לסלק את הדבר.
- 65. תליית כבסים**
 (א) לא יתלה אדם ולא ירשה לאחר לתלות כבסים ברחוב, במרפסת, בחלון או במקום אחר הפונה לרחוב, אלא כשהם מוסתרים במסתור כביסה שאושר בידי המפקח ובמקום שנקבע וסומן בהיתר הבניה.
 (ב) נמצאו כבסים או חפצים תלויים או מונחים בחזית הבית, יראו את המחזיק כמי שתלה או הניח את הכבסים או החפצים.
- 66. איסור לחסום תעלה**
 לא יכסה אדם, לא יחסום, לא יגרום ולא יתיר לאחר לכסות או לחסום תעלה, שוחה או תא בקרה ברחוב.
- 67. בניה ארעית**
 על אף האמור בסעיפים 66 ו-69, מותרת בניה ארעית לרגל חגיגות, טקסים או לצורך מיוחד, לפי הרשאה בכתב מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההרשאה.
- 68. היתר להעמיד כסאות ושולחנות**
 (א) ראש המועצה רשאי לתת להעמיד ברחוב או על מדרכה ברחוב כסאות, שולחנות או פרגודים לצורכי מסעדה או בית קפה, שמשיות, מכונה לייצור או למכירת גלידה או מיצים או מכונה אחרת או מכשיר אחר, וכן להציג או להעמיד עציצים, אדניות או פרחים ברחוב או בחזית חנות פרחים; מתן היתר או סירוב לתיתו, קביעת תנאים בו, התלייתו, הוספת תנאים בו או שינויים או ביטול ההיתר נתונים לשיקול דעתו של ראש המועצה.

- (ב) היתר שניתן לפי סעיף זה יפקע ביום 31 בדצמבר בשנת נתינתו או בתאריך אחר שנקבע בו, לפי המוקדם יותר.
- (ג) מי שניתן לו היתר ימלא אחר תנאיו.
- 69. פתיחת שוחות**
- (א) לא יכרה אדם שוחה ברחוב אלא לפי היתר בכתב מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ב) אדם הכורה שוחה ברחוב ינקוט אמצעים אלה:
- (1) יחזיק את מקום השוחה מגדור ויציינו בשלטי אזהרה, בדגלים אדומים ביום ובאורות אדומים בלילה.
 - (2) יסתום את השוחה ויחזיר את הרחוב למצבו הקודם מיד עם גמר העבודה או עם פקיעת תוקף ההיתר, לפי המוקדם יותר.
- 70. נזק לרחוב**
- (א) לא יגרום אדם נזק לרחוב.
- (ב) אדם שעבר על הוראות סעיף קטן (א) חייב יתקן את הנזק באופן ובתנאים שיקבע ראש המועצה.
- (ג) נגרם נזק לרחוב עקב חפירה בקרקע סמוכה לאותו רחוב, יתקנו את הנזק על חשבונם, החופר ובעל הקרקע, שניהם יחד וכל אחד מהם לחוד.
- 71. סילוק מכשול וביצוע עבודה**
- ראש המועצה או המפקח רשאים באמצעות כל אדם, לסלק דבר הנמצא ברחוב בניגוד להוראות סעיף 64(א), ורשאים הם לבצע כל עבודה המנויה בסעיפים 69(ב) ו-70(ב) ר(ג). סולק הדבר או בוצעה עבודה כאמור, רשאית המועצה לגבות מאדם האחראי לסילוק הדבר או לביצוע העבודה את הוצאות הסילוק או הביצוע; תעודה מאת ראש המועצה על סכום ההוצאות תשמש ראיה לכאורה לדבר.
- 72. פעולה דחופה**
- (א) ראש המועצה או המפקח רשאי, לפי שיקול דעתו, במקרה הנראה לו דחוף, לסלק מכשול ברחוב ולהרחיקו מהרחוב למקום שייראה לו, לבצע עבודה הדרושה לסילוק המכשול מהרחוב למקום שייראה לו, וכן לתקן נזק שנגרם, בניגוד להוראות פרק זה, בין אם נמסרה הודעה או דרישה לפי הוראות פרק זה ובין אם לאו, ולהיכנס לשם כך בכל עת סבירה לכל מקום.
- (ב) סילק ראש המועצה מכשול ברחוב או ביצע עבודה כאמור בסעיף קטן (א), רשאית המועצה לגבות מהאדם האחראי לסילוק המכשול או לביצוע העבודה או הוצאות הסילוק או הביצוע, ויחולו לגבי סכום ההוצאות הוראות סעיף 71.

פרק ח': פיקוח על בעלי חיים וכלבים

73. **הגדרות** (תיקון : תשס"ג)
"בעל כלב" – אדם שכלב נמצא ברשותו או בפיקוחו ;
"לוחית מספר" – לוחית מספר ממתכת שניתנה מאת המועצה לבעל הכלב ;
"מאורות בידוד" או **"מאורות"** – מלונה, כלוב, מיתקן או מקום להחזקת כלבים בידי המועצה, שקבע הרופא הוטרינר מזמן לזמן ;
"רופא וטרינר" – רופא וטרינר שמינתה המועצה ;
"מנהל" – מי שהמועצה מינתה למנהל השירות הוטרינרי ;
"רשיון" – רשיון להחזקת כלב בתחום המועצה ;
"סימון במשדר אלקטרוני" – סימון בצוואר הכלב על ידי הזרקה תת עורית של משדר מיניאטורי.
74. **שוטטות בעלי חיים**
 (א) מצא ראש המועצה או המפקח בעל חיים ברחוב או בגן ללא השגחה רשאי הוא לתפוס ולהחזיקו במקום שהועיד לכך ראש המועצה, ועליו להודיע על כך לבעלו, אם ניתן לאתרו, לשם החזרתו לידיו.
 (ב) בעל חיים שראש המועצה או מפקח תפסו ומחזיק בו לפי סעיף קטן (א), לא יוחזר לידי בעלו אלא לאחר ששולמו למועצה דמי הוצאות החזקתו.
75. **חובת רשיון ולוחית מספר** (תיקון : תשס"ג)
 (א) לא יחזיק אדם כלב בתחום המועצה, אלא אם כן ניתן לגביו רשיון מאת המועצה ובהתאם לתנאי הרשיון ובלבד שסומן במשדר אלקטרוני.
 (1א) כלב עד גיל שלושה חודשים פטור מסימון במשדר אלקטרוני.
 (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לגבי כלב המוחזק בידי אדם השווה זמנית בתחום המועצה ומחזיק כלב ברשותו ותושב המועצה המחזיק כלב לשם פיקוח זמני, אם יש לגבי הכלב רשיון בר תוקף מאת רשות מוסמכת אחרת, מחוץ לתחום המועצה ותקופת ההחזקה כאמור אינה עולה על שלושים ימים.
 (ג) לא יחזיק אדם יותר משני כלבים בנכס אחד אלא אם כן יש בידו היתר מאת הרופא הוטרינר.
76. **בקשה לקבל רשיון, סירוב לתיתו וביטולו** (תיקון : תשס"ג)
 (א) בקשה לקבלת רשיון תוגש לראש המועצה באמצעות המנהל, לפי תופס שקבע המנהל.
 (ב) ראש המועצה רשאי ליתן רשיון ולקבוע את תנאיו ורשאי הוא להורות בדבר אופן החזקת הכלב, מקום החזקתו, בידי מי יוחזק, וכן להורות בדבר בדיקת הכלב בידי רופא וטרינר והבאתו לחיסון נגד כלבת במועד שקבע המנהל.
 (ג) ראש המועצה רשאי לסרב ליתן רשיון או לבטל רשיון מהטעמים הבאים :
 (1) הכלב הוא בעל מזג פראי ;
 (2) הכלב מהווה סכנה לבטחון הציבור ;
 (3) הכלב מקים רעש שהוא מפגע או מטרד לשכנים ;
 (4) בעל הכלב הורשע יותר מפעם אחת על עבירה לפי סעיף 495 לחוק העונשים, התשל"ז–1977 ;

- (5) אופן החזקת הכלב גורם או עלול לגרום למפגע תברואי ;
 (6) הכלב נשך אדם ולא הוסגר למאורות הבידוד תוך 24 שעות מעת הנשיכה ;
 (7) הכלב נשך אדם יותר מפעמיים בתקופה של שנתיים ;
 (8) הכלב לא קיבל זריקות חיסון נגד כלבת לפי תקנות הכלבת (רישוי וחיסון), התשל"ד-1974 (להלן – **תקנות הכלבת**).
 (ד) אישר ראש המועצה מתן רשיון, יתן למבקש רשיון לאחר תשלום האגרה שנקבעה לפי הוראות סעיף 77 לאחר שסומן הכלב במשדר אלקטרוני.
 (ה) תוקפו של רשיון לשנה אחת מיום הוצאתו.
 (ו) בעל כלב יודיע למנהל על כל שינוי שחל בפרטים הכלולים ברשיון, תוך 30 ימים מיום השינוי.

77. אגרה

האגרות ושיעוריהן ייקבעו בהתאם לתקנות הכלבת ויעודכנו מעת לעת בהתאם להוראת משרד החקלאות.

78. שיעורי אגרות (תיקון : תשס"ג)

- (א) בעד רשיון ובעד סימון כלב במשדר אלקטרוני ישולמו לקופת המועצה אגרות הנקובות בתוספת השניה.
 (ב) עיוור פטור מתשלום אגרת רשיון בעד כלב המשמש להנחייתו.
 (ג) ראש המועצה רשאי לפטור מתשלום אגרת רשיון, כולה או מקצתה, בעד החזקת כלב המשמש לשמירה חיונית או החזקת כלב המשמש לרועה צאן או בקר.
 (ד) ביטל ראש המועצה רשיון מהטעמים שפורטו בסעיף 76(ג) ושולמה אגרה לפי סעיף זה, כולה או מקצתה, לא יוחזר התשלום לבעל הרשיון.

79. החזקת כלב במקום ציבורי

- (א) לא יחזיק אדם כלב במקום ציבורי ולא ירשה בעל כלב שכלבו יוחזק במקום ציבורי, אלא אם כן הכלב קשור היטב לרצועה המוחזקת בידי אדם ובפי הכלב מחסום.
 (ב) לא יכניס אדם ולא יניח לכלב להיכנס לבית קפה, מסעדה, בית עינוג או חנות לממכר מזון.

80. מסירת כלב ללא רשיון למאורות בידוד

- (א) בעל כלב שסירבו ליתן לו רשיון או שרשיונו בוטל, ימסור את הכלב למאורות בידוד תוך ארבעה ימים מיום קבלת ההודעה על הסירוב או הביטול כאמור.
 (ב) כלב שאין רשיון להחזקתו או שאינו מסומן במשדר אלקטרוני או המוחזק בניגוד להוראות סעיף 78 יתפסהו רופא וטרינר, שוטר, מפקח או פקיד המועצה ומסרהו למאורות בידוד, אם אי אפשר לתפסו, רשאי רופא וטרינר, שוטר, מפקח או פקיד המועצה, להשמידו.
 (ג) המנהל רשאי להורות על תפיסת כלב, שלא קוימו לגביו תנאי הרשיון ועל הסגרתו למאורות בידוד.
 (ד) כלב שהוסגר למאורות בידוד, רשאי המנהל לאפשר את שחרורו בתנאים שקבע, ובלבד שלבעל הכלב יש רשיון להחזקתו.

- 81. הסגרת כלב**
- (א) הוסגר כלב למאורות בידוד ולא הוגשה בקשה להחזרתו תוך 72 שעות מעת הסגרתו רשאי המנהל למסור את הכלב למי שיורה או להורות על השמדתו.
- (ב) הוסגר כלב למאורות בידוד, רשאי המנהל לסרב לבקשת בעלו להחזירו אליו אם התקיימו לגבי הכלב אחד או יותר מהטעמים המפורטים בסעיף 76 (ג) סירב המנהל כאמור, יודיע על כך לבעל הכלב ויחולו הוראות סעיף קטן (א) בשינויים המחויבים לפי הענין, כעבור 14 ימים מיום מסירת ההודעה, על אף הבקשה להחזרת הכלב.
- 82. ערר**
- הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל לפי הוראות סעיף 79(ג) או סעיף 80, רשאי לעורר עליה, תוך חמישה ימים מיום ההחלטה, בפני ראש המועצה.
- 83. אכרזה על אזור נגוע בכלבת**
- (א) הוכרז אזור כאזור נגוע בכלבת לפי סעיף 9 לפקודת הכלבת, 1934, וכל עוד לא בוטלה ההכרזה יחולו הוראות אלה:
- (1) בעל הכלב יקשור את כלבו באופן שלא תהא לכלב גישה חופשית לרשות הרבים;
- (2) בעל הכלב ימנע אותו מלצאת מחוץ לתחום ביתו, אלא אם כן הכלב קשור היטב ברצועה המוחזקת בידי אדם ובפי הכלב מחסום.
- (ב) המנהל רשאי להורות להשמיד מיד כלב המוחזק באזור כאמור בסעיף קטן (א) שלא לפי הוראות שנקבעו בו או שאין רשיון להחזקתו.
- 84. מסירת כלב למאורות בידוד**
- (א) נשך כלב אדם, יעשה בעל הכלב, תוך עשרים וארבע שעות מעת היוודע לו הדבר, פעולות אלה:
- (1) יודיע על כך למנהל;
- (2) ימסור את הכלב לבידוד במאורות בידוד למשך עשרה ימים;
- (ב) כלב שבעל חיים נשכו וכן כלב שהתעורר חשש שהוא נגוע במחלת הכלבת, יודיע בעלו על כך למנהל, תוך 24 שעות מאת שנודע לו הדבר, וימסרו למאורות בידוד לפי דרישת הרופא הוטרינר.
- 85. אגרות הובלה והחזקה במאורות בידוד**
- (א) כלב שהוחזק במאורות לא ישוחרר ולא יוחזר לבעלו, אלא לאחר ששילם בעלו אגרות שנקבעו בתוספת השניה בעד ההובלה ותקופת החזקתו במאורות הבידוד.
- (ב) לא שילם בעל כלב תשלום בעד החזקתו במאורות בידוד, תוך 7 ימים מיום הדרישה, יראו את הכלב כמי שאין לו תובעים ויחולו לגביו הוראות סעיף 80(א), בשינויים המחויבים לפי הענין.
- 86. רשות כניסה**
- המנהל או הרופא הוטרינר או המפקח, וכן פקיד המועצה המסייע בידם, רשאים להיכנס בכל עת סבירה לכל מקרקעין, לרבות חצרות ובתים, כדי לבדוק אם קוימו הוראות פרק זה.
- 87. פיצויים**
- בעל כלב אינו זכאי לתשלום פיצויים בשל פעולה או מחדל שעשה ראש המועצה, המנהל, המפקח או מי שפועל בשמם ומטעמם, בהתאם להוראות פרק זה.

88. אצילת סמכויות

המנהל רשאי, באישור המועצה, לאצול לאחר מסמכויותיו לפי הוראות פרק זה, כולן או מקצתן.

פרק ט': הוראות לענין מקום עינוג

89. איסור עישון, פיצוח, הכנסת בקבוקים וגרימת לכלוך

- במקום עינוג, בחלק שבו מתקיים עינוג, לרבות בשעת ההפסקה:
- (1) לא יעשן אדם, למעט במשחק או במופע תחת כיפת השמים;
 - (2) לא ימכור אדם ולא יפצח גרעינים, בוטנים וכיוצא באלה;
 - (3) לא יזרוק אדם אשפה ולא ילכלך את המקום;
 - (4) לא יכניס אדם ולא יחזיק ולא ירשה לאחר להכניס או להחזיק בקבוקי זכוכית;
 - (5) לא יכניס אדם מאכל או משקה;
 - (6) לא יפריע אדם למהלכו התקין של העינוג.

90. מודעות

- (א) בעל מקום עינוג יקבע בו, במקומות נראים לעין, מודעות לענין הוראות חוק עזר זה, שאת תוכנו, מספרן, גודלן וצורתן יקבע ראש המועצה בהודעה בכתב.
- (ב) בסעיף זה, "מודעות" – לרבות מודעות מוארות.

פרק י': ניקוי מדרכות

91. חובת הניקוי

- (א) בעל עסק יטאטא המדרכה הגובלת בעסקו, באופן שלא יהיה עליה אשפה והיא תהיה נקיה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו חובת על בעל עסק כשאין אשפה על המדרכה הגובלת בעסקו והיא נקיה לחלוטין.
- (ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על בעל עסק בימים ובשעות שבהם העסק פתוח.
- (ד) מצא המפקח שהמדרכה הגובלת בעסק אינה נקיה, רשאי הוא לדרוש מבעל עסק, בהודעה בכתב, לנקותה, בימים ובשעות שהעסק פתוח, בהתאם לפרטים, לתנאים ולמועדים הקבועים בהודעה.

92. איסוף אשפה

- בעל עסק החייב בניקוי מדרכה, יאסוף את האשפה לתוך כלי אשפה שיוחזק בעסק או בחצר, בהתאם להוראות המפקח.

93. איסור השלכת אשפה

- בעל עסק החייב בניקוי המדרכה לא ישליך ולא יפזר לרחוב את האשפה שהוא אסף ולא ירשה לאחר להשליך או לפזר האשפה כאמור.

פרק י"א: שמירת חזיתות בתים וחדרי מדרגות

94.

הגדרות

בפרק זה –

"בית" – לרבות כל מבנה הבנוי על מגרש, בנין או חלק מהם, בין שהוא בנוי אבן, בטון, טיט, ברזל או עץ, ובין חומר אחר, וכולל בית משותף, בית דירות, בית עסק ובנין ציבורי, בין שהם תפוסים ובין שאינם תפוסים, לרבות שטח קרקע שעיקר שימושו עם הבית כחצר או כגינה או לצורך אחר;

"שיפוץ" – לרבות תיקון, שיפור וחידוש חזית של בית כולל עבודת צביעה, טיח, סידוד, ניקוי, סתימה, מילוי, ציפוי, שינוי מקום צנרת חיצונית, ריצוף, או תיקוני בניה, עבודות להגנה מפני חלודה, רטיבות או מים, וכן הריסה או סילוק של דבר הפוגע במראה החזית של חלק מבית וקירות חיצוניים של אותו חלק, לרבות הסרת מרזב המותקן על גבי קיר או חלק אחר של הבית הנשקפים אל רחוב או גן;

"שיפוץ מקומי" – עבודות צביעה, טיח, סידוד, ניקוי, סתימה או מילוי, שינוי מקום צנרת חיצונית, עבודות להגנה מפני חלודה, מפני רטיבות או מים, וכן הריסה או סילוק של דבר הפוגע במראה החזית של חלק מבית וקירות חיצוניים של אותו חלק, לרבות הסרת מרזב, המותקן על גבי קיר או חלק אחר של הבית הנשקפים אל רחוב או גן, לרבות הסרה וסילוק של גדרות ושל יריעות העשויות מבד יוטה או מחומר אחר;

"חפצים" – פרט זר המצוי בחזיתו של בית בין אם הוא צמוד, תלוי או מונח על החזית ובין אם לאו, לרבות מרזבים חיצוניים, מזגנים, דודי שמש, מכלים, אנטנות תקשורת, צנרת לסוגיה, מתלי כביסה סורגים, יריעות בד, יוטה או חומר אחר.

95.

דרישה לניקוי בית וחדר מדרגות

(א) ראש המועצה או המפקח, רשאים בהודעה בכתב, לדרוש מבעל בית לנקות את חזית ביתו וחדר המדרגות שבו, לפי הוראות ההודעה, ולעשות עבודה אחרת בזמן הנקוב בהודעה, הדרושה, לדעת ראש המועצה או המפקח, לנקיון חזית הבית וחדר המדרגות שבו, ושמירת מראם הנאות, לרבות ניקוש עשבים וקוצים בחצר הבית.

(ב) לא מילא בעל הבית או המחזיק אחר האמור בהודעה לפי סעיף קטן (א), רשאית המועצה לבצע את העבודה ולגבות את הוצאות הביצוע מאותו בעל בית או המחזיק בו.

(ג) אישור מאת ראש המועצה על סכום ההוצאות כאמור בסעיף קטן (ב) תהווה ראיה לכאורה לדבר.

96.

איסור הנחת חפצים ושמירת חזיתות

(א) בעלו ומחזיקו של בית ישמרו על מצבם התקין, נקיונם ומראם הנאה של חזית הבית וחדר המדרגות שלו.

(ב) לא יתלה אדם, לא יצמיד ולא יניח ולא ירשה לאחר לתלות, להצמיד או להניח חפצים בחזית הבית, אלא לפי הנחיות המהנדס; נמצאו חפצים מונחים, תלויים או מוצמדים בחזית, יראו את המחזיק כאחראי לתלייתם, הנחתם או הצמדתם של חפצים.

- (ג) בעלו או מחזיקו של בית לא יתקין מרזב על גבי קיר או חלק אחר של הבית הפונים לרחוב או לגן (להלן – **קיר חזית**), אולם מותר להתקין מרזב מגג הבית, ובלבד שהמים יזרמו כלפי מטה ולא על גבי קיר חזית; הבעל או המחזיק ישמרו על נקיון המרזב.
- (ד) בעלו או מחזיקו של בית ימלאו אחר הדרישות ראש המועצה או המפקח, בהודעה בכתב, בזמן שנקבע בהודעה, בענין התקנת מסתורי כביסה ומסתורים לבלוני גז, שמירת נקיונם ומראם הנאות.

97. הודעה לשיפוץ

- (א) ראש המועצה או המהנדס, רשאים לדרוש מבעל בית, בהודעה בכתב, לבצע בחזית הבית עבודות שיפוץ כמפורט בהודעה.
- (ב) ראש המועצה או המהנדס, רשאים לדרוש, בהודעה בכתב, ממחזיק בבית לבצע בחזית הבית, או בחזית החלק שבו הוא מחזיק, עבודות שיפוץ מקומי, כמפורט בהודעה.
- (ג) בהודעה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) רשאים ראש המועצה או המהנדס, לקבוע תנאים, פרטים ודרכים לביצוע העבודות והתקופה שבה יש לבצען, וכן הוראות בנוגע לחומרים לצבעים ולאופן ביצוע העבודות.

98. שיפוץ על פי היתר

- לא ישפץ אדם בית אלא על פי הודעת שיפוץ כאמור בסעיף 96 או לפי היתר מאת ראש המועצה או המהנדס, ובהתאם לתנאים ולהוראות שנקבעו בהם.

99. שיפוץ בידי המועצה

- (א) נדרש אדם, בהודעה לבצע עבודות שיפוץ או שיפוץ מקומי ולא בצען או לא השלימן בתקופה שנקבעה בהודעה, או שביצע עבודות ללא היתר או עבודות שיפוץ הפוגמות בצורה החיצונית האחידה של הבית או שיפוץ חזית בית שלא לפי התנאים וההוראות שנקבעו בהודעה או בהיתר, רשאי ראש המועצה לבצע את העבודות או להרוס, לשנות או לתקן את העבודות שנעשו, לפי הענין, ולגבות מאת אותו אדם את ההוצאות שהוציאה המועצה לשם כך.
- (ב) ביצעה ראש המועצה עבודות שיפוץ בחזית בית משותף, רשאית היא לגבות את ההוצאות מנציגות הבית או מבעלי הדירות, בהתאם לשיעור המוטל עליהם לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ג) תעודה מאת ראש המועצה או המהנדס על סכום הוצאות הביצוע תהווה ראיה לכאורה לדבר.

100. הוצאות השיפוץ

- (א) בהוצאות השיפוץ לפי הוראות חוק עזר זה ישאו –
- (1) בבית משותף – בעלי הדירות, לפי גודל שטח הרצפה של דירותיהם לעומת שטח הרצפות הכולל של הבית;
 - (2) בבית אחר – בעל הבית.
- (ב) בהוצאות שיפוץ מקומי, כאמור בסעיף 96(ב) ישא המחזיק.

פרק י"ב: התקנת מיתקנים למזגי אויר

101. **דרישה להתקין מיתקן**
 (א) אדם המתקין, המחזיק או המפעיל מזגן אויר הנמצא בחלק הבנין הפונה למדרכה, לרחוב או לרשות הרבים, יתקין מיתקן לקליטת נוזלים למניעת טפטוף הנוזלים על המדרכה, על הרחוב או לרשות הרבים, (להלן בפרק זה – **מיתקן**).
 (ב) צורת המיתקן, מיקומו ואופן התקנתו, ייקבעו בידי מהנדס המועצה.
 (ג) המפקח רשאי לדרוש מאדם בהודעה בכתב, להתקין מיתקן למזגן, ורשאי הוא לקבוע את מועד ההתקנה.
 (ד) מי שנמסרה לו הודעה לפי סעיף קטן (ג), ימלא אחר האמור בה לפרטיה, להנחת דעתו של המפקח ובזמן שהוא קבע.
 102. **התקנת מיתקן בידי המועצה**
 לא קיים אדם דרישה בהודעה כאמור בסעיף 100 או ביצע את האמור בה שלא לפי התנאים, הפרטים, הצורה והאופן המפורטים בה או שלא השלימם בזמן שנקבע בה, רשאית המועצה לבצע את המפורט בהודעה ולגבות מאותו אדם את ההוצאות שהוציאה המועצה לשם כך; תעודה מאת ראש המועצה עם סכום ההוצאות תשמש ראיה לכאורה לדבר.
 103. **סמכויות המפקח**
 היה למפקח יסוד סביר להניח שנוזלים מטפטפים ממזגן אויר לרשות הרבים, רשאי הוא להיכנס, בכל זמן סביר, למקום שבו נמצא מזגן האויר, לברר אם קויימו הוראות פרק זה ולנקוט אמצעים הדרושים לקיומן.

פרק י"ג: מניעת רעש

104. **הגדרות**
 בפרק זה –
"רכב" ו**"רכב מנועי"** – כמשמעותם בפקודת התעבורה;
"אזור מגורים" – לרבות אזור שנקבע כאזור מגורים מעורב בתכנית כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965, בין שאושרה ובין אם הופקדה, לפי חיקוק, וכן אזור המשמש כאזור מגורים;
"ימי מנוחה" – הימים שנקבעו בסעיף 18(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח–1948 תחילתם חצי שעה לפני שקיעת החמה בערבי ימי מנוחה וסיומם במוצאי ימי מנוחה.
 105. **סייג להפעלת צופרים**
 לא יפעיל אדם בתחום המועצה צופר או אמצעי אזהרה כיוצא בזה מרכב, אלא אם כן נתקיימו שני אלה:
 (1) הדבר דרוש לשם אזהרה למניעת סכנה קרובה שאין למונעה בדרך אחרת;
 (2) ההפעלה כאמור אינה נמשכת וחוזרת מעל הדרוש לפי הנסיבות.

- 106. סייג להקמת רעש (תיקון : תשע"ו)**
- (א) לא ישיר אדם, לא יקים צעקה ולא יפעיל כלי נגינה, מקלט רדיו, טלוויזיה, וידאו, פטיפון, רשם קול או מכשיר כיוצא באלה בין השעות 14.00 לבין 16:00 ובין השעות 23:00 לבין 07:00 למחרת, ובימי מנוחה בין השעות 23:00 לבין 08:00 למחרת, באזור מגורים במקומות אלה :
- (1) תחת כיפת השמים ;
 - (2) במקום שאינו תחת כיפת השמים, אולם אינו סגור מכל צדדיו או שדלתותיו, חלונותיו או פתחיו האחרים אינם סגורים, כולם או חלקם ;
 - (3) בבנין שיש בו יחידות מגורים.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על פעולה המבוצעת אגב חגיגה או שמחה במועדים שלהלן :
- (1) ליל שבת – עד חצות ;
 - (2) מוצאי שבת – עד חצות ;
 - (3) ליל יום העצמאות ;
 - (4) מוצאי יום העצמאות – עד חצות ;
 - (5) ליל פורים וליל שושן פורים ;
 - (6) מוצאי שושן פורים – עד חצות ;
 - (7) ליל שמיני עצרת – עד חצות ומוצאי שמיני עצרת ;
 - (8) ליל ל"ג בעומר ;
 - (9) שני מועדים נוספים בשנה, בהתאם להחלטת המועצה, ובתנאי שקיום אירוע עד השעה 1:00 יאושר מראש ובכתב בידי ראש המועצה.
- 107. תיקונים ושיפוצים (תיקון : תשע"ג)**
- לא יבצע אדם באזור מגורים בימי חול בין השעות 20.00 לבין 07.00 למחרת, ובין השעות 17.00 בערבי ימי מנוחה ל-7.00 למחרת יום המנוחה, עבודות תיקונים או שיפוץ בבנין המשמש בעיקר למגורים, ולא יתקן בו מיתקנים במועדים כאמור, זולת אם הפעולה דרושה באופן דחוף לשם מניעת סכנה לבטחון הציבור או להסרת סכנה כאמור.
- 108. בנייה (תיקון : תשע"ג)**
- לא יפעיל אדם באזור מגורים בימי חול בין השעות 19.00 לבין 07.00 למחרת, ובין השעות 17.00 בערבי ימי מנוחה ל-7.00 למחרת יום המנוחה, מכונה כהגדרתה בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר מצידוד בניה), התשל"ט-1976, לצורכי חפירה, בניה או ביצוע עבודות כיוצא באלה, זולת אם הפעלת המכונה דרושה באופן דחוף לשם מניעת סכנה לבטחון הציבור, בריאותו או בטיחותו, או להסרת סכנה כאמור.
- 109. כלי קיבול ממתכת**
- לא יטלטל אדם באזור מגורים בין השעות 22:00 לבין 06:00 למחרת, ובימי מנוחה, פחי אשפה, מכלים חביות, וכלי קיבול ממתכת, באופן הגורם רעש.
- 110. סייג לפרסומת והודעות**
- לא יפעיל אדם מגביר קול או מכשיר כיוצא בזה כדי להפנות את תשומת הלב למכירת טובין, להספקת שירותים, להופעה, להצגה או לשם מתן הודעה או לפרסומת.

- 111. משתיקי קול**
לא ינהג אדם ברכב מנועי, זולת אם הותקן במפלט של הרכב משתיק קול או מיתקן אחר המונע ביעילות רעש או קולות נפץ.
- 112. הפעלת מערכת אזעקה בעסק**
(א) במקום שבו מותקנת מערכת אזעקה, לא ייעשה בה שימוש אלא בצופר בלבד ובכפוף לתנאים שלהלן:
(1) הפעלת המערכת תגרום להפעלה מבוקרת של הצופר למשך לא יותר מ־6 דקות;
(2) לאחר פרק הזמן הקבוע בפסקה (1) יחדל הצופר לפעול אוטומטית ולא יפעילו אדם שנית;
(3) צליל הצופר יהיה מקוטע עם הפעלה לסירוגין במשך 30 שניות בלבד;
(4) בזמן הפעלת האזעקה, עוצמת הצופר המותרת הנמדדת במרחק של מטר אחד ממקור הרעש, וכאשר המדידה נעשית במצב מדידה "מהיר" –
(א) באזור מגורים – עד DB70;
(ב) באזור שאינו מגורים – עד DB90;
(5) בעל נכס שבו מותקנת מערכת אזעקה, יהא אחראי לתקינותה ויגרום לכוננות במשך כל שעות היממה לשם הפסקת פעולתה עם תום פרק הזמן שנקבע בפסקה (1) לכל המאוחר או לפי קריאה טלפונית כמפורט בפסקה (6) מיד לאחר קבלת ההודעה על הקלקול.
(6) (א) בעל נכס יתקין ליד דלת הכניסה לנכס שלט בכתב יד ברור, המפרט את שם בעל הנכס או מנהלו, וכן את שם האחראי על מערכת האזעקה ומספר הטלפון שלו, כדי לאפשר פניה אליהם להפסקת פעולת הצופר במקרה של קלקול; היה הנכס עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, יפרט בעל הנכס בשלט כאמור גם את שמו ומספר הטלפון של בעל העסק או מנהלו; בעל הנכס יחזיק את השלט במצב תקין וקריא בכל עת.
(ב) בפסקה זו, "אחראי על מערכת האזעקה" – מי שבעל הנכס התקשר עמו בחוזה כדי שיהא אחראי לתקינות המערכת ולניתוקה במקרה של הפעלה כאמור בפסקה (5); לא התקשר בעל הנכס כאמור, יראו אותו אחראי למערכת האזעקה ולהפסקת פעולתה בעת קלקול;
(7) המתח החשמלי של מערכת האזעקה יהיה 12 או 24 וולט.
(ב) לא הופסקה פעולת הצופר תוך פרק הזמן שנקבע בסעיף קטן (א)(1) רשאי ראש המועצה, מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א)(5) לנקוט צעדים הדרושים להפסקת פעולת הצופר, והמועצה תהא רשאית לגבות מבעל הנכס את ההוצאות הכרוכות בפעולה כאמור.
- 113. סייג לתחולה**
הוראות פרק זה לא יחולו על גרימת רעש שאינו נשמע מחוץ לתחום רשות היחיד שבו הוא נגרם.

- 114. מדידת רעש**
רעש לפי פרק זה יימדד באופן ובמכשירי מדידה שנקבעו בתקנות למניעת מפגעים (רעש בלתי סביר), התש"ן-1990; אולם קביעת המרחק לשם מדידת רעש ממערכת אזעקה ייעשה לפי הוראות תקנה 9(א)(2) לתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), התשנ"ג-1992.
- 115. רעש הנשמע באזור מגורים**
הוטל לפי פרק זה איסור על גרימת רעש באזור מגורים, הוא יחול גם על גרימת רעש מחוץ לאזור מגורים אם אותו רעש גורם מטרד או הפרעה באזור מגורים.
- 116. סמכויות מפקח**
(א) מפקח רשאי, בכל עת, להיכנס למקום שיש לו חשד סביר להניח כי נעברה בו עבירה על הוראות פרק זה ולעשות מעשה הדרוש כדי לברר אם קוימו הוראות פרק זה.
(ב) לא יפריע אדם למפקח להשתמש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א).
(ג) מפקח רשאי להורות לאדם העובר על הוראה מהוראות פרק זה להפסיק את הפעולה הגורמת לרעש; לא מילא אדם אחר הוראות המפקח או לא ניתן למצוא אותו אדם תוך זמן סביר, רשאי המפקח להפסיק את הרעש או לנקוט אמצעי אחר כדי למנוע רעש בלתי סביר.

פרק י"ד: הוראות בענין בריכת שחיה

- 117. מניעת סכנה, מפגע והפרעה**
(א) בבריכת שחיה המיועדת לציבור ובחצריה (להלן – בריכה) לא יעשה אדם או יעשה, לפי הענין, אחד או יותר מאלה:
(1) לא ייכנס אליה חולה במחלות עור, פצעים מוגלתיים או במחלות מידבקות אחרות;
(2) לא יכניס אליה בעלי חיים;
(3) לא ידחוף לתוכה אדם אחר ולא יטביעו;
(4) לא ישחק במשחקים אלא בתנאים ובמקומות שקבע בעל הבריכה או המחזיק בה;
(5) לא יעשה מעשה העלול לגרום סכנה, מפגע, הפרעה, אי נוחות או נזק לאחר, או להפרת הסדר;
(6) לא ימכור, לא יכניס אליה, לא יחזיק בה ולא ירשה לאחר למכור בה, להכניס אליה או להחזיק בה בקבוקי זכוכית, מכלי זכוכית או כלי קיבול אחר מזכוכית או פחיות, בין שיש בהן משקה או דבר אחר, ובין אם לאו, אלא על פי היתר כדן;
(7) לא יזרוק בדלי סיגריות, קופסאות, קליפות של גרעינים, בוטנים, פירות, נייר, עטיפות מזון, דברי מאכל וכיוצא באלה, אלא למיתקן אשפה שנועד לכך;
(8) ישמע להוראות המציל או הסדרן שניתנו לפי הוראות חוק עזר זה או לפי תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים לבריכת שחיה), התשל"ג-1973.

- (ב) המפקח רשאי להרחיק מבריכה אדם העובר על הוראות סעיף (א),
ובלבד שהתירה בו תחלה.
(ג) בעל בריכה או המחזיק בה יקבע בחצריה, במקומות נראים לעין,
מודעות לענין הוראות סעיף קטן (א).

פרק ט"ו: רכוש ציבורי

118. רכוש ציבורי

- (א) לא יסיר אדם, לא ישחית, לא ילכלך, לא ישבור ולא יקלקל בנין,
מיתקן, רכוש או חפץ, השייך למועצה או שהמועצה הקימה או אישרה
הקמתו.
(ב) האמור בסעיף קטן (א) אינו חל על ראש המועצה או על מי שפועל על פי
הוראותיו.

פרק ט"ז: עקירת עצים

119. עקירת עצים ועקירה ללא אישור מוקדם

- (א) לא יעקור אדם עץ המצוי במקום ציבורי אלא לפי היתר מראש
המועצה או מי שפועל על פי הוראותיו.
(ב) על עץ האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), מותר לעקור עץ, באישור
מוקדם של המפקח, אם נתקיימו אלה:
(1) העץ נמצא בקמילה;
(2) העץ מהווה מטרד;
(ג) המפקח יקבע אם נתמלאו התנאים כאמור בסעיף קטן (ב).
(ד) נמצא עץ בחצר בנין שגרים בו, רשאי המחזיק לעקרו בהתמלא
התנאים כאמור בסעיף קטן (ב) אף ללא אישורו המוקדם של המפקח.
(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על עץ מוגן כמשמעותו בפקודת היערות.

120. מתן היתר ותנאים

- ראש המועצה רשאי לתת היתר בכתב לעקירת עץ במקום ציבורי, לסרב
לתיתו, לבטלו, להתלותו, להתנות בו תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם.

121. מניעת מפגע

- (א) ראה ראש המועצה שעץ בולט לרחוב ומהווה מטרד לציבור או מסכן
רכוש או עלול ליפול ולסכן חיי אדם או בריאותו, רשאי הוא, בהודעה
בכתב לבעל הנכס שהעץ נמצא בתחומו, לדרוש ממנו לגדעו, לגזמו או
לנקוט אמצעים אחרים, כמפורט בהודעה, הדרושים, לדעת ראש
המועצה, למנוע סכנה או מטרד.
(ב) לא מילא בעל הנכס אחר הוראות ראש המועצה כאמור בסעיף
קטן (א), רשאית המועצה לבצע את העבודות כאמור בו ולגבות מבעל
הנכס את הוצאותיה בשל כך.

פרק י"ז: שונות

- 122. איסור הפרעה**
לא יפריע אדם לראש המועצה, למהנדס או למפקח במילוי תפקידם לפי חוק עזר זה.
- 123. ילדים**
הממונה או אפוטרופוס על ילד שגילו פחות מ-13 שנים, ימנעו מלעשות מעשה האסור לפי חוק עזר זה.
- 124. מסירת הודעות**
מסירת הודעות או דרישה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה ליד האדם שאליו היא מכוונת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או מועסק שם או שנשלח בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה או הדרישה במקום בולט באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה או אם הוכנסה לתיבת דואר הנושאת את שמו של האדם שאליו היא מכוונת או אם פורסמה באחד העיתונים הנפוצים בתחום המועצה.
- 125. סמכות כניסה**
ראש המועצה, המהנדס או המפקח רשאי להיכנס, בכל עת סבירה, לנכס או למקום אחר בתחום המועצה, כדי לבדוק או לבקר את הנכס או מיתקן תברואה שבו, לעשות את הדרוש כדי לברר אם קוימו הוראות חוק עזר זה ולנקוט צעדים הדרושים לקיומו.
- 126. הודעה לביצוע**
(א) הודעה לפי חוק עזר זה תכלול את התנאים, הפרטים, האופן והמועד של ביצוע העבודה שצוינה בה.
(ב) מי שנמסרה לו הודעה יקיימה לכל פרטיה, להנחת דעתו של המפקח; תוקפה של הודעה כאמור הוא עד למילוייה.
(ג) לא קיים אדם את הודעת ראש המועצה או המפקח, או ביצע את המפורט בהודעה שלא לפי התנאים, הפרטים והאופן המפורטים בה, להנחת דעתו של המפקח, רשאי ראש המועצה לבצע את המפורט בהודעה ולגבות את הוצאות הביצוע מהאדם או מהאנשים שנמסרה להם ההודעה לפי חוק עזר זה, מכולם יחד או מכל אחד מהם לחוד, או לפי חלוקה אחרת שיקבע.
(ד) חשבון הוצאות חתום ביד ראש המועצה או בידי המהנדס וחשבון אגרות בהתאם לתוספות לחוק עזר זה, יהיו הוכחות לכאורה בדבר שיעור ההוצאות והאגרות.
(ה) בסעיף זה, "הודעה" – לרבות דרישה.
- 127. שמירת דינים**
האמור בחוק עזר זה אינו פוטר מהחובה המוטלת על בעל או על המחזיק בנכס או על אדם אחר על פי כל חיקוק.

128. **אחריות תאגיד**
עבר תאגיד על הוראות חוק עזר זה, יראו כאשם בעבירה כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד בכיר באותו תאגיד, אם לא הוכיחו שהעבירה נעשתה שלא בידיעתם או שנקטו אמצעים סבירים למניעת העבירה.
129. **הצמדה למדד**
(א) שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת, יעלו ב־1 בכל חודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום ההעלאה**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לפני יום ההעלאה האחרון שקדם לו.
(ב) סכום מוגדל כאמור יעוגל לשקל החדש השלם הקרוב.

תוספת ראשונה²

(סעיף 33(ח))

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	125	בעד אספקת כלי פסולת ביתי אחר
------------------------------	-----	------------------------------

תוספת שניה² (תיקון : תשס"ג)

(סעיפים 77(א), 84(א))

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	
42.50	(1) בעד לרשיון לכלב לא מעוקר
21.00	(2) בעד רשיון לכלב מעוקר
51	(3) בעד סימון כלב במשדר אלקטרוני
43.00	(4) בעד הובלת כלב למאורת בידוד
18.50	(5) בעד אחזקת כלב במאורת בידוד, לכל יום או לחלק ממנו

¹ קתש"ם תשנ"ו, 322 ; תשס"ג, 282 ; תשע"א, 223 ; תשע"ג, 271 ; תשע"ו, 232.
² אגרת הבסיס של התוספת הראשונה והשניה, למעט פרט (3) חושבה לפי סעיף 129 לחוק העזר ליום 15.3.1996, והינה 20053607.65 נקודות.
אגרת הבסיס של פרט (3) לתוספת השניה, חושבה ליום 15.1.2003 לפי סעיף 129 לחוק העזר והינה 27714529 נקודות. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 29.4.1996 למעט פרט (3) לתוספת השניה שנכנס לתוקף ביום 24.2.2003.

3. צעצועים מסוכנים

חוק עזר לשהם (צעצועים מסוכנים), התשנ"ה–1995¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 22 לפקודת המועצה המקומית, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"**המועצה**" – המועצה המקומית שהם;

"**מפקד יחידת הכבאים**" – מפקד יחידת כבאים של רשות הכבאות שתחום המועצה כלול בתחום פעולתה;

"**פקח**" – אדם שראש המועצה מינהו לפקח לענין חוק עזר זה;

"**צעצוע מסוכן**" – אחד מאלה:

(1) כלי או חפץ הפולט וזורק גוף, קצף, אש או נוזל, או גורם להדף אור מסוכן;

(2) אש הנזרקת שלא באמצעות כלי או חפץ ומהווה סכנה לבני אדם;

(3) צעצוע שיש בו כדי לגרום אחד מאלה:

(א) נזק גופני או נזק לחושים;

(ב) הטרדה ליחיד או לרבים ברשות הפרט או ברשות הרבים על ידי דימוע, לכלוך, גירוי, עיטוש, רעש בלתי סביר או זיהום אור;

(ג) התלקחות של אש;

(ד) בהלה במקום ציבורי או במקום שבו מרוכז קהל;

(4) צעצוע אשר מחמת דמיונו הרב לכלי יריה אמיתי עלול השימוש בו להביא לבהלת הציבור.

(5) צעצוע, כלי או דבר אחר, המשמש לצרכי משחק או בידור, שאפשר לירות בו כדור, קלע, פגז, פצצה, פקק או כיוצא בהם שאפשר לפוצץ בחומר נפץ, בין שהצעצוע, הכלי או הדבר האחר הוא בצורת אקדח, רובה או תותח, ובין שהוא בצורה אחרת, לרבות אביזריהם, וכן אורים, זיקוקי דינור או חומר מתלקח כיוצא בהם;

"**ראש המועצה**" – לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן.

2. איסור ייצור צעצועים מסוכנים ושיווקם

(א) לא יעסוק אדם בייצור צעצועים מסוכנים או בשיווקם, בין כעסק נפרד ובין כחלק מעסק אחר, ולא יחזיק בהם, אלא לפי היתר מאת מראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) בקשה למתן היתר תוגש לראש המועצה, והוא רשאי לתיתו או לסרב לתיתו, לבטלו או להתלותו לתקופה מסויימת, וכן לקבוע בו תנאים, להוסיף עליהם, לגרוע מהם, לשנותם או לבטלם, לפי שיקול דעתו.

(ג) תוקפו של היתר כאמור יפוג ביום 31 בדצמבר בשנת נתינתו, אלא אם כן קבע ראש המועצה תקופה קצרה יותר.

(ד) בעת מתן היתר כאמור ישלם המבקש אגרה שנקבעה בתוספת.

3. **סייג להפעלת צעצועים מסוכנים**
לא יפעיל אדם צעצוע מסוכן במקום ציבורי, אלא אם כן צעצוע כאמור עומד בדרישות ת"י 562 חלק 2 בטיחות צעצועים ודליקות.
4. **סמכויות כניסה ובקורת**
(א) ראש המועצה או מי שהוא הסמיכו לכך או מפקח, רשאי, בכל עת סבירה, להיכנס לנכס או מקום אחר, כדי לברר אם קויימו הוראות חוק עזר זה.
(ב) לא יפריע אדם למי להשתמש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א).
5. **עונשין**
העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו – קנס 1,400 שקלים חדשים, ובמקרה של עבירה נמשכת, דינו – קנס נוסף 55 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה או אחרי שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או אחרי הרשעתו.

תוספת²

(סעיף 2)

האגרה בשקלים חדשים

25

בעד מתן היתר

¹ קתש"ם תשנ"ה, 363.

² אגרת הבסיס חושבה לפי התוספת לחוק עזר לשהם (הצמדה למדד), התשנ"ו–1996 ליום 16.2.1996, והינה 19870880.85 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 25.5.1995.

4. תרנים לאנטנות טלויזיה

חוק עזר לשהם (תרנים אזוריים לאנטנות טלויזיה), התשנ"ה-1995¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות, וסעיפים 10 ו-12 לחוק הרשויות המקומיות (תרנים לאנטנות טלויזיה ורדיו), התשל"ו-1975 (להלן – **החוק**), מתקינה מועצה מקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אדם מטעם המועצה" – האדם, לרבות תאגיד, שראש המועצה קבע בכתב שהוא אדם מטעם המועצה המקומית, לענין הוראות חוק עזר זה;
"בית" ו**"דירה"** – כמשמעותם בסעיף 52 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;
"בעל נכס" – אחד או יותר מאלה:

- (1) הבעל הרשום של הנכס;
- (2) אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מנכס או שהיה מקבלה אילו היה הנכס נותן הכנסה, בין בזכותו ובין כמורשה, כנאמן או כבא-כוח;
- (3) בעל דירה;
- (4) שוכר או שוכר משנה, ששכר את הנכס לתקופה של עשר שנים או יותר;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם;
"מהנדס" – אדם שמינתה המועצה למלא את תפקידי המהנדס לענין חוק עזר זה, כולם או מקצתם;

"מפקח" – אדם שראש המועצה מינהו בכתב למפקח לענין הוראות חוק עזר זה;
"נכס" – בנין, בית, קרקע, וכן חלק מבנין, מבית ומקרקע, המהווים יחידת רישום נפרדת בספרי רישום המקרקעין כאשר יש חלוקה פנימית של הנכס, מכוח הסכם בין הבעלים או בהתאם לתכנית בנין עיר, יראו כל חלק מחלוקה כאמור, כנכס כמשמעותו בחוק עזר זה;

"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"רחוב" – לרבות דרך, כביש, שדרה, סמטה, משעול לרוכבים או להולכי רגל, ככר, חצר, טיילת, ומקום פתוח שהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו, או רשאי להיכנס אליו;

"שנה" – תקופה שתחילתה ב'1 בינואר וסיומה ב'31 בדצמבר באותה שנה;

"תורן אזורי" – כמשמעותו בסעיף 12 לחוק.

2. חיבור נכס לתורן אזורי

(א) הקימה המועצה או אדם מטעמה תורן אזורי, רשאי הוא, לאחר מסירת הודעה חתומה בידי ראש המועצה למחזיק במקלט טלויזיה (להלן – **המחזיק**) על הכוונה לחבר את מקלט הטלויזיה לתורן האזורי או לחבר נכס שיש בו מקלט הטלויזיה לתורן האזורי, לחבר מקלט או נכס כאמור לתורן אזורי לגבות את האגרות והתשלומים האחרים בעד החיבור כאמור והשימוש בו, לפי השיעורים הקבועים בתוספת.

(ב) בעל נכס המתנגד להתחבר לתורן אזורי, ישלח על כך הודעה בכתב לראש המועצה תוך 7 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה כאמור בסעיף קטן (א).

3. אגרת חיבור ואגרת שירותים

(א) בעד חיבור מקלט טלוויזיה לתורן אזורי, ישלם על כך הודעה בכתב לראש המועצה או לאדם מטעמה, 30 יום לפני המועד המשווער לחיבור כפי שנמסר בהודעה לפי סעיף 2(א), אגרת חיבור בשיעור שנקבע בתוספת.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חובר מקלט טלוויזיה לתורן אזורי והמחזיק לא שילם אגרת חיבור לא יאוחר מ-7 ימים ממועד החיבור.

(ג) מחזיק במקלט טלוויזיה שחובר לתורן אזורי, ישלם אגרת שירותים שנתית, בשיעור שייקבע ויפורסם ברשומות.

(ד) אגרת שירותים תשולם עד 2 בינואר בכל שנה שבעדה היא משלמת, אולם מועצה או אדם מטעמה רשאי לקבוע הסדר תשלומים כללי לפיו תשולם אגרת השירותים לשיעורין; התשלומים לשיעורין יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ה) חובר מקלט טלוויזיה לתורן אזורי אחרי 30 ביוני בשנה פלונית, תשולם מחצית אגרת שירותים לאותה שנה, תוך 7 ימים מיום ממועד החיבור.

4. בדיקה וחיבור מקלט הטלוויזיה

מחזיק ששילם למועצה או לאדם מטעמה אגרת חיבור ואגרת שירותים, ושיש לו יסוד סביר להניח שחיבור מקלט הטלוויזיה שברשותו לתורן האזורי אינו פועל כראוי, רשאי לדרוש בדיקת החיבור; בדיקת החיבור והתיקון ייעשו בידי המועצה או אדם מטעמה, לפי הענין, ועל חשבוננו.

5. אחזקת תורן אזורי

המועצה או אדם מטעמה שהקימו תורן אזורי, יהיה אחראי להחזקתו ולהפעלתו התקינים, ולצורך זה הם יבדוק, יתקן ויחליף כל אבזר בתורן האזורי.

6. בעלות על תורן אזורי

(א) תורן אזורי הוא רכוש המועצה או אדם מטעמה.

(ב) לא יותקן, לא ייבדק, לא יוחלף ולא יוסר אבזר בתורן אזורי, אלא בידי המועצה או אדם מטעמה.

(ג) לא יבדוק אדם, לא יחליף, לא יסיר, לא ישחית, לא ישבור ולא יקלקל תורן אזורי וכל אבזר בו.

7. סמכויות המועצה

בהתקנת תורן אזורי רשאית המועצה או אדם מטעמה –

- (1) להניח צינורות וכבלים מתחת לרחוב;
- (2) לבצע עבודה במבנה או במיתקן שמתחת לרחוב, לרבות הריסתו, במידה הדרושה להסרת מכשולים להתקנת תורן אזורי;
- (3) להניח צינורות וכבלים המחברים נכס לתורן אזורי ולהעבירם דרך קרקע או מתחתיה, וכן להעבירם לקירות החיצוניים של הנכס, לאחר מתן הודעה על כך בכתב לבעלי הנכסים או למחזיקים בהם.

8. **סייג לשימוש באנטנה ביתית**
לא יתקין, לא יחזיק, לא ישתמש ולא יתפעל בעל נכס אנטנת טלויזיה או רדיו FM, המותקנת או נראית מעל או מחוץ לנכס, בתום 90 ימים מיום מסירת הודעה מטעם המועצה כאמור בסעיף 2(א).
9. **סמכות כניסה**
(א) ראש המועצה, מהנדס או מפקח או כל עובד המועצה שנתמנה בידי ראש המועצה לענין חוק עזר זה, רשאי להיכנס לנכס או למקום אחר בתחום המועצה, בכל עת סבירה, כדי לבצע עבודה לפי חוק עזר זה, בין בעצמו ובין באמצעות שליחיו ופועליו.
(ב) לא יפריע אדם לראש המועצה, למהנדס, למפקח ולעובד המועצה כאמור בסעיף קטן (א), לשליחיהם ולפועליהם, ולא ימנע בעדם מלהשתמש בסמכויותיהם ותפקידיהם לפי חוק עזר זה.
10. **דרישה לביצוע עבודות**
(א) ראש המועצה, מהנדס, מפקח או עובד המועצה כאמור בסעיף 9, רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, ממי שעשה מעשה בניגוד להוראות חוק עזר זה, לבצע עבודה הדרושה להחזרת המצב לקדמותו.
(ב) בהודעה לפי סעיף קטן (א), יצויינו התנאים, הפרטים, המועד והאופן לביצוע העבודה.
(ג) מי שקיבל עבודה כאמור, חייב למלא אחריה תוך התקופה שנקבעה בה.
11. **התקשרות בחוזה**
המועצה או אדם מטעמה רשאים להתקשר בחוזה מיוחד עם מחזיק המבקש להתחבר לתורן אזורי או שחובר אליו, ולקבוע בו תנאים.
12. **ניתוק חיבור**
(א) לא סילק מחזיק במועד את הסכומים שחוייב בהם לפי הוראות חוק עזר זה, רשאית המועצה או אדם מטעמה לנתק את חיבור נכסו מתורן אזורי, ובלבד שנמסרה לו התראה לפיה נדרש לשלם את החוב תוך 7 ימים מיום מסירת ההתראה והוא לא עשה כן.
(ב) חיבור שנתק לא יחודש אלא לאחר תשלום כל הסכומים המגיעים מהמחזיק.
13. **מסירת הודעות**
מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין, אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה לאחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או המועסק שם או שוגרה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה או פורסמה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה, שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.

14. עונשין

העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו – קנס 1,400 שקלים חדשים ואם היתה העבירה נמשכת, קנס נוסף 55 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי שנמסרה לו הודעה בכתב מאת ראש המועצה או אחרי הרשעתו בדין.

15. הוראת שעה

הסכומים הנקובים בתוספת יעלו ב־1 בחודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות, בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד כאמור שפורסם בחודש דצמבר 1994.

תוספת²

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	
280	1. (1) אגרת חיבור לתורן האזור (סעיף 3(א))
95	(2) בעד התקנת שלוחה לבית תקע ראשי, לכל שלוחה שתותקן במועד חיבורו של בית תקע ראשי
140	(3) בעד התקנת שלוחה לבית תקע ראשי, לכל שלוחה שתותקן לאחר מועד חיבורו של בית תקע ראשי
537	2. אגרת שירותים (סעיף 3(ד)) –
62	אגרת שירותים לשנה
	אגרת חיבור מחדש

¹ קתש"ם תשנ"ה, 498.

² אגרת הבסיס חושבה לפי 15 לחוק עזר זה ליום 15.12.1994, והינה 18074132.33 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 13.7.1995.

חוק עזר לשהם (מיחזור), התש"ע-2010¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות (להלן – **הפקודה**), וסעיף 15 לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993 (להלן – **חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור**), מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אשפה" – פסולת שאינה פסולת למיחזור;

"בית עסק" – מפעל, בית מלאכה, חנות, משרד או כל מקום אחר שאינו משמש כבית מגורים, ואשר במהלך העבודה או העסקים מצטברת בו פסולת למיחזור;

"בעל בית עסק" – אחד או יותר מאלה:

(1) המנהל את בית העסק;

(2) המחזיק של בית העסק;

(3) בעל היתר או רישיון הדרושים לפי כל דין להפעלת או לניהול בית העסק או לעיסוק בעסק, או מי שעליו מוטלת חובה לקבל היתר או רישיון כאמור;

(4) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל בית העסק;

"בעל בית מגורים" – לרבות חוכר, שוכר או שוכר משנה, ולעניין בית משותף, נציגות הבית המשותף כמשמעותה בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;

"חנות מזון" – חנות לממכר מזון ששטחה לא יפחת מ-200 מ"ר;

"כלי אשפה" – כלי קיבול המיועדים לאצירת אשפה;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם;

"התקנה" – לרבות הצבה, אספקה והחלפה;

"מחזיק" – אדם המחזיק למעשה בנכס, או בחלק ממנו, כבעלים או כשוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון;

"מיחזור" – תהליך עיבוד או השבה של חומרים או מוצרים לשימוש חוזר לאותה מטרה אשר לה נועדו בראשונה, או כחומרי גלם;

"מיתקן מיחזור" – כלי או אמצעי לאצירה, דחיסה, כבישה, גריסה, קשירה וכיוצא באלה, המשמש למיון, לטיפול או להקטנת נפח הפסולת למיחזור;

"מכל ייעודי" – כלי קיבול לאצירת סוג פסולת למיחזור;

"מנהל האגף לאיכות הסביבה" – לרבות עובד המועצה שמנהל האגף לאיכות הסביבה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה;

"מפקח" – עובד המועצה שראש המועצה מינה בכתב להיות מפקח לעניין הוראות חוק עזר זה, לפי סעיף 8(א) לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור;

"מרכז מסחרי" – מבנה או קבוצת מבנים, הכוללים אגד של בתי עסק; לעניין זה, **"בית עסק"** – למעט משרדים;

"מרכז מיחזור" – מקום שבו מותקנים מכלים ייעודיים;

"סוג" – לרבות מידות, צורה, צבע, מבנה, חומרים, איכות יצרן ועמידה בדרישות של תקנים;
"סוג פסולת" – אשפה, פסולת למיחזור או סוג אחר של פסולת שקבע מפקח;
"פסולת" – לרבות שיירי מזון, קליפות, ניירות, בקבוקים, תיבות, קופסאות, קרטונים, אריזות למיניהן, גרוטות, פסדים, צמיגים, גזם, גזרי עץ, קרשים, סמרטוטים, בדלי סיגריות, אשפה מכל סוג וכן כל דבר אחר העלול לגרום לכלוך או איסדר;
"פסולת למיחזור" – חומרים ומוצרים מכל סוג שהוא הניתנים למיחזור, שהושלכו או המיועדים להשלכה לרבות נייר, קרטון, פלסטיק, זכוכית וטקסטיל;
"קניון" – מבנה הכולל 10 בתי עסק לפחות או ששטחו הכולל 1,000 מ"ר לפחות;
"ראש המועצה" – ראש המועצה המקומית שהם, לרבות עובד המועצה שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן.

2. חובת שימוש במכל ייעודי ומיתקן מחזור

- (א) לא ישליך אדם אשפה למכל ייעודי או למיתקן מיחזור.
- (ב) הותקן מכל ייעודי או מיתקן מיחזור שלא בידי בעל בית עסק, סמוך למקום מגוריו של אדם, לא ישליך אדם פסולת למיחזור אלא לתוכו, בהתאם לסוג הפסולת שנקבע לאותו מכל או מיתקן ולפי הסימון שעליו.
- (ג) בעל בית עסק שבתחום עסקו או בקשר לעסקו או בעל בית מגורים שבתחומו הותקן מכל ייעודי או מיתקן מיחזור, לא ישליך ולא ירשה לאחר מטעמו להשליך פסולת למיחזור אלא לתוכו ובהתאם לסוג הפסולת שנקבע לאותו מכל או מיתקן.

3. הקטנת נפחם של חומרי אריזה

- (א) לא ישליך אדם לתוך מכל ייעודי או מיתקן מיחזור חומרי אריזה בעלי נפח גדול שניתן להקטין את נפחם על ידי פירוק, קיפול, קריעה או דחיסה, אלא לאחר שפורקו, קופלו, נקרעו או נדחסו.
- (ב) מפקח רשאי, לאחר התייעצות עם מנהל האגף לאיכות הסביבה, לדרוש בהודעה בכתב מחנויות מזון, ממרכזים מסחריים ומקניונים להתקין בבית העסק או בסמוך אליו מיתקן מיחזור להקטנת נפחם של חומרי אריזה או לאצירתם; מקבל הודעה כאמור, חייב למלא אחריה.
- (ג) מפקח רשאי, לאחר התייעצות עם מנהל האגף לאיכות הסביבה, לדרוש בהודעה בכתב מבעל בית עסק שיש לו לדעת המפקח, כמות גדולה של חומרי אריזה, להתקין בבית העסק שלו או בסמוך אליו מיתקן מיחזור להקטנת נפחם של חומרי אריזה או לאצירתם; מקבל הודעה כאמור, חייב למלא אחריה.

4. **אספקה ואחזקה של מכל ייעודי** (תיקון : תשע"ב)
 - (א) המועצה רשאית להציב, לספק ולהחזיק מכל ייעודי שאת נפחו וסוגו קבע המפקח, בבתי מגורים או בסמוך להם, ובמקומות אחרים שתבחר בתחומה, ותפנה מהם את הפסולת למיחזור.
 - (ב) לא יפגע אדם, לא ישחית, לא יקלקל ולא יעביר ממקומו מכל ייעודי או מיתקן מיחזור שהותקן או הוצב על ידי המועצה.
5. **חובת התקנת מכל ייעודי ומיתקני מיחזור**
 - (א) בעל בית עסק יתקין בשטח בית העסק שלו, על פי דרישה בכתב של המפקח ובהתאם לתנאים שיפורטו בדרישה, מכל ייעודי, מיתקן מיחזור או שניהם, שיהיו נפרדים ממכלי אשפה, ישמור על תקינותם, ניקיונם, יהיה אחראי לפינויים וינקוט אמצעים סבירים לבל יגרמו מטרד או מפגע סביבתי או תברואתי.
 - (ב) המפקח רשאי להורות על סוגם, מספרם, מקום הצבתם, תיקונם, החלפתם ומועדי פינויים של מכלים ייעודיים ומיתקני מיחזור.
6. **התקנת מרכז מיחזור ומיתקני מיחזור**

המועצה רשאית להתקין בתחומה מרכז מיחזור ומיתקני מיחזור ורשאית היא להורות על השימוש בהם.
7. **פינוי פסולת בתי עסק ובתי מגורים**

בעל בית עסק ובעל בית מגורים, יפנו פסולת למיחזור לפי דרישה בכתב שתינתן מאת המפקח, למרכז מיחזור שייקבע על ידי ראש המועצה ולפי התנאים שייקבעו על ידו.
8. **היתר לפינוי פסולת**

לא יפנה אדם פסולת למיחזור אלא לפי היתר מאת ראש המועצה ועל פי התנאים שייקבעו על ידו ; ואולם רשאי אדם לפנות, להוביל ולהעביר פסולת למיחזור למפעל שעיסוקו מיחזור פסולת.
9. **הפרדה בין סוגי פסולת למיחזור**

המפקח רשאי לדרוש בהודעה מבעל בית עסק ומבעל בית מגורים להפריד בין סוגי פסולת למיחזור המפונים מנכסיהם ; מקבל הודעה כאמור, חייב למלא אחריה.
10. **ביצוע עבודות על ידי המועצה**

לא פינה בעל בית עסק ובעל בית מגורים פסולת למיחזור לפי הודעה בכתב שנמסרה לו מאת המפקח, כאמור בהוראות חוק עזר זה, רשאית המועצה לפנותה בעצמה או על ידי אחר ולגבות מאותו אדם את כל ההוצאות שהוציאה בשל כך, ובלבד שבהודעה שנמסרה לו צוין פרק הזמן שבו נדרש לבצע אותה, וכן צוינה אזהרה שאם לא ימלא אחר ההודעה להנחת דעתו של המפקח, תהיה המועצה רשאית לעשות זאת על חשבונו, בלי לפגוע בכל עונש או תרופה אחרת.

11. רשות כניסה

- (א) מפקח יהיה רשאי להיכנס לכל מקום ככל הדרוש לאכיפת הוראות חוק עזר זה, ואולם לא ייכנס –
- (1) למקום המשמש למגורים – אלא על פי צו של בית משפט;
- (2) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון – אלא ברשות שר הביטחון או מי שהוא הסמיך לכך.
- (ב) לא יפריע אדם למפקח, ולא ימנע בעדו מלהשתמש בסמכויותיו לפי חוק עזר זה.

12. מסירת הודעות

מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהיה כדין, אם נמסרה לידי אדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים, או לידי כל אדם בגיר העובד או המועסק שם; או נשלחה בדואר במכתב רשום ומשולם מראש הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים מסירה כאמור, תהיה המסירה כדין אם הוצגה ההודעה או הודבקה במקום בולט בנכס שאליו מתייחסת ההודעה.

¹ קתש"ם תש"ע, 384; תשע"ב, 473.

ב. היטלי פיתוח

1. תיעול

חוק עזר לשהם (תיעול), התשע"א–2011¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 14, 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות (להלן – **הפקודה**), מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אדמה חקלאית" – קרקע שאין עליה בניין, שייעודה על פי תכנית הוא לחקלאות ושלא ניתן לגביה היתר לשימוש למטרה אחרת, ואין משתמשים בה בפועל למטרה אחרת;

"אישור בקשה להיתר בנייה" – אישור בקשה למתן היתר בנייה בידי מוסד התכנון המוסמך לפי חוק התכנון והבנייה;

"אזור איסוף" – שטח שעבודות התיעול שיבוצעו בו מיועדות לשמש במישרין או בעקיפין את הנכסים שבו;

"בנייה חדשה" – הקמת בניין חדש בנכס או תוספת לבניין קיים הניצב בנכס;

"בנייה חורגת" – בנייה חדשה שנבנתה בלא היתר בנייה או בסטייה מהיתר; **"בניין"** – מבנה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, הבנוי אבן, בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות חלק של מבנה כאמור וכל המחובר לו חיבור של קבע; **"בעל נכס"** – כל אחד מאלה:

(1) בנכסים שאינם מקרקעי ציבור כהגדרתם בסעיף 107 לחוק המקרקעין, התשכ"ט–1969 (להלן – **חוק המקרקעין**) – הבעל הרשום של הנכס, ובהעדר רישום – בעלו של הנכס מכוח הסכם או מסמך מחייב אחר ובהעדרו – מי שזכאי כדין להירשם כבעל הנכס, ובהעדרו – מי שזכאי להפיק הכנסה מהנכס או ליהנות מפירותיו של הנכס כבעלים;

(2) בנכסים שהם מקרקעי ציבור כאמור – החוכר לדורות כמשמעותו בחוק המקרקעין, בין שבדין ובין שביושר, ובהעדר חוכר לדורות – מי שניתנה לו הרשאה להשתמש בנכס, שניתן לראותה מבחינת תוכנה כבעלות או כחכירה לדורות; ובהעדר חוכר לדורות או ברירות כאמור – בעלו של הנכס;

"דמי פיתוח" – דמי פיתוח ששולמו בגין נכס למינהל מקרקעי ישראל או למי מטעמו בעבור מימון עלות של עבודת תיעול, ובלבד שסכומם אושר בידי מינהל מקרקעי ישראל;

"היטל" או **"היטל תיעול"** – היטל המוטל לכיסוי הוצאות של התקנת מערכת תיעול לפי חוק עזר זה;

"היטל קודם" – היטל תיעול לפי חוק עזר קודם למועצה;

- "היתר בנייה", "סטייה מהיתר", "שימוש חורג" – כמשמעותם בחוק התכנון והבנייה;
- "הפרשי הצמדה", "מדד", "תשלומי פיגורים" – כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס-1980;
- "חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;
- "חוק עזר קודם" – חוק עזר לשהם (תיעול), התשס"ג-2002;
- "יציע", "עליית גג" – כהגדרתם בפרט 1.00.1 לתוספת השלישית של תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970 (להלן – **תקנות היתר בנייה**);
- "מהנדס" – מהנדס המועצה או מי שסמכויות מהנדס המועצה נאצלו לו לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב-1991;
- "המועצה" – מועצה מקומית שהם;
- "מערכת תיעול" – המערכת המשמשת את המועצה לניקוז מי נגר עילי והמצויה בבעלותה, בחזקתה, ברשותה או בשליטתה, לרבות כל תעלה ומיתקן המשמשים לתכלית זו ולהוציא תעלה פרטית;
- "מרפסת" – חלק חיצון של בניין אשר –
- (1) רצפתו קשורה לרצפת פנים הבניין ודלת מעבר ביניהם;
 - (2) לא יותר משלושת רבעי היקף רצפתו מוקפים קירות;
 - (3) לאורך שאר שוליו ניצב מעקה שגובהו אינו עולה על 1.1 מטר מהמפלס של רצפתו;
- "מרתף" – חלק מבניין שהחלל שבין רצפתו ותחתית תקרתו נמצא כולו או רובו מתחת למפלס פני הקרקע המקיפה אותו, או מתחת למפלס כביש או מדרכה הנמצאים במרחק אשר אינו עולה על 1.5 מטר ממישור הקיר החיצון שלו; לעניין זה, "מפלס פני הקרקע" וכן "מפלס כביש או מדרכה" – הגובה של כל אחד מהם במרכז מישור הקיר החיצון כאמור, ולגבי קיר שיש בו תפרי התפשטות – גובהו של כל אחד מהם במרכז שבין כל שני תפרי ההתפשטות האמורים או במרכז שבין תפרי התפשטות הסמוך לקצה הבניין ובין קצה הבניין;
- "נכס" – כמשמעותו בסעיף 1 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, לרבות דרכי מעבר שאינן ציבוריות;
- "נכס אחר" – נכס המיועד או המשמש בפועל לתעשייה, למלאכה או לאחסנה;
- "נכס למגורים" – נכס המיועד או המשמש בפועל למגורים וכל נכס שאינו נכס אחר;
- "נכס מעורב" – נכס המיועד או המשמש במעורב הן לשימושים של נכס למגורים והן לשימושים של נכס אחר;
- "נפח בניין" – הסכום במ"ק של שטחי כל הקומות בבניין, המוכפלים כל אחד מהם בגובהה של אותה הקומה הנמדד במטר אורך, לפי כללי המדידה שנקבעו בפרט 1.00.5 לתוספת השלישית של תקנות היתר בנייה, ולרבות נפח של בניין או תוספת לבניין העתידים להיבנות, שאושרה לגביהם בקשה להיתר בנייה – לפי הבקשה שאושרה;

"עבודת תיעול" – עבודות להתקנה או לחפירה של תעלה וכל עבודה נלווית הנוגעת להתקנתה או חפירתה, שתכליתה ניקוז מי נגר עילי ;
"קומה" – חלל המשתרע בין שתי רצפות סמוכות הנמצאות זו מעל זו, הנמדד לפי גובהו המזערי של אותו חלל, כקבוע בפרט 2.03 לתוספת השנייה של תקנות היתר בנייה, ככל שנקבע כזה, ולרבות בנייני עזר, מרתפים, מרפסות, מחסנים, חדרי מדרגות, מעברים, גבליות, מרתפי חניה, חניות מקורות, יציעים, חדרי מעליות, עליות גג וכל שטח אחר בקומה ;
"ראש המועצה" – ראש המועצה לרבות מי שהוסמך על ידו על פי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה–1975, לעניין חוק עזר זה ;

"שטח בניין" – הסכום במ"ר של שטחי כל הקומות בבניין לרבות –
 (1) שטחה של בנייה חורגת ;

(2) שטחו של בניין או שטחה של תוספת לבניין העתידיים להיבנות שאושרה לגביהם בקשה להיתר בנייה – לפי השטח שאושר ;
"שטח המיועד להפקעה" – שטח המיועד לצורכי ציבור ואשר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה הודיעה כי בכוונתה להפקיעו בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943 ;
"שטח המיועד לצורכי ציבור" – שטח קרקע או שטח בניין המיועד בתכנית לצורכי ציבור ;

"שטח קומה" – הסכום הכולל במ"ר של שטח ההשלכה האופקית של רצפת הקומה, בתוספת השטח שמתחת לקירותיה החיצוניים והפנימיים ;
"שטח קרקע" – שטחה הכולל של הקרקע שבנכס לרבות הקרקע שעליה ניצב בניין ;

"תכנית" – כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה ;

"תעודת העברה לרשם המקרקעין" – כאמור בסעיף 21 לפקודה ;
"תעלה" – אפיק ניקוז בין טבעי ובין מותקן או מוסדר, המיועד להולכתם ולניקוזם של מי נגר עילי, מי גשמים ומים אחרים, למעט שפכים או מי קולחין, לרבות צינור מוביל, מוביל יצוק, אבזר, תא ביקורת, תא איסוף, תא קיבול וכל מיתקן ואבזר אחר המהווה חלק מהאפיק או הקשור בו ;
"תעלה פרטית" – תעלה המשמשת נכס פלוני שאינו בבעלות המועצה ;
"תעלה ציבורית" – תעלה שאינה תעלה פרטית ;

"תעריפי ההיטל המעודכנים" – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה בשיעורם המעודכן במועד הוצאת דרישת התשלום לפי חוק עזר זה ;
"תעריפי ההיטל שבתוקף" – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה לפי שיעורם המעודכן ביום התשלום לקופת המועצה.

היטל תיעול

2.

- (א) היטל תיעול נועד לכיסוי הוצאות המועצה בשל התקנת מערכת התיעול בתחומה, היטל תיעול בלא זיקה לעלות ביצוע עבודות תיעול המשמשות את הנכס החייב או הגובלות בו.
 (ב) החליט המהנדס על קביעת שטח כאזור איסוף, תונח החלטתו במשרדי המועצה ותהא פתוחה לעיון הציבור ; הודעה על החלטת המהנדס תפורסם בעיתונות בדרך הקבועה בסעיף 1א לחוק התכנון והבנייה.

- (ג) היטל תיעול יוטל על בעל נכס בהתקיים אחד מאלה:
- (1) תחילת ביצוע עבודות תיעול באזור האיסוף שבו מצוי הנכס נושא החיוב; לעניין זה, "תחילת ביצוע עבודות תיעול" – גמר תכניות לביצוען של עבודות תיעול באזור האיסוף שבו מצוי הנכס וכן אישור של המועצה, לפי הנוסח של טופס 1 שבתוספת השנייה, ולפיו בכוונתה לצאת למכרז לביצוע עבודות התיעול או להתקשר כדין בדרך אחרת לביצוע עבודות כאמור, בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;
 - (2) אישור בקשה להיתר בנייה; לא התקיימו עבודות תיעול באזור האיסוף שבו מצוי הנכס, בעת אישור הבקשה להיתר בנייה כאמור, תאשר המועצה לפי הנוסח של טופס 2 שבתוספת השנייה, כי הליך תכנון עבודות התיעול כאמור מצוי בעיצומו ותחילת ביצוע העבודות צפויה להתקיים בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;
 - (3) בנייה חורגת בנכס.
- (ד) היטל שעילתו אישור בקשה להיתר בנייה בעבור בנייה חדשה או בנייה חורגת, ישולם גם אם בוצעו עבודות תיעול באזור האיסוף שבו מצוי הנכס לפני תחילתו של חוק עזר זה.
- 3. היטל תיעול לנכס למגורים**
- (א) היטל תיעול לנכס למגורים יחושב לפי שטח הקרקע ושטח הבניין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ושטח הבניין בנכס, בתעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.
 - (ב) היטל שעילתו קבועה בסעיפים 2(ג)(1) או 7(ב) ישולם לפי תעריפי ההיטל המעודכנים; היטל שעילתו קבועה בסעיפים 2(ג)(2) או 7(ג) ישולם לפי תעריפי ההיטל שבתוקף.
 - (ג) שולמו בעד נכס, בשל ביצוע עבודות תיעול, היטל קודם, היטל תיעול או דמי פיתוח (להלן – חיוב ראשון) לא ייכללו שטח הקרקע ושטח הבניין בנכס, שהובאו בחשבון בעת הטלתו של החיוב הראשון, במניין השטחים לפי סעיף קטן (א), לצורך חישוב ההיטל לפי חוק עזר זה.
 - (ד) שולם בעד נכס חיוב ראשון, יחויב בעל הנכס פעם נוספת בתשלום היטל תיעול, בעד בנייה חדשה שאושרה לאחר ששולם החיוב הראשון; ובלבד שלעניין נכס ששולמו בעדו דמי פיתוח, לא הובאה בחשבון בנייה חדשה כאמור בעת החיוב בדמי פיתוח.
 - (ה) אושרה בקשה להיתר בנייה בעבור בנייה חדשה תחת בניין שנהרס וששולם בעדו חיוב ראשון, יחושב ההיטל בשל הבנייה החדשה על בסיס שטחה בניכוי שטח הבניין שנהרס כאמור.
 - (ו) נוכחה המועצה לדעת, לאחר גמר בנייתו של בניין, כי שטחו הבנוי בפועל אינו זהה לשטח הבניין שלגביו אושרה הבקשה להיתר בנייה ושעל פיו שולם ההיטל, תשיב לבעל הנכס, או תגבה ממנו, לפי העניין, בהתאם להוראות כל דין, את סכום ההפרש הנובע מפער השטחים שהתגלה; סכום ההפרש כאמור יחושב על בסיס תעריפי ההיטל שהיו בתוקף בעת תשלום ההיטל, בתוספת הפרשי הצמדה.

4. **היטל תיעול לנכס אחר**
- (א) היטל תיעול לנכס אחר, יחושב לפי שטח הקרקע ונפח הבניין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ונפח הבניין בנכס, בתעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.
- (ב) הוראות סעיף 3(ב) עד (ו) יחולו בשינויים המחויבים לפי העניין, גם על היטל התיעול לנכס אחר.
5. **היטל תיעול לנכס מעורב**
- היטל תיעול לנכס מעורב יחושב בהתאם לכללים האלה:
- (1) בשל חלק הנכס המיועד או המשמש בפועל לשימושים של נכס למגורים, יחושב סכום ההיטל כהיטל לנכס למגורים;
- (2) בשל חלק הנכס המיועד או המשמש בפועל לשימושים של נכס אחר, יחושב סכום ההיטל כהיטל לנכס אחר.
6. **היטל בשל בנייה חורגת**
- (א) בעל נכס חייב בתשלום היטל תיעול בשל בנייה חורגת שנבנתה בנכס.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א), יראו את יום תחילת הבנייה החורגת, כפי שייקבע בידי המהנדס, או את יום תחילת ביצוע עבודות התיעול באזור האיסוף שבו מצוי הנכס, לפי המועד המאוחר שבהם, כמועד שבו התגבש החיוב בהיטל התיעול (להלן – מועד התגבשות החיוב).
- (ג) לצורך תשלום ההיטל לפי סעיף זה, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום.
- (ד) סכום ההיטל בשל הבנייה החורגת יהיה הסכום הגבוה מבין אלה:
- (1) סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל במועד התגבשות החיוב בתוספת תשלומי פיגורים;
- (2) אם הועלו תעריפי ההיטל במועד כלשהו לאחר מועד התגבשות החיוב (להלן – **מועד ההעלאה**) – סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל המעודכנים בתוספת תשלומי פיגורים החל במועד המאוחר מבין אלה:
- (א) מועד ההעלאה;
- (ב) חמש שנים טרם המועד שבו התגלתה הבנייה החורגת;
- לעניין סעיף קטן זה, "**הועלו תעריפי ההיטל**" – העלאה תעריפים באמצעות תיקונו של חוק העזר.
- (ה) שולם ההיטל ונהרס בניין המהווה בנייה חורגת בתוך חמש שנים מיום תחילת הבנייה, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בשל הבנייה החורגת, בניכוי 20% משיעור ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום ההשבה.
7. **היטל תיעול באדמה חקלאית**
- (א) בעל נכס מסוג אדמה חקלאית לא ישלם בעדו היטל תיעול.
- (ב) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, מששונה ייעודו בתכנית, חייב בעליו בתשלום היטל תיעול, לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ג) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, משניתן לגביו היתר לשימוש חורג, חייב בעליו בהיטל תיעול, לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ד) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, בלי שניתן לגביו היתר כאמור בסעיף קטן (ג) ובלי ששונה ייעודו בתכנית, יחולו הוראות סעיף 6, בשינויים המחויבים לפי העניין.

- 8. חיוב בהיטל בשל שטח המיועד להפקעה**
- (א) לא יוטל חיוב בהיטל תיעול בעד שטח המיועד להפקעה.
- (ב) שילם בעל נכס היטל בעבור נכס ובמהלך חמש השנים שממועד תשלום ההיטל הוחל בהליך הפקעה וניתנה הודעה בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בניכוי 20% מסכום ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום ההשבה.
- 9. דרישה לתשלום ההיטל**
- (א) לצורך תשלום ההיטל תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום, שבה יפורטו הסעיף בחוק העזר שמכוחו הוטל ההיטל, סכום ההיטל, המועד לתשלומו, שטח הנכס, תעריפי ההיטל המעודכנים אשר שימשו בסיס לחישוב סכום ההיטל ודרכי תשלום ההיטל.
- (ב) דרישת התשלום תימסר בעת התגבשות עילת החיוב כאמור בסעיפים 2(ג), 6 ו-7.
- (ג) לא נמסרה מסיבה כלשהי דרישת תשלום באחד מהמועדים הנזכרים בסעיף קטן (ב) (להלן – מועד החיוב המקורי), רשאית המועצה למסור את דרישת התשלום טרם מתן תעודת העברה לרשם המקרקעין או טרם מתן אישורה לצורך העברת זכויות חכירה במינהל מקרקעי ישראל; במקרה זה ייקבע סכום החיוב על בסיס תעריפי ההיטל כפי שהיו בתוקפם במועד החיוב המקורי בתוספת הפרשי הצמדה.
- (ד) אין בפגם שנפל בדרישת תשלום כדי לגרוע מחובת בעל נכס לשלם היטל תיעול.
- (ה) דרישת תשלום שנמסרה לפי –
- (1) סעיפים 2(ג), 1(ג), 6 או 7(ב), תיפרע בתוך 30 ימים מיום מסירתה לבעל הנכס;
- (2) סעיפים 2(ג), 2(ג), 7(ג), (ד) או 9(ג), תיפרע בתוך 7 ימים מיום מסירתה לבעל הנכס, ובכל מקרה עובר למתן ההיתר, התעודה או האישור המבוקשים וכתנאי להוצאתם.
- 10. שערך חיובים וחובות**
- (א) לא שולם במועדו היטל תיעול שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ג), 1(ג), 6 או 7, ייוספו לסכום המצוין בדרישת התשלום תשלומי פיגורים החל מהמועד שנקבע לתשלומו בחוק עזר זה ועד למועד התשלום בפועל.
- (ב) לא שולם במועדו היטל תיעול שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ג), 2(ג), 9(ג), תפקע דרישת התשלום; כל דרישת תשלום חדשה שתימסר בטרם הוצאו ההיתר, התעודה או האישור נושא הסעיפים האמורים, לפי העניין, תהיה בהתאם לתעריפי ההיטל המעודכנים ותעמוד בתוקפה ל-7 ימים ממסירתה לבעל הנכס.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), אם ניתנו ההיתר, התעודה או האישור נושא הסעיפים האמורים בלא ששולם ההיטל או חלק ממנו, ייוספו לסכום שלא שולם תשלומי פיגורים, החל מהמועד שנקבע לתשלומו בחוק עזר זה ועד למועד התשלום בפועל.

11. טיפול בתעלה

- (א) לא יטפל אדם בתעלה, לא יחבר אליה צינור ולא ישתמש במים הזורמים בתוכה, אלא על פי היתר בכתב מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ב) לא יטיל אדם לתעלה חפץ, מי שופכין, מים דלוחים, מי פסולת תעשייה או כל נוזל אחר.
- (ג) לא יחסום אדם תעלה, לא יטה את מימיה ולא יעשה בהם פעולה אחרת שיש בה כדי לשבש את שימושה הסדיר.
- (ד) ראש המועצה רשאי לדרוש בהודעה בכתב ממי שעשה מעשה בניגוד להוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לבצע את העבודות הדרושות לשם החזרת התעלה למצב שבו היתה נתונה לפני שנעשה המעשה.
- (ה) בהודעה יצוינו התנאים, הפרטים והדרכים לביצוע העבודות וכן התקופה שבה יש לבצען.
- (ו) מי שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה.

12. התקנת תעלה בידי בעל נכס

- (א) ראש המועצה רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש מבעל נכס, או להתיר לו, לבקשתו, לבצע עבודות תיעול לצורך התקנת תעלה פרטית לנכסו, שתחובר לתעלה הציבורית, או לשנות או לתקן תעלה פרטית שבנכסו; ההודעה תפרט את התנאים ואת אופן ביצוען של עבודות התיעול, וכן את משך הזמן שבו יש לסיימן.
- (ב) עבודות תיעול לפי היתר או דרישה כאמור בסעיף קטן (א) יתבצעו בהתאם לתנאים שפורטו בהודעה, לפי תכנית ביצוע ומפרטים שאישר המהנדס.

13. חיוב בעלים משותפים

היה נכס בבעלות משותפת, תחול חובת ההיטל על כל אחד מהבעלים המשותפים בנכס לפי חלקם היחסי בבעלות בנכס.

14. הטלת חיובים מכוח חוקי עזר קודמים

- (א) היתה המועצה מוסמכת לחייב בעל נכס בתשלום היטל קודם על פי חוק עזר קודם (להלן – החיוב הקודם) וזה לא נדרש על ידה, ישלם בעל הנכס למועצה, לפי דרישתה, את החיוב הקודם, וזאת בהתאם להוראות חוק העזר הקודם שמכוחו היתה המועצה מוסמכת להטילו ובכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) או (ג).
- (ב) סכום ההיטל הקודם שישלם בעל נכס כאמור בסעיף קטן (א) ייקבע לפי תעריפי ההיטל הקודם; לעניין זה, "תעריפי ההיטל הקודם" – התעריפים שהיו תקפים בעת היווצרות החיוב הקודם בתוספת הפרשי הצמדה מאותו מועד עד למועד התשלום בפועל.
- (ג) הוראת סעיף קטן (א) תחול ביחס לשטח הקרקע ושטח הבניין כפי שהיו במועד היווצרותו של החיוב הקודם; אין בתשלום היטל קודם כאמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מחובתו של בעל נכס לשלם היטל בעבור בנייה חדשה שנבנתה בנכס או שנתבקשה בנייתה לאחר מועד היווצרות החיוב הקודם, בהתאם לקבוע בחוק עזר זה.

15. **מסירת הודעות**
מסירת דרישת תשלום לפי חוק עזר זה תהא בדרך של מסירה לידי האדם שאליו היא מכוונת או מסירה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או המועסק שם או משלוח במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה בדרך של הצגה במקום בולט לעין באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה.
16. **הצמדה למדד²**
סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה יעודכנו ב־16 בכל חודש שלאחר פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון), לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.
17. **מגבלת גבייה (תיקון : תשע"ו)**
מיום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) הטלת היטל לפי חוק עזר זה טעונה את אישורם של מליאת המועצה ושל שר הפנים או מי מטעמו.
18. **ביטול**
חוק עזר לשהם (תיעול), התשס"ג–2002 – בטל.
19. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 16, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – **יום העדכון הראשון**), לפי שיעור שינוי המדד, שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש נובמבר 2010.

תוספת ראשונה (תיקון : תשע"ו)
(סעיפים 3 עד 5)

שיעור ההיטל בשקלים חדשים		
		(1) בעד נכס למגורים –
15.43	(א)	קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע
54.68	(ב)	בניין, לכל מ"ר משטח הבניין
		(2) בעד נכס אחר –
52.34	(א)	קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע
1.29	(ב)	בניין, לכל מ"ר מנפח הבניין

תוספת שנייה

(סעיף 2(ב)(1) ר(2))

טופס 1

לכל מעוניין

הח"מ, מהנדס מועצה מקומית שהם, מאשר בזאת כי התכניות לביצוע עבודות התיעול _____ מצויות בשלבי גמר, וכי בכוונת המועצה לצאת למכרז לביצוע עבודות התיעול האמורות/ להתקשר כדין בדרך של _____ לביצוע עבודות התיעול האמורות (מחק את המיותר) וזאת לא יאוחר מיום _____

מהנדס המועצה

טופס 2

לכל מעוניין

הח"מ, מהנדס מועצה מקומית שהם, מאשר בזאת כי הליך תכנון עבודות התיעול _____ מצוי בעיצומו, וכי תחילת עבודות התיעול צפויה להתקיים לא יאוחר מיום _____

מהנדס המועצה

¹ קתש"ם תשע"א, 532; תשע"ו, 236.

² סעיף 3 לחוק עזר לשהם (תיעול) (תיקון), התשע"ו–2016 (קתש"ם תשע"ו, 237) קובע:

3. הוראת שעה

על אף האמור בסעיף 16 לחוק העזר העיקרי, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק העזר העיקרי, כנוסחם בסעיף 2 לחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי הממד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש אוגוסט 2015. " (פורסם ביום 20.4.2016)

2. רחובות

חוק עזר לשהם (סלילת רחובות), התשע"א–2011¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 14, 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות (להלן – **הפקודה**), מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אדמה חקלאית" – קרקע שאין עליה בניין, שייעודה על פי תכנית הוא לחקלאות ושלא ניתן לגביה היתר לשימוש למטרה אחרת, ואין משתמשים בה בפועל למטרה אחרת;

"אישור בקשה להיתר בנייה" – אישור בקשה למתן היתר בנייה בידי מוסד התכנון המוסמך לפי חוק התכנון והבנייה;

"בנייה חדשה" – הקמת בניין חדש בנכס או תוספת לבניין קיים הניצב בנכס;

"בנייה חורגת" – בנייה חדשה שנבנתה בלא היתר בנייה או בסטייה מהיתר; **"בניין"** – מבנה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, הבנוי אבן, בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות חלק של מבנה כאמור וכל המחובר לו חיבור של קבע;

"בעל נכס" – כל אחד מאלה:

(1) בנכסים שאינם מקרקעי ציבור כהגדרתם בסעיף 107 לחוק המקרקעין, התשכ"ט–1969 (להלן – חוק המקרקעין) – הבעל הרשום של הנכס, ובהעדר רישום – בעלו של הנכס מכוח הסכם או מסמך מחייב אחר ובהעדרו – מי שזכאי כדין להירשם כבעל הנכס ובהעדרו – מי שזכאי להפיק הכנסה מהנכס או ליהנות מפירותיו של הנכס כבעלים;

(2) בנכסים שהם מקרקעי ציבור כאמור – החוכר לדורות כמשמעותו בחוק המקרקעין, בין שבדין ובין שביושר, ובהעדר חוכר לדורות – מי שניתנה לו הרשאה להשתמש בנכס, שניתן לראותה מבחינת תוכנה כבעלות או כחכירה לדורות; ובהעדר חוכר לדורות או בררשות כאמור – בעלו של הנכס;

"דמי פיתוח" – דמי פיתוח ששולמו בגין נכס למינהל מקרקעי ישראל או למי מטעמו בעבור מימון עלות של סלילת רחוב, ובלבד שסכומם אושר בידי מינהל מקרקעי ישראל;

"היטל" או **"היטל סלילת רחובות"** – היטל המוטל לכיסוי הוצאות סלילת כביש, סלילת מדרכה או סלילת רחוב משולב, לפי העניין;

"היטל קודם" – היטל סלילת רחובות לפי חוק עזר קודם;

"היתר בנייה", **"סטייה מהיתר"**, **"שימוש חורג"** – כמשמעותם בחוק התכנון והבנייה;

"הפרשי הצמדה", **"מדד"**, **"תשלומי פיגורים"** – כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס–1980;

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965;

"חוק עזר קודם" – חוק עזר לשהם (סלילת רחובות), התשס"ג–2002 ;
"יציע", **"עליית גג"** – כהגדרתם בפרט 1.00.1 לתוספת השלישית של תקנות
 התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל–1970 (להלן – **תקנות
 היתר בנייה**) ;

"כביש" – רחוב או חלק מרחוב המיועד למעבר כלי רכב או לחנייתם ;
"מדרכה" – חלק מרחוב המיועד למעבר הולכי רגל, לרבות אבני שפה, קיר
 משען, מדרגות וקירות תומכים ;
"המהנדס" – מהנדס המועצה או מי שסמכויות מהנדס המועצה נאצלו לו
 לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב–
 1991 ;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם ;

"מרפסת" – חלק חיצון של בניין אשר –

- (1) רצפתו קשורה לרצפת פנים הבניין ודלת מעבר ביניהם ;
- (2) לא יותר משלושת רבעי היקף רצפתו מוקפים קירות ;
- (3) לאורך שאר שוליו ניצב מעקה שגובהו אינו עולה על 1.10 מטר
 מהמפלס של רצפתו ;

"מרתף" – חלק מבניין שהחלל שבין רצפתו ותחתית תקרתו נמצא כולו או
 רובו מתחת למפלס פני הקרקע המקיפה אותו, או מתחת למפלס כביש או
 מדרכה הנמצאים במרחק אשר אינו עולה על 1.50 מטר ממישור הקיר
 החיצון שלו ; לעניין זה, **"מפלס פני הקרקע"** וכן **"מפלס כביש או מדרכה"** –
 הגובה של כל אחד מהם במרכז מישור הקיר החיצון כאמור, ולגבי קיר שיש
 בו תפרי התפשטות – גובהו של כל אחד מהם במרכז שבין כל שני תפרי
 ההתפשטות האמורים או במרכז שבין תפרי התפשטות הסמוך לקצה הבניין
 ובין קצה הבניין ;

"נכס" – כמשמעותו בסעיף ו לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א–1950,
 לרבות דרכי מעבר שאינן ציבוריות ;

"נכס אחר" – נכס המיועד או המשמש בפועל לתעשייה, למלאכה או לאחסנה ;
"נכס גובל" – נכס הגובל ברחוב או בקטע מרחוב, בין אם יש גישה לנכס
 מאותו רחוב ובין אם אין גישה כאמור, ובכלל זה נכס שיש אליו גישה מאותו
 רחוב או קטע רחוב דרך נכס אחר או דרך מדרכה, לרבות נכס, שבינו ובין
 אותו רחוב, או קטע רחוב, יש תעלה, חפירה, רצועת ירק, נטיעות, שדרה או
 כיוצא בהם, או שטח המיועד לשימוש כאמור לפי תכנית, ולרבות נכס שבינו
 לבין אותו רחוב מפריד נכס אחר, ובלבד שקיימת גישה מאותו הרחוב לנכס
 האמור שלא דרך רחוב אחר ;

"נכס למגורים" – נכס המיועד או המשמש בפועל למגורים, וכל נכס שאינו
 נכס אחר ;

"נכס מעורב" – נכס המיועד או המשמש במעורב הן לשימושים של נכס
 למגורים והן לשימושים של נכס אחר ;

"נפח בניין" – הסכום במ"ק של שטחי כל הקומות בבניין, המוכפלים כל
 אחד מהם בגובהה של אותה הקומה הנמדד במטר אורך, לפי כללי המדידה
 שנקבעו בפרט 1.00.5 לתוספת השלישית של תקנות היתר בנייה, ולרבות נפח
 של בניין או תוספת לבניין העתידיים להיבנות, שאושרה לגביהם בקשה
 להיתר בנייה – לפי הבקשה שאושרה ;

- "סוג רחוב"** – כביש, מדרכה או רחוב משולב;
- "סלילת רחוב"** – סלילת כביש ומדרכה או סלילתם של כביש בלבד או מדרכה בלבד או רחוב משולב, או הרחבתם, לרבות עשיית עבודות ומטלות הדרושות לסלילה או קשורות בה, כולן או חלקן, ובכלל זה תכנון, פיקוח, ביצוע הסלילה, התקנת מערכות נלוות כדוגמת תאורה וכל עבודה אחרת הכרוכה בסלילה או הקשורה בה;
- "קומה"** – חלל המשתרע בין שתי רצפות סמוכות הנמצאות זו מעל זו, הנמדד לפי גובהו המזערי של אותו חלל, כקבוע בפרט 2.03 לתוספת השנייה של תקנות היתר בנייה, ככל שנקבע כזה, ולרבות בנייני עזר, מרתפים, מרפסות, מחסנים, חדרי מדרגות, מעברים, גבולות, מרתפי חניה, חניות מקורות, יציעים, חדרי מעליות, עליות גג וכל שטח אחר בקומה;
- "ראש המועצה"** – ראש המועצה לרבות מי שהוסמך על ידו על פי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, לעניין חוק עזר זה;
- "רחוב"** – שטח המיועד על פי תכנית לדרך, כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה;
- "רחוב גובל"** – רחוב הגובל בנכס או בחלק מהנכס, בין אם יש גישה לנכס מאותו רחוב ובין אם אין גישה כאמור, ובכלל זה רחוב שיש דרכו גישה לאותו נכס או לחלק ממנו דרך נכס אחר או דרך מדרכה, לרבות רחוב, שבינו ובין אותו נכס, יש תעלה, חפירה, רצועת ירק, נטיעות, שדרה או כיצא בהם, או שטח המיועד לשימוש כאמור לפי תכנית, ולרבות רחוב שבינו לבין הנכס מפריד נכס אחר, ובלבד שקיימת גישה לאותו נכס מהרחוב האמור שלא דרך רחוב אחר;
- "רחוב משולב"** – רחוב המשמש למעבר הולכי רגל ולמעבר כלי רכב גם יחד, בין אם מדובר ברחוב העשוי מחומר אחד ובין ממספר חומרים, בין במפלס אחד ובין במספר מפלסים;
- "שטח בניין"** – הסכום במ"ר של שטחי כל הקומות בבניין לרבות:
- (1) שטחה של בנייה חורגת;
 - (2) שטחו של בניין או שטחה של תוספת לבניין העתידיים להיבנות שאושרה לגביהם בקשה להיתר בנייה – לפי השטח שאושר;
- "שטח המיועד להפקעה"** – שטח המיועד לצורכי ציבור ואשר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה הודיעה כי בכוונתה להפקיעו בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943;
- "שטח המיועד לצורכי ציבור"** – שטח קרקע או שטח בניין המיועד בתכנית לצורכי ציבור;
- "שטח קומה"** – הסכום הכולל במ"ר של שטח ההשלכה האופקית של רצפת הקומה, בתוספת השטח שמתחת לקירותיה החיצוניים והפנימיים;
- "שטח קרקע"** – שטחה הכולל של הקרקע שבנכס לרבות הקרקע שעליה ניצב בניין;
- "תכנית"** – כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה;
- "תעודת העברה לרשם המקרקעין"** – כאמור בסעיף 21 לפקודה;
- "תעריפי ההיטל המעודכנים"** – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה בשיעורם המעודכן במועד הוצאת דרישת התשלום לפי חוק עזר זה;
- "תעריפי ההיטל שבתוקף"** – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה לפי שיעורם המעודכן ביום התשלום לקופת המועצה.

2. היטל סלילת רחובות

(א) היטל סלילת רחובות נועד לכיסוי הוצאות המועצה בשל סלילת רחובות בתחומה, בלא זיקה לעלות ביצוע עבודות סלילת רחוב הגובל בנכס נושא החיוב או המשמש אותו.

(ב) היטל סלילת רחובות יוטל על בעל נכס, בהתקיים אחד מאלה:

- (1) תחילת סלילת סוג רחוב הגובל בנכס; לעניין זה, "תחילת סלילה" – גמר תכניות לביצוע סלילה של סוג הרחוב הגובל וכן אישור של המועצה, לפי הנוסח של טופס 1 שבתוספת השנייה, ולפיו בכוונתה לצאת למכרז לביצוע עבודות הסלילה או להתקשר כדין בדרך אחרת לביצוע עבודות כאמור, בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;
- (2) אישור בקשה להיתר בנייה; לא היה רחוב סלול הגובל בנכס, בעת אישור הבקשה להיתר בנייה כאמור, תאשר המועצה, לפי הנוסח של טופס 2 שבתוספת השנייה, כי הליך תכנון עבודות הסלילה של הרחוב הגובל בנכס מצוי בעיצומו ותחילת סלילת הרחוב צפויה בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;
- (3) בנייה חורגת בנכס.

(ג) היטל שעילתו אישור בקשה להיתר בנייה בעבור בנייה חדשה או בנייה חורגת, ישולם גם אם הרחוב הגובל בנכס נסלל לפני תחילתו של חוק עזר זה.

3. היטל סלילת רחובות לנכס למגורים

(א) היטל סלילת רחובות לנכס למגורים, יחושב לפי שטח הקרקע ושטח הבניין שבנכס וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ושטח הבניין בנכס, בתעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.

(ב) היטל שעילתו קבועה בסעיפים 2(ב) או 7(ב) ישולם לפי תעריפי ההיטל המעודכנים; היטל שעילתו קבועה בסעיף 2(ב) או 7(ג) ישולם לפי תעריפי ההיטל שבתוקף.

(ג) שולמו בעד נכס, בשל סלילת סוג רחוב הגובל בנכס, היטל קודם, היטל סלילת רחובות או דמי פיתוח (להלן – חיוב ראשון) לא ייכללו שטח הקרקע ושטח הבניין בנכס, שהובאו בחשבון בעת הטלתו של החיוב הראשון, במניין השטחים לפי סעיף קטן (א), לצורך חישוב ההיטל לפי חוק עזר זה בשל אותו סוג רחוב שבעדו שולם החיוב הראשון.

(ד) שולם בעד נכס חיוב ראשון, יחויב בעל הנכס פעם נוספת בתשלום היטל סלילת רחובות, בעד בנייה חדשה שאושרה לאחר ששולם החיוב הראשון; ובלבד שלעניין נכס ששולמו בעדו דמי פיתוח, לא הובאה בחשבון בנייה חדשה כאמור בעת החיוב בדמי פיתוח.

(ה) אושרה בקשה להיתר בנייה בעבור בנייה חדשה תחת בניין שנהרס וששולם בעדו חיוב ראשון, יחושב ההיטל בשל הבנייה החדשה על בסיס שטחה בניכוי שטח הבניין שנהרס כאמור.

(ו) נוכחה המועצה לדעת, לאחר גמר בנייתו של בניין, כי שטחו הבנוי בפועל אינו זהה לשטח הבניין שלגביו אושרה הבקשה להיתר בנייה ושעל פיו שולם ההיטל, תשיב לבעל הנכס או תגבה ממנו, לפי העניין ובהתאם להוראות כל דין, את סכום ההפרש הנובע מפער השטחים שהתגלה; סכום ההפרש

כאמור יחושב על בסיס תעריפי ההיטל שהיו בתוקף בעת תשלום ההיטל, בתוספת הפרשי הצמדה.

4. היטל סלילת רחובות לנכס אחר

- (א) היטל סלילת רחובות לנכס אחר, יחושב לפי שטח הקרקע ונפח הבניין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ונפח הבניין בנכס, בתעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.
- (ב) הוראות סעיף 3(ב) עד (ו) יחולו בשינויים המחויבים ולפי העניין גם על היטל סלילת רחובות לנכס אחר.

5. היטל סלילת רחובות לנכס מעורב

- היטל סלילת רחובות לנכס מעורב יחושב בהתאם לכללים האלה:
- (1) בשל חלק הנכס המיועד או המשמש בפועל לשימושים של נכס מגורים – יחושב סכום ההיטל כהיטל לנכס למגורים;
- (2) בשל חלק הנכס המיועד או המשמש לשימושים של נכס אחר – יחושב סכום ההיטל כהיטל לנכס אחר.

6. היטל בשל בנייה חורגת

- (א) בעל נכס חייב בתשלום היטל סלילת רחובות בשל בנייה חורגת שנבנתה בנכס.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א) יראו את יום תחילת הבנייה החורגת, כפי שייקבע בידי המהנדס, או את יום תחילת ביצוע עבודות הסלילה, לפי המועד המאוחר שבהם, כמועד שבו התגבש החיוב בהיטל סלילת הרחובות (להלן – **מועד התגבשות החיוב**).
- (ג) לצורך תשלום ההיטל לפי סעיף זה, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום.
- (ד) סכום ההיטל בשל הבנייה החורגת יהא הסכום הגבוה מבין אלה:
- (1) סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל במועד התגבשות החיוב, בתוספת תשלומי פיגורים;
- (2) אם הועלו תעריפי ההיטל במועד כלשהו לאחר מועד התגבשות החיוב (להלן – **מועד ההעלאה**) – סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל המעודכנים, בתוספת תשלומי פיגורים החל מהמועד המאוחר מבין אלה:
- (א) מועד ההעלאה;
- (ב) חמש שנים טרם המועד שבו התגלתה הבנייה החורגת;
- לעניין סעיף קטן זה, "**הועלו תעריפי ההיטל**" – העלאת תעריפים באמצעות תיקונו של חוק העזר.

- (ה) שולם ההיטל ונהרס בניין המהווה בנייה חורגת בתוך 5 שנים מיום תחילת הבנייה, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בשל הבנייה החורגת, בניכוי 20% משיעור ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום ההשבה.

7. היטל סלילת רחובות באדמה חקלאית

- (א) בעל נכס מסוג אדמה חקלאית לא ישלם בעדו היטל סלילה.
- (ב) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, מששונה ייעודו בתכנית, חייב בעליו בתשלום היטל סלילת רחובות, לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ג) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, משניתן לגביו היתר לשימוש חורג, יחויב בעליו בהיטל סלילה, לפי הוראות חוק עזר זה.

(ד) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, בלי שניתן לגביו היתר כאמור בסעיף קטן (ג), ובלי ששונה ייעודו בתכנית, יחולו הוראות סעיף 6, בשינויים המחויבים לפי העניין.

8. **חיוב בהיטל בשל שטח המיועד להפקעה**

(א) לא יוטל חיוב בהיטל סלילת רחובות בעד שטח המיועד להפקעה.
(ב) שילם בעל נכס היטל בעבור נכס ובמהלך 5 השנים שממועד תשלום ההיטל הוחל בהליך הפקעה וניתנה הודעה בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בניכוי 20% מסכום ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום ההשבה.

9. **דרישה לתשלום ההיטל**

(א) לצורך תשלום ההיטל, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום, שבה יפורטו הסעיף בחוק העזר שמכוחו הוטל ההיטל, סכום ההיטל, המועד לתשלום, שטח הנכס, תעריפי ההיטל המעודכנים אשר שימשו בסיס לחישוב סכום ההיטל ודרכי תשלום ההיטל.
(ב) דרישת התשלום תימסר בעת התגבשות עילת החיוב כאמור בסעיפים 2(ב), 6 ו-7.
(ג) לא נמסרה מסיבה כלשהי דרישת תשלום באחד מהמועדים הנזכרים בסעיף קטן (ב) (להלן – **מועד החיוב המקורי**), רשאית המועצה למסור את דרישת התשלום טרם מתן תעודת העברה לרשם המקרקעין או טרם מתן אישורה לצורך העברת זכויות חכירה במינהל מקרקעי ישראל; במקרה זה ייקבע סכום החיוב על בסיס תעריפי ההיטל כפי שהיו בתוקפם במועד החיוב המקורי בתוספת הפרשי הצמדה.
(ד) אין בגם שנפל בדרישת תשלום כדי לגרוע מחובת בעל נכס לשלם היטל סלילת רחובות.
(ה) דרישת תשלום שנמסרה לפי –

- (1) סעיפים 2(ב)(1), 6 או 7(ב) תיפרע בתוך 30 ימים ממסירתה לבעל הנכס;
- (2) סעיפים 2(ב)(2), 7(ג), (ד) או 9(ג), תיפרע בתוך 7 ימים מיום מסירתה לבעל הנכס, ובכל מקרה עובר למתן ההיתר, התעודה או האישור המבוקשים וכתנאי להוצאתם.

10. **שערוך חיובים וחובות**

(א) לא שולם במועדו היטל סלילת רחובות שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ב)(1), 6 או 7 ייוספו לסכום המצוין בדרישת התשלום תשלומי פיגורים החל מהמועד שנקבע לתשלום בחוק עזר זה ועד למועד התשלום בפועל.
(ב) לא שולם במועדו היטל סלילת רחובות שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ב)(2) או 9(ג), תפקע דרישת התשלום; כל דרישת תשלום חדשה שתימסר בטרם הוצאו ההיתר, התעודה או האישור נושא הסעיפים האמורים, לפי העניין, תהיה בהתאם לתעריפי ההיטל המעודכנים ותעמוד בתוקפה ל-7 ימים ממסירתה לבעל הנכס.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), אם ניתנו ההיתר, התעודה או האישור נושא הסעיפים האמורים בלא ששולם ההיטל או חלק ממנו, ייוספו לסכום שלא שולם תשלומי פיגורים, החל מהמועד שנקבע לתשלומו בחוק עזר זה ועד למועד התשלום בפועל.

11. חיוב בעלים משותפים

היה נכס גובל בבעלות משותפת, תחול חובת ההיטל על כל אחד מהבעלים המשותפים של הנכס כפי חלקם היחסי בבעלות בנכס.

12. סלילת מדרכה בידי בעל הנכס

(א) ראש המועצה רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש מבעל נכס גובל או להתיר לו, לבקשתו, לסלול סלילה ראשונה של מדרכה הגובלת בנכסו; ההודעה תפרט את התנאים ואת אופן ביצוע הסלילה, וכן את משך הזמן שבו יש לסיימה.

(ב) סלילה לפי היתר או דרישה כאמור בסעיף קטן (א), תתבצע בהתאם לתנאים שפורטו בהודעה, לפי תכנית ביצוע ומפרטים שאושרו בידי המהנדס, וכן על פי אומדן תקציבי שאישרו המהנדס וגזבר המועצה.

(ג) סלל אדם מדרכה שלא בהתאם לקבוע בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאית המועצה לסלול בעצמה את המדרכה מחדש או לתקנה, ולגבות מאותו אדם את ההוצאות שהוציאה לשינוי המדרכה או להריסתה ולסלילתה מחדש.

(ד) סלל בעל נכס גובל מדרכה כאמור בסעיף קטן (ב), או שילם למועצה את הוצאות סלילתה של מדרכה בהתאם לסעיף קטן (ג), ינוכו הוצאות הסלילה שהוציא בעל הנכס, מסכום ההיטל שהוא חייב בו לפי הוראות חוק עזר זה; סכום הוצאות הסלילה ייקבע בידי המהנדס.

13. הטלת חיובים מכוח חוקי עזר קודמים

(א) היתה המועצה מוסמכת לחייב בעל נכס בתשלום היטל קודם על פי חוק עזר קודם (להלן – **החיוב הקודם**) וזה לא נדרש על ידה, ישלם בעל הנכס למועצה, לפי דרישתה, את החיוב הקודם וזאת בהתאם להוראות חוק העזר הקודם שמכוחו היתה מוסמכת המועצה להטילו ובכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) או (ג).

(ב) סכום ההיטל הקודם שישלם בעל נכס גובל כאמור בסעיף קטן (א), ייקבע לפי תעריפי ההיטל הקודם; לעניין זה, **"תעריפי ההיטל הקודם"** – התעריפים שהיו תקפים בעת היווצרות החיוב הקודם בתוספת הפרשי הצמדה מאותו מועד למועד התשלום בפועל.

(ג) הוראת סעיף קטן (א) תחול ביחס לשטח הקרקע ושטח הבניין כפי שהיו במועד היווצרותו של החיוב הקודם; אין בתשלום חיוב קודם כאמור בסעיף קטן (א), כדי לגרוע מחובתו של בעל נכס לשלם היטל בעבור בנייה חדשה שנבנתה בנכס או שנתבקשה בנייתה לאחר מועד היווצרות החיוב הקודם, בהתאם לקבוע בחוק עזר זה.

14. **מסירת הודעות**
מסירת דרישת תשלום לפי חוק עזר זה תהא בדרך של מסירה לידי האדם שאליו היא מסירת הודעות מכוונת או מסירה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או המועסק שם, או משלוח במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה בדרך של הצגה במקום בולט לעין באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה.
15. **הצמדה למדד²**
סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה יעודכנו ב־16 בכל חודש שלאחר פרסומו של הצמדה למדד חוק עזר זה (להלן – **יום העדכון**), לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.
16. **מגבלת גבייה (תיקון: תשע"ו)**
מיום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) הטלת היטל לפי חוק עזר זה טעונה אישור של מליאת המועצה ושל שר הפנים או מי מטעמו.
17. **ביטול**
חוק עזר לשהם (סלילת רחובות), התשס"ג–2002 – בטל.
18. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 15, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המדד, שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש נובמבר 2010.

תוספת ראשונה (תיקון: תשע"ו)
(סעיפים 3 עד 5)

שיעור ההיטל בשקלים
חדשים

		1. היטל סלילת כביש –
		(1) בעד נכס למגורים –
57.90	(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
205.14	(ב) בניין, לכל מ"ר משטח הבניין	
		(2) בעד נכס אחר –
196.37	(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
4.83	(ב) בניין, לכל מ"ר מנפח הבניין	
		2. היטל סלילת מדרכה –
		(1) בעד נכס למגורים –
28.95	(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
102.57	(ב) בניין, לכל מ"ר משטח הבניין	
		(2) בעד נכס אחר –
98.18	(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
2.42	(ב) בניין, לכל מ"ר מנפח הבניין	

שיעור ההיטל בשקלים חדשים			
		3. היטל סלילת רחוב משולב –	
		(1) בעד נכס למגורים –	
86.85		(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
307.71		(ב) בניין, לכל מ"ר משטח הבניין	
		(2) בעד נכס אחר –	
294.55		(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע	
7.25		(ב) בניין, לכל מ"ק מנפח הבניין	

תוספת שנייה

(סעיף 2(ב)(1) ו-2)

טופס 1

לכל מעוניין

הח"מ, מהנדס המועצה המקומית שהם, מאשר בזאת כי התכניות לביצוע עבודות סלילת רחובות _____ מצויות בשלבי גמר, וכי בכוונת המועצה לצאת למכרז לביצוע עבודות הסלילה האמורות/ להתקשר כדין בדרך של _____ לביצוע עבודות הסלילה האמורות (מחק את המיותר) וזאת לא _____ יאחר מיום _____

מהנדס המועצה

טופס 2

לכל מעוניין

הח"מ, מהנדס מועצה מקומית שהם, מאשר בזאת כי הליך תכנון סלילת רחובות _____ מצוי בעיצומו, וכי תחילת הסלילה צפויה להתקיים לא יאחר _____ מיום _____

מהנדס המועצה

¹ קתש"ם תשע"א, 524; תשע"ו, 234.

² סעיף 3 לחוק עזר לשהם (סלילת רחובות) (תיקון), התשע"ו–2016 (קתש"ם תשע"ו, 236) קובע:

הוראת שעה

3." על אף האמור בסעיף 15 לחוק העזר העיקרי, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק העזר העיקרי, כנוסחם בסעיף 2 לחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המודד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש אוגוסט 2015. " (פורסם ביום 20.4.2016)

חוק עזר לשהם (שטחים ציבוריים פתוחים), התשס"ט–2008¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות (להלן – **הפקודה**), מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות (תיקון: תשע"א)

בחוק עזר זה –

"אדמה חקלאית" – כל קרקע שאינה בניין שייעודה על פי תכנית הוא לחקלאות ואין משתמשים בה או שלא ניתן לגביה היתר לשימוש למטרה אחרת;

"אזור מפותח קיים", **"אזורים מפותחים קיימים"** – השטחים המסומנים בקו אדום במפה החתומה בידי ראש המועצה ואשר מופקדת במשרדי המועצה לעיון הציבור, אשר קודם לפרסומו של חוק עזר זה שולמו בגינם דמי פיתוח בעבור שטחים ציבוריים פתוחים;

"אזור פיתוח" – כל שטח בתחום המועצה אשר אינו כלול באזורים המפותחים הקיימים, כהגדרתם בחוק עזר זה;

"אישור בנייה חדשה" – אישור מוסד תכנון לבקשה להיתר בנייה להקמת בנייה חדשה כהגדרתה להלן וטרם מתן היתר בנייה;

"בניין" – מבנה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, בין שהוא בנוי אבן ובין שהוא בנוי בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות חלק של מבנה כאמור וכל המחובר לו חיבור של קבע;

"בנייה חדשה" – הקמת בניין חדש על גבי נכס או תוספת לבניין קיים הניצב בנכס;

"בעל נכס" – כל אחד מאלה:

(1) בנכסים שאינם מקרקעי ציבור כמשמעותם בחוק המקרקעין, התשכ"ט–1969 (להלן – חוק המקרקעין) – הבעלים הרשום של הנכס, ובהעדר רישום – בעליו של הנכס מכוח הסכם או מסמך מחייב אחר ובהעדרו מי שזכאי כדין להירשם כבעליו ובהעדרו מי שזכאי להפיק הכנסה מהנכס או ליהנות מפירותיו של הנכס כבעלים;

(2) בנכסים שהם מקרקעי ציבור כאמור – החוכר לדורות כמשמעותו בחוק המקרקעין, בין שבדין ובין שביושר, ובהעדר חוכר לדורות מי שניתנה לו הרשאה להשתמש בנכס, שניתן לראותה מבחינת תוכנה כבעלות או כחכירה לדורות; בהעדר חוכר או בררשות כאמור – בעליו של הנכס;

"דמי פיתוח" – דמי פיתוח ששולמו בגין נכס למינהל מקרקעי ישראל או למי מטעמו בעבור מימון עלותם של הקמת שטחים ציבוריים פתוחים, כהגדרתם להלן, ובלבד שסכומם אושר בידי מינהל מקרקעי ישראל;

"היטל שצ"פ" או **"היטל"** – היטל הקמת שטחים ציבוריים פתוחים; **"היתר בנייה"**, **"סטייה מהיתר"**, **"הקלה"**, **"שימוש חורג"** – כמשמעותם בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965 (להלן – חוק התכנון והבניה);

- "**מהנדס**" – מהנדס המועצה או מי שסמכויות מהנדס המועצה הואצלו לו לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב-1991 ;
- "**המועצה**" – המועצה המקומית שהם ;
- "**הפרשי הצמדה**", "**מדד**", "**תשלומי פיגורים**" – כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס-1980 ;
- "**יציע**", "**עליית גג**" – כהגדרתם בסעיף 1.00.1 לסימן א' לתוספת השלישית של תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970 (להלן – **תקנות היתר בניה**) ;
- "**מרפסת**" – חלק חיצון של בניין אשר –
- (1) רצפתו קשורה לרצפת פנים הבניין ודלת מעבר ביניהן ;
 - (2) לא יותר משלושת רבעי היקף רצפתו מוקפים קירות ;
 - (3) לאורך שאר שוליו ניצב מעקה שגובהו אינו עולה על 1.10 מטר מהמפלס של רצפתו ;
- "**מרתף**" – חלק מבניין שחללו בין רצפתו ותחתית תקרתו נמצא כולו או רובו מתחת למפלס פני הקרקע המקיפה אותו, או מתחת למפלס כביש או מדרכה הנמצאים במרחק אשר אינו עולה על 1.50 מטר ממישור הקיר החיצון שלו ; לעניין זה, "**מפלס פני הקרקע**" וכן "**מפלס כביש או מדרכה**" – הגובה של כל אחד מהם במרכז מישור הקיר החיצון כאמור, ולגבי קיר שיש בו תפרי התפשטות – גובהו של כל אחד מהם במרכז שבין כל שני תפרי ההתפשטות האמורים או במרכז תפר התפשטות הסמוך לקצה הבניין ובין קצה הבניין ;
- "**נכס**" – כהגדרת "נכסים" בסעיף 1 לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א – 1950 (להלן – **צו המועצות**), לרבות דרכי מעבר שאינן ציבוריות ;
- "**נכס למגורים**" – נכס המיועד או המשמש בפועל למגורים וכל נכס שאינו נכס אחר ;
- "**נכס אחר**" – נכס המיועד או המשמש בפועל לתעשייה, למלאכה או לאחסנה ;
- "**נכס מעורב**" – נכס המיועד או המשמש במעורב הן לשימושים של נכס למגורים והן לשימושים של נכס אחר ;
- "**נפח בניין**" – הסכום במ"ק של שטחי כל הקומות בבניין, המוכפלים כל אחד מהם בגובהה של הקומה הנמדד במטר אורך, לפי כללי המדידה שבסעיף 1.00.5 לסימן ב' לתוספת השלישית לתקנות היתר בניה, ולרבות נפחם של בניין או תוספת לבניין העתידים להיבנות שאושרו לגביהם בקשות להיתר בניה – לפי הבקשה שאושרה ;
- "**עבודות להקמת שטחים ציבוריים פתוחים**" – עבודות להקמת שטחים ציבוריים פתוחים בתחום המועצה, לרבות עבודות ופעולות אלה :
- (1) חפירה, מילוי, פילוס, קידוחים, ריצוף, סלילה, נטיעה, סילוק או הקמת עמודי חשמל, טלגרף או טלפון, עקירת עצים, גינון, הריסת קירות, גדרות או מבנים אחרים, בנייתם מחדש, בנייתם, הקמתם או שינויים של קירות תומכים, אבני שפה, הנחת צינורות, ייבוש אדמות וביצות, תיקון נזקים שנגרמו לנכסים כתוצאה מביצוע עבודות להקמת שטחים ציבוריים, הצבת ריהוט גן או פרגולות, הצבת מיתקני משחק, התוויית שבילים, התקנת מערכות השקיה, התקנת תאורה, התקנת מיתקני סניטציה לרבות פחי אשפה, שירותים ציבוריים ;

- (2) הכנת תכניות לשטחים ציבוריים פתוחים ואישורן, ביצוע התכניות ופיקוח על ביצוע העבודות;
 - (3) עבודה או פעולה אחרת הדרושה להקמת שטחים ציבוריים פתוחים או הכרוכה בה;
- "קומה"** – חלל המשתרע בין שתי רצפות סמוכות הנמצאות זו מעל זו, על פי גובהו המזערי של אותו חלל, כקבוע בסעיף 2.03 לסימן ב' לחלק ב' לתוספת השניה לתקנות היתר בניה, ככל שנקבע כזה, ולרבות בנייני עזר, מרתפים, מרפסות, מחסנים, חדרי מדרגות, מעברים, גבליות, יציעים, חדרי מעליות, עליות גג וכל שטח אחר בקומה;
- "ראש המועצה"** – לרבות עובד המועצה שהוסמך על ידי ראש המועצה בכתב;
- "שטחים ציבוריים פתוחים"**, **"שצ"פ"** – שטח המשמש כשטח ציבורי פתוח שכוונו או רובעי, הכולל מדשאות, משטחים מרוצפים, משטחים סלולים, מיתקני הצללה, מיתקני משחק, ריהוט גן, פרגולות, מיתקני נופש, ספורט ובידור, גינות נוי, צמחיה, נטיעות, גני שעשועים, מגרשי ספורט, שבילים, מסלולי הליכה ואופניים, רחבות או כיוצא באלה, ולרבות כיכר עירונית ומעבר; בהגדרה זו – **"כיכר עירונית"** – כיכר הממוקמת בסמוך למוסדות ציבור או אזור מסחר והכוללת ריצוף או אזורי ישיבה או הצללה או ריהוט גן או אלמנטים מיוחדים אחרים;
- "מעבר"** – שטח המצוי בין שני כבישים והמאפשר מעבר תשתית וגישה להולכי רגל בלבד; באזורים קשים טופוגרפית, עשוי לכלול תמיכת קירות, מדרגות, אזורים מגוננים ומעט ריהוט גן;
- "שטח בניין"** – הסכום במ"ר של שטחי כל הקומות בבניין ולרבות:
- (1) שטחים מבונים שהוקמו בלא היתר או בסטייה או בחריגה מהיתר;
 - (2) שטחו של בניין או שטחה של תוספת לבניין העתידיים להיבנות שאושרה לגביהם בקשה להיתר בנייה בידי מוסד תכנון – לפי שטחם בתכנית הבנייה שבהיתר;
- "שטח קומה"** – הסכום הכולל במ"ר של שטח ההשלכה האופקית של רצפת הקומה, בתוספת השטח שמתחת לקירותיה החיצוניים והפנימיים;
- "שטח קרקע"** – שטחה הכולל של הקרקע שבנכס לרבות הקרקע שעליה ניצב הבניין;
- "שטח המיועד לצורכי ציבור"** – שטח קרקע או בניין המיועד בתכנית לצורכי ציבור;
- "שטח המיועד להפקעה"** – שטח המיועד לצורכי ציבור לפי תכנית שבתוקף, ואשר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הודיעה כי ככוונתה להפקיעו בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943;
- "תכנית"** – כהגדרתה בחוק התכנון והבניה ושאושרה לפיו;
- "תעודת העברה לרשם המקרקעין"** – כאמור בסעיף 21 לפקודה;
- "תעריפי ההיטל המעודכנים"** – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה בשיעורם המעודכן במועד הוצאת דרישת התשלום לפי חוק עזר זה;
- "תעריפי ההיטל שבתוקף"** – תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה לפי שיעורם המעודכן ביום התשלום לקופת המועצה.

2.

היטל שטחים ציבוריים פתוחים

- (א) היטל שטחים ציבוריים פתוחים נועד למימון הוצאות המועצה בשל הקמת שטחים ציבוריים פתוחים שכונתיים או רובעיים בשטח המועצה, או קנייתם, בלא זיקה לעלות של הקמתם או קנייתם של שטחים ציבוריים פתוחים המשמשים את הנכס נשוא החיוב דווקא; בסעיף זה, **"שצ"פ שכונתי או רובעי"** – שצ"פ המיועד לשמש את הנכסים המצויים בשכונה או ברובע שבו הוקם השצ"פ, לפי קביעת המהנדס; החליט המהנדס על קביעת שצ"פ שכונתי או רובעי תונח החלטתו במשרד המועצה ותהיה פתוחה לעיון הציבור; הודעה על החלטת המהנדס תפורסם בעיתונות בדרך הקבועה בסעיף 1א לחוק התכנון והבניה.
- (ב) היטל שטחים ציבוריים פתוחים יוטל על בעל נכס בהתקיים אחד מהמקרים האלה:
- (1) תחילת ביצוע עבודות להקמת שצ"פ המיועד לשמש את הנכס; בסעיף זה, "תחילת ביצוע עבודות להקמת שצ"פ" – גמר תכנון להקמת השצ"פ בהתאם לאישורו של המהנדס בנוסח שבטופס 1 לתוספת השניה, וכן אישור המהנדס לפי הטופס האמור ולפיו בכוונת המועצה לצאת למכרז לביצוע עבודות הקמת השצ"פ או להתקשר כדין בדרך אחרת לביצוע העבודות כאמור, בתוך 12 חדשים ממועד מתן האישור; לעניין זה, **"שצ"פ המיועד לשמש את הנכס"** – שצ"פ שקבע לגביו המהנדס כי הוא מיועד לשמש את הנכס;
 - (2) אישור בנייה חדשה; לא קיים שצ"פ המיועד לשימוש של בעל הנכס או לא החלו עבודות לפיתוח שצ"פ המיועד לשימוש של בעל הנכס, בעת אישור הבנייה החדשה כאמור, יאשר המהנדס, לפי הנוסח של טופס 2 שבתוספת השניה, כי הליך תכנון העבודות מצוי בעיצומו ותחילת ביצוע העבודות צפויה בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;
 - (3) בנייה חורגת כמשמעה בסעיף 6 לחוק עזר זה, ובלבד שבמועד דרישת התשלום קיים שצ"פ המשמש את הנכס, או שהתחילו לבצע עבודות להקמת שצ"פ המיועד לשמש את הנכס, לפי קביעת המהנדס בהתאם לאישורו לפי טופס 2 לתוספת השניה.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) לעיל, שולמו דמי פיתוח בגין נכס המצוי באזור מפותח קיים, לא יחויב בעל הנכס בהיטל אלא בשל בנייה חדשה שאושרה בגין זכויות בנייה עודפות; לעניין זה, **"זכויות בנייה עודפות"** – זכויות בנייה שנוספו לנכס לעומת זכויות הבניה שנקבעו לגביו בתכנית שחלה עליו בעת תשלום דמי הפיתוח.

3.

היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס למגורים

- (א) היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס למגורים, יחושב לפי שטח הקרקע של הנכס, ולפי שטח הבניין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ושטח הבניין בתעריפי ההיטל הנקובים בתוספת הראשונה.
- (ב) היטל שעילתו קבועה בסעיפים 2(ב)1 או 7(ב) ישולם לפי תעריפי ההיטל המעודכנים; היטל שעילתו קבועה בסעיפים 2(ב)2 או 7(ג) ישולם לפי תעריפי ההיטל שבתוקף.
- (ג) שולם בעבור נכס היטל לפי חוק עזר זה (להלן – **חיוב ראשון**), יחויב בעל הנכס פעם נוספת בתשלום היטל שטחים ציבוריים פתוחים, בגין בנייה חדשה שאושרה לאחר ששולם החיוב הראשון, ויופחתו שטח הקרקע ושטח הבניין שחושבו במסגרת החיוב הראשון; אם אושרה הבנייה החדשה במקום בניין שנהרס ושולם בעדו חיוב ראשון, יחושב ההיטל בגין הבנייה החדשה לפי שטח הבנייה החדשה בניכוי שטח הבניין שנהרס כאמור.
- (ד) שולמו בעבור נכס בשל פיתוח שצ"פ דמי פיתוח, לא ייכללו שטח הקרקע ושטח הבניין שהובאו בחשבון לצורך תשלום היטל הפיתוח במניין השטחים לצורך חישוב ההיטל על פי חוק זה.
- (ה) נוכחה המועצה לדעת, לאחר גמר בנייתו של בניין, כי שטחו הבנוי בפועל אינו זהה לשטח הבניין כפי שצוין בתכניות הבנייה שעל פיהן שולם ההיטל, תשיב לבעל הנכס או תגבה ממנו, לפי העניין, את סכום ההפרש הנובע מפער השטחים שהתגלה; סכום ההפרש כאמור יחושב על בסיס תעריפי ההיטל שהיו בתוקף בעת תשלום ההיטל, בתוספת הפרשי הצמדה.

4.

היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס אחר

- (א) היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס אחר, יחושב לפי שטח הקרקע של הנכס, ולפי נפח הבניין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ונפח הבניין, בשיעור תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.
- (ב) הוראות סעיף 3(ב) עד (ה), יחולו בהתאמה ובשינויים המחויבים גם על היטל בשל נכס אחר.

5.

היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס מעורב

- היטל שטחים ציבוריים פתוחים לנכס מעורב יחושב וייקבע בהתאם לכללים האלה:
- (1) בשל חלק הנכס המשמש למגורים יחושב וייקבע סכום ההיטל כהיטל לנכס למגורים לפי סעיף 3 לחוק עזר זה;
- (2) בשל חלק הנכס המיועד או המשמש לשימושים שאינם למגורים יחושב וייקבע סכום ההיטל כהיטל לנכס אחר לפי סעיף 4 לחוק עזר זה.

- 6. בנייה בלא היתר או בסטייה מהיתר**
- (א) נבנה בניין בנכס או הוספה בנייה לנכס בלא היתר או בסטייה מהיתר (להלן – **בנייה חורגת**), חייב בעל הנכס בתשלום היטל שטחים ציבוריים פתוחים בגין אותה בנייה; ההיטל יחושב בהתאם לכללים שבסעיפים 3 ו-4.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א) יראו את יום תחילת הבנייה החורגת, כפי שייקבע בידי המהנדס, או את מועד הקמת השצ"פ המשמש את הנכס, או את מועד תחילתו של חוק עזר זה, לפי המאוחר שבהם, כמועד שבו קמה החבות בתשלום היטל שטחים ציבוריים פתוחים (להלן – **מועד התגבשות החיוב**).
- (ג) לצורך תשלום ההיטל לפי סעיף זה, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום.
- (ד) סכום ההיטל בשל הבנייה החורגת יחושב לפי תעריף ההיטל הגבוה מבין אלה:
- (1) סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל במועד התגבשות החיוב, בתוספת תשלומי פיגורים;
 - (2) אם הועלו תעריפי ההיטל במועד כלשהו לאחר מועד התגבשות החיוב (להלן – **מועד ההעלאה**) – סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל המעודכנים בתוספת תשלומי פיגורים החל מהמועד המאוחר מבין אלה:
 - (א) מועד ההעלאה;
 - (ב) חמש שנים טרם המועד שבו התגלתה הבנייה החורגת;
 לענין זה, "**הועלו תעריפי ההיטל**" – העלאת התעריפים באמצעות תיקונו של חוק העזר.
- (ה) שולם ההיטל בגין בנייה חורגת ונהרס הבניין המהווה את הבנייה החורגת בתוך 5 שנים מיום תחילת הבנייה, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בגין הבנייה החורגת, בניכוי 20% משיעור ההיטל בגין כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום ההשבה.
- 7. היטל שטחים ציבוריים פתוחים באדמה חקלאית**
- (א) לא יוטל היטל שטחים ציבוריים פתוחים בגין אדמה חקלאית, אלא בהתאם לסעיפים קטנים (ב), (ג) ו-(ד) להלן.
- (ב) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, מששונה ייעודו בתכנית, חייב בעליו בתשלום היטל לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ג) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, משניתן לגביו היתר לשימוש חורג, חייב בעליו בהיטל לפי חוק עזר זה וההיטל ישולם כתנאי למתן ההיתר.
- (ד) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, בלי שניתן לגביו היתר כאמור בסעיף קטן (ג) ובלי שאושרה לגביו תכנית המשנה את ייעודו, יחולו הוראות סעיף 6, בשינויים המחויבים לפי העניין.

8. **חוב בהיטל בשל שטח המיועד להפקעה**
- (א) לא יוטל היטל שטחים ציבוריים פתוחים בשל נכס המיועד להפקעה.
- (ב) שילם בעל נכס היטל בעבור נכס ובמהלך חמש השנים שממועד התשלום הוחל בהליך הפקעה וניתנה הודעה בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, תשיב המועצה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בניכוי 20% מסכום ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום עד יום ההשבה.
9. **דרישה לתשלום ההיטל**
- (א) לצורך תשלום ההיטל, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום, שבה יפורטו הסעיף בחוק העזר שמכוחו הוטל ההיטל, סכום ההיטל, המועד לתשלום, שטח הנכס, תעריפי ההיטל המעודכנים אשר שימשו בסיס לחישוב סכום ההיטל, ודרכי תשלום ההיטל.
- (ב) דרישת התשלום תימסר לחייב בעת התגבשות עילת החוב כאמור בסעיפים 2(ב), 6 ו-7.
- (ג) לא נמסרה מסיבה כלשהי דרישת תשלום באחד המועדים הנזכרים בסעיף קטן (ב) (להלן – **מועד החיוב המקורי**), רשאית המועצה למסור את דרישת התשלום טרם מתן תעודת העברה לרשם המקרקעין או טרם מתן אישורה לצורך העברת זכויות חכירה במינהל מקרקעי ישראל; במקרה זה ייקבע סכום החוב על בסיס תעריפי ההיטל כפי שהיו בתוקפם במועד החיוב המקורי בתוספת הפרשי הצמדה.
- (ד) אין בפגם שנפל בדרישת תשלום, כדי לגרוע מחובת בעל נכס בתשלום היטל שטחים ציבוריים פתוחים על פי חוק עזר זה.
- (ה) דרישת תשלום שנמסרה לפי –
- (1) סעיפים 2(ב)(1), 6, 7(ב) או 7(ד), תיפרע בתוך 30 ימים ממסירתה לבעל הנכס;
- (2) סעיפים 2(ב)(2), 7(ג) או 9(ג), תיפרע בתוך 7 ימים ממועד מסירתה לבעל הנכס, ובכל מקרה כתנאי למתן ההיתר, התעודה או האישור המבוקשים.
10. **שערוך חיובים וחובות**
- (א) לא שולם במועדו היטל שצ"פ שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ב)(1), 6, 7(ב) או 7(ד), ייוספו לסכום הנקוב בדרישת התשלום תשלומי פיגורים החל מהמועד שנקבע לתשלום בחוק העזר ועד למועד התשלום בפועל.
- (ב) לא שולם במועדו היטל שצ"פ שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 2(ב)(2), 7(ג) או 9(ג), תפקע דרישת התשלום; כל דרישת תשלום חדשה שתימסר בטרם הוצאו ההיתר, התעודה או האישור לפי העניין, תהיה בהתאם לתעריפי ההיטל המעודכנים ותעמוד בתוקפה ל-7 ימים ממסירתה לבעל הנכס.
11. **חוב בעלים משותפים**
- היה נכס מצוי בבעלות משותפת תחול החובה בתשלום ההיטל על כל אחד מהבעלים המשותפים בנכס לפי חלקם היחסי בבעלות בנכס.

12. **קרב ייעודית מסירת הודעות**
כספי היטל השצ"פ יופקדו בקרב ייעודית אשר תשמש אך ורק לצורכי מימון עבודות להקמת שטחים ציבוריים פתוחים.
13. **הצמדה**
מסירת דרישת תשלום לפי חוק עזר זה תהא בדרך של מסירה לידי האדם שאליו היא מכוונת או מסירה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או מועסק שם, או בדרך של משלוח מכתב בדואר רשום הממוען אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים, הידועים לאחרונה. אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה בדרך של הצגת ההודעה במקום בולט לעין באחד מהמקומות האמורים או הדבקה על הנכס שבו היא דנה.
14. **הצמדה²**
תעריפי ההיטל הנקובים בתוספת הראשונה, יעודכנו, החל ממועד פרסומו ברשומות של חוק עזר זה, ב־16 בכל חודש (להלן – **יום העדכון**) לפי שיעור שינוי המדד, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.
15. **מגבלת גבייה** (תיקון: תשע"א, תשע"ו)
מיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) הטלת היטל לפי חוק עזר זה טעונה את אישורם של מליאת המועצה ושל שר הפנים או מי מטעמו.
16. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 14, יעודכנו תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה במועד פרסומו של חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום העדכון הראשון**), לפי שיעור שינוי המדד, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת המדד של חודש אוקטובר 2004.

תוספת ראשונה (תיקון: תשע"א, תשע"ו)
(סעיפים 3, 4)

שיעורי ההיטל בשקלים חדשים		
25.93	91.88	(1) בעד נכס למגורים –
		(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע
87.96	2.17	(ב) בניין, לכל מ"ר משטח הבניין
		(2) בעד נכס אחר –
87.96	2.17	(א) קרקע, לכל מ"ר משטח הקרקע
		(ב) בניין, לכל מ"ר מנפח הבניין

תוספת שניה

טופס 1

(סעיף 2)

לכל מאן דבעי הח"מ, מהנדס/ת מועצה מקומית שהם, מאשר/ת בזאת כי התכניות של הקמת שצ"פ בקרקע _____ מצויות בשלבי גמר וכי בכוונת המועצה לצאת למכרז לביצוע עבודות הקמת השצ"פ האמור/להתקשר כדין בדרך של _____ לביצוע עבודות השצ"פ האמור (מחק את המיותר) וזאת לא יאוחר מיום _____

מהנדס/ת מועצה מקומית שהם

טופס 2

(סעיף 2)

לכל מאן דבעי הח"מ, מהנדס/ת מועצה מקומית שהם, מאשר/ת בזאת כי הליך תכנון העבודות להקמת השטחים הציבוריים הפתוחים _____ מצוי בעיצומו, וכי תחילת העבודות צפויה להתקיים לא יאוחר מיום _____

מהנדס/ת מועצה מקומית שהם

- ¹ ק"ת תשס"ט, 81; תשע"א, 184, 540; תשע"ו, 235.
- ² (א) סעיף 7. לחוק עזר לשהם (שטחים ציבוריים פתוחים) (תיקון מס' 2), התשע"א–2011 (קתש"ם תשע"א, 541) קובע:
7. הוראת שעה
 על אף האמור בסעיף 14 לחוק העזר העיקרי, יעודכנו שיעורי ההיטל שנקבעו בתוספת. הראשונה כתיקונה בחוק עזר זה במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש נובמבר 2010; לעניין זה, "מדד" – כהגדרתו בחוק העזר העיקרי. (פורסם ביום 12.9.2011)
- (ב) סעיף 3 לחוק עזר לשהם (שטחים ציבוריים פתוחים) (תיקון), התשע"ו–2016 (קתש"ם תשע"ו, 236) קובע:
3. הוראת שעה
 על אף האמור בסעיף 16 לחוק העזר העיקרי, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק העזר העיקרי, כנוסחם בסעיף 2 לחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש דצמבר 2013. (פורסם ביום 20.4.2016)

ג. מים וביו

התעריפים הכלולים בחוקי העזר שבפרק זה אינם בתוקף, אלא מובאים לידיעה בלבד, בהיותם מייצגים את התעריפים שחלו בתחום הרשות המקומית עד ליום 31.12.2014. מאז 1.1.2015 נקבעים תעריפי משק המים והביו על ידי הרשות הממשלתית למים ולביו ("רשות המים") ובהתאם לכלליה, והם מפורסמים לפי כללי רשות המים באתר האינטרנט של המועצה ובאתר האינטרנט של רשות המים.

חוק עזר לשהם (אספקת מים), התשנ"ה-1995¹**1.****הגדרות**

בחוק עזר זה –

"אבזר" – חלק וחלק לוואי, המשמש או המיועד לשמש מרכיב של רשת פרטית, או של מפעל מים, או של מפעל מים פרטי, לרבות ברז, ברז שריפה, צינור, מגוף, שסתום, מסנן, תעלת סכר, תא ביקורת, וכל מיתקן או מכשיר אחר המשמש לאספקת מים לנכס;

"הל"ת" – הוראות למתקני תברואה (הל"ת), התש"ל-1970 שאישר שר הפנים, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית לתכנון ולבניה, ועותק מהן מופקד במשרדי כל ועדה מקומית;

"חדר" – חדר ששטח רצפתו אינו עולה על 20 מטר רבוע; שטח נוסף של 20 מטר רבוע או חלק ממנו, דינו כדין חדר נוסף; חדר שירות דינו כדין חדר נוסף;

"חדר שירות" – חדר אמבטיה או בתי שימוש, המשמש יחידת עסק או יחידת דיור;

"מבדקה" – מכון לבדיקת מדמים וכיולו, כהגדרתו בתקנות מדידת מים (מדמים), התשמ"ח-1988 (להלן – **תקנות מדידת מים**);

"חיבור למפעל מים" – אבזר או אבזרים המקשרים בין מפעל מים לבין רשת פרטית;

"מדמים" – מכשיר או מיתקן, כהגדרתו בתקנות מדידת מים, המשמש למדידה וסיכום של כמות מים המסופקת בצינורות לנכס;

"מד מים עם פלט חשמלי" – מד מים המאפשר קריאת המודד מרחוק וחיבורו למערכת בקרת צריכה ממוחשבת;

"מדמים נפרד" – מדמים המשמש צרכן אחד בלבד מכל סוג, למגורים, לעסק, למלאכה, לחקלאות, לגינון, לתעשייה, לבניה וכיוצא בהם, כאשר קיים מדמים כללי;

"מדמים כללי" – מדמים המשמש נכס אחד או יותר, ושהם קיים מדמים נפרד אחד לפחות;

"מיתקן לחיסכון במים" – לרבות מכשיר, אבזר, ציוד, או התקן אחר, המשמש לחיסכון בצריכת מים או לויסות השימוש במים ולחיסכון בצריכת מים;

"מועצה" – המועצה המקומית שהם;
"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"מנהל" – מי שראש המועצה מינהו למנהל מפעל המים של המועצה, וכן מי שהמנהל העביר אליו, בכתב, את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"מפעל מים" – אבזרים, לרבות באר, בריכה, מעיין, מנהרה, סכר, קידוח, מוביל, צינור, מנוע, משאבה, וכן מבנה מיתקן או ציוד אחר, המשמשים או המיועדים לשמש לשאיבת מים, לאגירתם, להעברתם, לאספקתם או הסדרתם, למעט רשת פרטית;
"מפעל מים פרטי" – מפעל מים הנמצא בבעלות פרטית;
"נכס", **"בנין"** ו**"אדמה חקלאית"** – כמשמעותם בסעיף 1 לצו המועצה המקומיות (א), התשי"א-1950, לרבות קרקע בתחום המועצה;
"נפח בנין" – נפח בנין או חלק ממנו כאמור בסימן ב' לתוספת השלישית לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) התש"ל-1970;
"צורכי בית" – תצרוכת בני אדם, כביסה במשק בית, שטיפה וניקוי של בית מגורים או משרד, בין שהותקן בו ברז ובין שלא הותקן;
"צורכי עסק" – צורכי ייצור, עיבוד או עיסוק בסחורה, מוצרים ועבודות המפורטים בתוספת השניה;
"צרכן" – מי שמחזיק ברשת פרטית או בחלק ממנה או בנכס הקשור לרשת או מי שהרשת משמשת אותו או את הנכס שבו הוא מחזיק, לרבות תאגיד, ובלבד שהתקשר עם המועצה לאספקת מים;
"צרכן חדש" – מי שהגיש למנהל בקשה לאספקת מים או מי שצרכן הסכים להעביר לו את זכויותיו להספקת מים;
"רשת פרטית" – אבזרים המצויים בנכס והמשמשים או המיועדים לשמש לאספקת מים לנכס או צריכתם, למעט מדמים, לרבות דוד אגירה, מיתקן להגברת לחץ, לוויסות, לחימום או לפיזור מים, או צנרת;
"שטח יחידה", בבנין או ביחידת דיור – שטח הרצפה של החדרים, חדרי שירותים וחדרי הכניסה, לרבות שטחים משותפים.

חיבור למפעל מים

2.

- (א) לא יקים אדם מפעל מים פרטי בתחום המועצה, לא ישתמש בו, פרטי, לא יפעילו, לא יעביר זכויות בו, לא יספק מים, לא ישנה מפעל מים פרטי קיים, לא יסירו, לא יחבר אליו דבר ולא יטפל בו, אלא באישור המנהל בכתב;
 (ב) בעל נכס או המחזיק בו המבקש חיבור למפעל מים או פעולה אחרת כאמור בסעיף קטן (א), יגיש למנהל בכתב על גבי טופס שקבע המנהל ויצרף תכנית של אותה רשת, ולפי דרישת המנהל ימציא נתונים בדבר סוג הצריכה, היקפה ופרטים אחרים, לפי הענין.
 (ג) בעל נכס שיש לנכסו אספקת מים, העומד להקים בו בנין חדש או להוסיף בניה לבנין קיים או לבצע בניה בנכס, יגיש למנהל, בעת הגשת הבקשה להיתר בניה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן – **היתר הבניה**), בקשה לחיבור נוסף למפעל המים כאמור בסעיף קטן (ב).

- (ד) במקום חיבור נוסף, רשאי המנהל, לפי שיקול דעתו, להתקין מד מים או לאשר שימוש בחיבור הקיים; לא יבוצע חיבור למפעל מים או פעולה אחרת כאמור בסעיף קטן (א), זולת חיבור זמני הדרוש למטרת בניה, אלא אם כן הוצג בפני המנהל אישור מאת מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה, בהתאם להלי"ת.
- (ה) המנהל רשאי להתנות תנאים למתן אישור לחיבור למפעל מים או לפעולה אחרת כאמור בסעיף קטן (א) או להתלותו, לפי שיקול דעתו.
- (ו) המנהל רשאי להתנות חיבור למפעל מים בהתקנת אביזרים ברשת הפרטית, שיש בהם, לדעתו, לגרום לחסכון במים.
- (ז) (1) חיבור למפעל מים או עשיית פעולה אחרת כאמור בסעיף קטן (א), אינו מהווה הוכחה לאישור המנהל לענין תכנון הרשת הפרטית, טיבה או תקינותה;
- (2) בעד חיבור למפעל מים, הרחבת החיבור, הצרתו, ניתוקו, פירוקו או התקנתו מחדש, ישולם למועצה אגרה בשיעורים שנקבעו בתוספת או הוצאות לפי חשבון שיגיש המנהל, לפי הסכום הגבוה ביותר; הגיש המנהל חשבון הוצאות בסכום העולה על שיעור האגרה ששולמה, ישלם המבקש את הסכום המגיע ממנו תוך 14 ימים מיום הדרישה;
- (3) חיבור למפעל מים כאמור בסעיף קטן (א) יהיה באמצעות מד מים עם פלט חשמלי; המנהל יבצע, על חשבון הצרכן, חיבור פלט חשמלי.
- (ח) ביקש בעל נכס חיבור למפעל מים כאמור בסעיף קטן (ב), כאשר אין צינור ממפעל המים במקום הגובל עם הנכס, רשאי המנהל לבצע חיבור כמבוקש באמצעות קו צינור מים זמני.
- (ט) בעד התקנת קו צינור זמני, ישולמו למועצה מראש הוצאות בסכום שהעריך המנהל; המבקש ישלם תוך 14 יום מיום הדרישה את הפרש ההוצאות המגיע ממנו, בתום ביצוע העבודות ולאחר שהמנהל הגיש לו חשבון הוצאות.

3. אגרת הנחת צינורות

- (א) בעל נכס או המחזיק מטעמו, פרט לנכס שבו קיימת רשת פרטית מחוברת למפעל מים, ישלם למועצה אגרת הנחת צינורות בשיעורים שנקבעו בתוספת;
- (ב) אגרת הנחת צינורות תשולם למועצה לפי מתן היתר בניה; לא הוגשה בקשה להיתר בניה, תשולם האגרה עם הגשת בקשה לחיבורים כאמור בסעיף 2(ב) או (ג), לפי הענין; לא שילם בעל הנכס את האגרה במועד כאמור והנכס חובר למפעל מים ללא היתר, תשולם האגרה במועד שיוודע למנהל דבר החיבור האמור.
- (ג) בעל נכס שמצויה בו רשת פרטית מחוברת למפעל המים, שהגיש בקשה להגדלת שטח הבנין או נפחו או לבניית בנין חדש, ישלם בעד מתן היתר בניה או עם סיום הבניה, לפי המועד המוקדם יותר, אגרת הנחת צינורות בשיעור שנקבע בתוספת.

4.

רשת פרטית

- (א) לא יתקין אדם רשת פרטית בתחום המועצה, לא ישנה רשת פרטית קיימת, לא יסירנה לא יחבר אליה דבר שאינו אבזר ולא יטפל בה בדרך אחרת, זולת לתיקונים דחופים הדרושים להזרמת מים סדירה או למניעת בזבזם או לזיהומם, אלא לפי היתר בכתה מאת המנהל.
- (ב) בקשה להיתר לפי סעיף קטן (א) תוגש בכתב בצירוף תכנית הרשת המוצעת או תכנית השינוי או התיקון, הכל לפי הענין.
- (ג) בעד היתר כאמור, ישלם המבקש למועצה אגרה בשיעור שנקבע בתוספת.
- (ד) בכפוף לאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), התקנת רשת פרטית, שינויה, הסרתה, תיקונה או טיפול בה בדרך אחרת, ייעשו בידי המבקש או בידי בעל הנכס או הצרכן, לפי העניין, ועל חשבונו, לפי תנאי ההיתר של המנהל.
- (ה) בעד היתר מאת המנהל לביצוע הפעולות כאמור בסעיף קטן (א), ישלם המבקש אגרה בשיעור שנקבע בתוספת.
- (ו) רשת פרטית תוחזק במצב תקין בידי הצרכן ועל חשבונו, להנחת דעתו של המנהל.
- (ז) בעל נכס או צרכן רשאי לבקש בכתב מאת המנהל כי תיערך בדיקה של הרשת הפרטית שהותקנה בנכס, כולה או חלק ממנה, והמנהל ימלא בקשה זו ; בעד בדיקה כאמור תשולם מראש למועצה אגרה בשיעור שנקבע בתוספת.
- (ח) לא ישתמש אדם לצורך התקנת רשת פרטית, תיקונה או שינועה, אלא באביזרים שמידותיהם, סוגם וטיבם נקבעו בידי המנהל.
- (ט) המנהל רשאי להורות על החלפת סוגי האבזרים שקבע כאמור בסעיף קטן (ח) באבזרים אחרים שהוא קבע את מידותיהם, סוגם, טיבם וצורתם. מי שקיבל הוראה כאמור ימלא אחריה. הורה המנהל כאמור, לא יחולו הוצאות החלפת האבזר על הצרכן, אלא אם כן האבזר שיש להחליפו לא היה במצב תקין ומתאים כדן או שמנע את פעולתו התקינה של מדמים או אבזר אחר, או גרם להפרעות באספקת המים, לבזבזם או לזיהומם.
- (י) לא מילא הצרכן אחר הוראה שניתנה לו לפי סעיף קטן (ט), רשאי המנהל בנוסף לסמכותו לפי סעיף 20, לבצע את האמור בהוראה ולגבות ממקבל ההוראה את ההוצאות שהוצאו בשל ביצועה.
- (יא) פעולה של המנהל לפי סעיף זה, אינה מהווה אישור לגבי תכנון רשת פרטית או חלק ממנה, טיבה או תקינותה.

5.

התקנת מדמים

- (א) המנהל רשאי להתקין מדמים כללי, וכן מדמים דירתי לכל צרכן שלו מספקים או עומדים לספק מים ובשעת הצורך רשאי הוא לבדקם, לתקנם, להחליפם או להסירם.
- (ב) מדמים הוא רכוש המועצה.
- (ג) התקנת מדמים, בדיקתו, העתקתו, החלפתו, שינויו, החזקתו, פירוקו או טיפול בו בדרך אחרת, לא ייעשו אלא בידי המנהל.

- (ד) צרכן ישלם למועצה אגרה בעד התקנת מדמים, פקדון עבור צריכת מים ואגרת אחזקת מדמים, בשיעורים שנקבעו בתוספת. שיעור אגרת אחזקת מדמים ייקבע בהתאם לצריכת מים כמפורט בחשבון אגרת מים כאמור בסעיף 7 וישולם יחד עם אגרת מים.
- (ה) צרכן יחזיק את הסביבה שבה הותקן מדמים במצב נקי ומסודר, באופן שהגישה אל מדהמים תהיה חופשית בכל עת.
- (ו) צרכן יהא אחראי לכל נזק שייגרם למדהמים הנמצא בנכס והמשמש אותו, לחוד או יחד עם אחרים, כפי שקבע המנהל, זולת אם נגרם הנזק עקב רשלנותו של עובד המועצה בעת מילוי תפקידו.
- (ז) צרכן שיש לו יסוד סביר לחשוב שמדהמים המשמש אותו אינו פועל כהלכה, רשאי לדרוש את בדיקתו מאת המנהל; בעד בדיקת מדמים כאמור ישלם הצרכן מראש למועצה אגרת בדיקה בשיעור שנקבע בתוספת; האגרה תוחזר לצרכן אם העלתה הבדיקה כי מדהמים לא היה תקין בהתאם לתקנות מדידת מים.

6. התקנת מיתקן לחסכון במים

- (א) המנהל רשאי, בדרישה בכתב, להורות לצרכן להתקין מיתקן לחסכון במים בנכס המשמש אותו או שהוא מחזיק בו.
- (ב) בדרישה לפי סעיף קטן (א), רשאי המנהל לקבוע את סוגם, מספרם ומיקומם של המיתקנים לחסכון במים, וכן את אופן ומועד התקנתם.
- (ג) קיבל צרכן דרישה לפי סעיף קטן (א) עליו למלא אחריה.

7. אגרת מים

- (א) (1) הותקן מד מים, ישלם הצרכן למועצה בעד אספקת מים אגרת מים בשיעורים הקבועים בתקנות המים (תעריפי מים ברשויות המקומיות), התשנ"ד-1994 (להלן – **תקנות תעריפי מים**), לפי כמות המים שמדד מד המים, ובלבד שהאגרה לא תפחת מהאגרה המזערית או דמי שימוש הקבועי בתקנות תעריפי מים;
- (2) מצא המנהל כי מדהמים לא פעל כהלכה במשך תקופה מסוימת אף שנמדדה כמות מים, או שמדהמים הוצא מהרשת לצורך תיקונים או מסיבה אחרת, רשאי הוא להעריך את כמות המים שהצרכן השתמש בה באותה תקופה, לפי התצורות הממוצעת של אותו צרכן במשך שני החודשים שלאחריה או לפי התצורות של התקופה המקבילה בשנה שקדמה לאותה שנה, כפי שימצא לנכון, ולחייב או לזכות את הצרכן בהתאם; אם אין אפשרות להעריך את התצורות הממוצעת כאמור, יקבע המנהל את הצריכה לפי מיטב הערכתו;
- (3) מצא המנהל כי מדהמים אינו מדייק ברישום כמות המים, רשאי הוא, לפימיטב הערכתו, לחייב את הצרכן בתשלום בעד כמות המים שמד המים רשם בהוספה או בהפחתה של ההפרש הנובע מאי דיוקו.
- (ב) לא הותקן מד מים, ישלם הצרכן למועצה בעד שימוש במים, לפי הכמות שקבע המנהל לפי מיטב הערכתו ובהתאם לשיעור התשלום המרבי הקבוע בתקנות תעריפי מים.

- (ג) משמש מדמים אחד נכס המוחזק בידי צרכנים אחדים, המשתמשים בו למטרת מגורים בלבד, ייקבע שיעור אגרת המים לכל צרכן לפי כמות המים שרשם מד המים מחולק באופן שווה בין כל הצרכנים עד לכמות שלא תעלה על 10 מ"ק לחודש לצרכן; יתרת כמות המים וכל תשלום אחר המגיע לפי חוק עזר זה יחולקו באופן יחסי בין הצרכנים בהתאם לשטח היחידה המוחזק בידי כל צרכן והשטח הכולל של היחידות שמדדיהם משמש.
- (ד) משמש מדמים אחד נכס המוחזק בידי צרכנים אחדים, המשתמשים בו מקצתם למגורים ומקצתם לצורך אחר או המשתמשים בו לצרכים שונים, רשאי המנהל להעריך או חלקו של כל אחד מהצרכנים בכמות המים שרשם מדדיהם ולחייבו בתשלום אגרת מים בהתאם.
- (ה) (1) משמש מדמים אחד מיתקן או אבזר לאספקת מים המוחזק בידי צרכנים אחדים המשתמשים בו במשותף, יורה המנהל על עריכת חשבון כולל משותף לכל הצרכנים בעד אגרת מים, אגרת מד מים או תשלום אחר המגיע לפי חוק עזר זה;
- (2) המנהל יורה לצרכנים שותפים כאמור בפסקה (1) להתקשר עם המועצה בחוזה מיוחד לאספקת מים שבו ייקבעו, בין היתר, אופן הסדרת אספקת מים, אופן עריכת חשבון ומשלוחו, וכן חיוב בתשלום אגרת מים ותשלומים אחרים לפי חוק עזר זה;
- (3) לא התקשרו הצרכנים בחוזה כאמור בפסקה (2), יתרה בהם המנהל בכתב; לא שעו הצרכנים להתראה, רשאי המנהל, בתום חמישה ימים ממועד מסירת ההתראה להורות כאמור בפסקה (1).
- (ו) משמש מדמים אחד נכס המוחזק בידי צרכנים אחדים ונתגלתה נזילה ברשת פרטית בחלק המוחזק בידי אחד או אחדים מהצרכנים, רשאי המנהל להעריך את כמות המים שנזלו ולהורות על אופן חלוקה אחר של תשלום אגרת המים ולתקן את החיובים בהתאם.
- (ז) הורכבו מדימים נפרדים לכל הצרכנים בנכס וכן מדמים כללי, והיה הפרש ברישום כמויות המים ביניהם, יחולק ההפרש בין כל הצרכנים באופן יחסי לשטח היחידה המוחזק בידי הצרכן והשטח הכולל של היחידות שמדדיהם משמש, זולת אם הגיעו כל הצרכנים להסכם בכתב עם המנהל על אופן חלוקה אחר.
- 8. אספקת מים לפי חוזה מיוחד**
- (א) המנהל רשאי, באישור שר הפנים והמועצה, להתקשר עם צרכן בחוזה מיוחד לאספקת מים ולקבוע בו תנאים.
- (ב) היתה סתירה בין תנאי החוזה ובין הוראות חוק עזר זה, יחולו תנאי החוזה.
- 9. מועד התשלום**
- (א) אגרת מים, אגרת מדמים ופקדון ישולמו למועצה תוך שבעה ימים מתאריך מסירת הדרישה לתשלום מאת המנהל.

(ב) כל תשלום, אגרה או הוצאות, שלא נקבע לגביהם אחרת בחוק עזר זה, ישולמו תוך ארבעה עשר יום מתאריך מסירת הדרישה לתשלום מאת המנהל.

(ג) חתם צרכן על הוראת קבע לבנק לתשלום חשבוניותיו השוטפים למועצה יהיה פטור מתשלום פקדון כאמור בסעיף קטן (א).

10. אישור סכום הוצאות

נתעוררה שאלה בדבר סכום ההוצאות המגיע לפי חוק עזר זה, יכריע המנהל, באישור בכתב. אישור המנהל על שיעור ההוצאות ישמש ראיה לכאורה לכך.

11. ניתוק חיבור והפסקת מים

(א) לא סילק צרכן במועד שנקבע את הסכומים שהוא חייב בהם לפי חוק עזר זה או לפי כל דין, בענין אספקת מים והשימוש בהם, או שבזבז מים, השתמש בהם לרעה, זיהם אותם או פגע בהם בצורה אחרת או פגע במדמים, רשאי המנהל להתרות בו בכתב.

(ב) לא שעה הצרכן להתראה, רשאי המנהל, בתום חמישה ימים מיום מסירת ההתראה, להפסיק לו את אספקת המים.

(ג) רשת פרטית שחברה למפעל מים בניגוד להוראות סעיף 2 או שחיבורה חודש בניגוד להוראות סעיף 18, רשאי המנהל, בכל עת, לנתק את החיבור.

(ד) חיבור שנותק או אספקת מים שהופסקה כאמור בסעיף קטן (ב) או (ג), לא יחודשו אלא לאחר תשלום כל הסכומים המגיעים מהצרכן או לאחר תיקון הדברים הטעונים תיקון כדי למנוע פגיעה במים או במדמים כאמור, הכל לפי הענין; בעת חידוש חיבור או חידוש אספקת מים שנותקו לפי סעיף קטן (ב) או (ג), תשולם אגרת חידוש חיבור בשיעור שנקבע בתוספת.

(ה) שימוש בסמכויות המנהל לפי סעיף זה אינו פוטר צרכן מתשלום האגרות, ההיטל והתשלומים שהוא חייב בהם לפי הוראות חוק עזר זה.

12. בקשה לחדול מלקבל אספקת מים

צרכן המבקש לחדול מלקבל אספקת מים לנכס יודיע על כך למנהל בכתב לפחות 30 ימים מראש; בהעדר הודעה כאמור או אם לא יאופשר למנהל לקרוא את המונה ולבצע את ניתוק האספקה או אם לא שילם הצרכן כל תשלום המגיע ממנו בשל אספקת מים, יישאר הצרכן אחראי בעד כל כמות המים שייצרכו וכן בעד כל תשלום בדין הכרוך באספקתם, עד שהמנהל ינתק ממפעל המים את חיבור חלקי הרשת הפרטית אשר בהחזקתו של הצרכן.

13. חילוף צרכן

(א) העברת זכויות צרכן לאספקת מים למחזיק חדש, כפופה לאישור המנהל.

(ב) צרכן הרוצה להעביר זכויותיו לאספקת מים למחזיק חדש לאחר שביקש מהמנהל רישום חילופי זכויות, ישלם את כל המגיע ממנו עד לתאריך החילופין, כפי שידרוש המנהל, וכן יגרום להגשת בקשה מאת המחזיק החדש לאספקת המים.

(ג) לא מולאו כל התנאים האמורים בסעיף קטן (ב), תרשום המועצה את חילופי הזכויות, והצרכן יישאר אחראי לתשלום, לחוד וביחד עם המחזיק החדש, בעד אספקת המים לנכס וכן לתשלום כל האגרות והתשלומים על פי דין, אשר הצטברו עד לרישום חילופי הזכויות כדין.

- (ד) המחזיק החדש יבקש מהמנהל 30, ימים לפחות לפני מועד העברת הזכויות, רישום חילופי הזכויות.
- (ה) המחזיק המחזיק החדש בנכס בלי שביקש רישום חילופי הזכויות כדין, תחול על המחזיק החדש, לחוד וביחד עם הצרכן הרשום, האחריות לתשלום מלא של כל חוב בשל אספקת מים לנכס.

14. הפסקת מים

- (א) בשעת חירום או במקרה של ביצוע עבודה לפי סעיף 20 או במקרה של צורך דחוף בתיקונים במפעל המים או ברשת פרטית, רשאי המנהל לנתק, לעכב או להפסיק את אספקת המים, כולה או מקצתה.
- (ב) השימוש בסמכויות לפי סעיף קטן (א) אינו פוטר צרכן מתשלום האגרות והתשלומים האחרים שהוא חייב בהם לפי חוק עזר זה.
- (ג) חלפה הסיבה לניתוק, לעיכוב, או להפסקת אספקת המים כאמור בסעיף קטן (א), יחדש המנהל את הספקת המים ללא תשלום.

15. רשות כניסה

- (א) המנהל או כל מי שהוא הרשה לכך רשאי להיכנס לכל נכס או לכל בנין או חלק ממנו, בשעות שבין 08:00 ל 18:00 וכן במקרה של צורך דחוף בתיקונים או בשעת חירום בכל עת סבירה, כדי –
- (1) להתקין לבדוק, לתקן, לשנות, להחליף, או לפרק מדמים, צינור או אבזרים או כיוצא בהם, ולעשות מעשה אחר שבנסיבות הענין נחוץ לעשותו;
 - (2) לבדוק אם היה בזבז, שימוש לרעה או זיהום של מים או פגיעה אחרת במים או לברר את כמות המים שסופקה לצרכן;
 - (3) למסור חשבון או לגבות אגרה, היטל או תשלום אחר לפי הוראות חוק עזר זה;
 - (4) לנתק חיבור או לנתק, לעכב או להפסיק אספקת מים לפי הוראות סעיף 11 או 14;
 - (5) לוודא אם קוימו הוראות חוק עזר זה;
 - (6) לעשות מעשה אחר שהוא רשאי לעשותו לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ב) לא יעכב אדם ולא יפריע למנהל או למי שהוא הרשה מלהשתמש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א).

16. שימוש אסור במים

- (א) לא יבזבז אדם ולא יגרום או ירשה לאחר לבזבז מים שברשותו; לענין חוק עזר זה, יראו כבזבז מים שימוש באבזר שלא אושר או הותאם כדין או בדרך שלא אושרה כדין, וכן כאשר רשם מדמים, המשמש צרכן, כמות מים מעל זו שאושרה לו על פי דין.
- (ב) לא ישתמש אדם במים ולא יגרום ולא ירשה לאחר להשתמש במים שברשותו, אלא לצרכי בית או למטרה אחרת שקבע המנהל.
- (ג) לא ישתמש אדם במים לצרכי מיזוג אוויר, אלא לפי היתר בכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ד) לא ירחץ אדם במפעל מים או ברשת פרטית, לא יכבס בהם, ולא יכניס לתוכם ולא יגרום או ירשה לאחר להכניס לתוכם בעלי חיים או חפץ או חומר כלשהו, ולא יעשה בהם או בסמוך להם מעשה העלול לגרום לזיהום המים או להפריע את אספקתם הסדירה.

- (ה) לא ינצל אדם את לחץ המים לפעולות הרמה, ערבול או כיוצא בהם, ולא יגביר או יקטין את לחץ המים, אלא לפי היתר בכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ו) לא ישתמש אדם במים לצרכי השקיה ולא יגרום לאחר להשתמש במים שברשותו לצרכי השקיה, אלא בשעות שקבע המנהל בהודעה שפורסמה בתחום המועצה או בדרך של מסירת הודעה.
- (ז) לא יפתח אדם ולא יסגור שלא כדין, כל אבזר השייך למפעל המים, ולא יטפל בדרך כל שהיא בכל אבזר שבבעלות המועצה, אלא אם כן קיבל היתר בכתב לכך מאת המנהל.
- (ח) לא יפתח אדם, פרט למנהל, ברז של כיבוי שריפה, אלא לצורך כיבוי שריפה.
- (ט) לא יפתח אדם, פרט לעובד המועצה במילוי תפקידו, ברז המיועד להשקיית שטחים ציבוריים.
- 17. איסור מכירת מים והעברתם**
לא ימכור אדם מים ולא יעביר מים לרשות אדם אחר, זולת לאדם שנותקה, עוכבה או הופסקה לו אספקת המים לפי הוראות סעיף 14, אלא לפי היתר בכתב מאת המנהל.
- 18. חידוש חיבור**
(א) חיבור למפעל מים שנותק או אספקת מים שהופסקה או עוכבה, לפי הוראות חוק עזר זה, לא יחודשו אלא לפי היתר בכתב מאת המנהל.
(ב) חיבור למפעל מים שנותק, או אספקת מים שהופסקה או עוכבה, שחודשו או חוברו ללא היתר מאת המנהל בניגוד להוראות סעיף קטן (א), יראו כאילו חידשו או חיברו הצרכן, אם לא הוכח אחרת.
- 19. שמירה מפני זיהום**
(א) אדם חייב להימנע מכל פעולה, במישרין או בעקיפין, המזהמת מים או העלולה לגרום, מיד או לאחר זמן, לזיהום מים.
(ב) לא יקים אדם ולא יחזיק מקור זיהום סמוך למפעל מים או למפעל מים פרטי.
(ג) לא יחבר אדם רשת פרטית לביוב.
- 20. דרישת תיקונים ושינויים**
(א) המנהל רשאי, בדרישה בכתב, לחייב צרכן או בעל או מחזיק בנכס להתקין, לשנות, לתקן להפריד או להתקין מחדש רשת פרטית, בזמן שנקבע בדרישה, כדי לאפשר התקנה או העברה של מדמים או כדי לסלק מפגע או ליקוי, העלול לפגוע או להפריע לאספקת מים סדירה.
(ב) מי שקיבל דרישה כאמור בסעיף קטן (א) ימלא אחריה על חשבונו.
(ג) לא מולאה דרישת המנהל כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל לבצע את העבודה על חשבון הצרכן ולגבות ממנו את הוצאות הביצוע.
- 21. אישור סכום הוצאות**
אישור בכתב חתום ביד המנהל בדבר סכום ההוצאות המגיע לפי חוק עזר זה, ישמש ראיה לכאורה לדבר.

- 22. מסירת הודעה**
מסירת הודעה, דרישה, חשבון או מסמך אחר לפי חוק עזר זה תהא כדין, אם נמסרה לאדם שאליו היא מכוונת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר במכתב רשום שנמען אל אותו אדם לפי מקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, או הוכנס לתא דואר של הנמען; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או הנכס שבו היא דנה או אם פורסמה ההודעה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.
- 23. הצמדה למדד**
שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת יעלו ב־1 בכל חודש (להלן – **יום העלאה**) לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה האחרון.
- 24. הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 23, יעלו שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת ב־1 בחודש שלאחר פרסום חוק עזר זה (להלן – **יום ההעלאה הראשון**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש נובמבר 1994 עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הראשון.
- 25. עונשין**
העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו – קנס 1,400 שקלים חדשים ואם היתה העבירה נמשכת, דינו – קנס נוסף 55 שקלים חדשים בעד כל יום שבו נמשכת העבירה אחרי הרשעתו או אחרי שנמסרה לו עליה הודעה מאת המנהל.

תוספת²

(סעיפים 2, 3, 4, 5, 11)

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	
654.00	1. אגרת חיבור רשת פרטית (סעיף 2(ז)2), לכל יחידת דיור
785.00	לכל יחידה שאינה לדיור
85.30	2. הרחבת חיבור, הצרתו, ניתוקו, פירוקו, או התקנתו מחדש לפי דרישת הצרכן – עד 2" (סעיף 2(ז)2) למעלה מ־2"
לפי חשבון שיגיש המנהל כולל תוספת של 15% הוצאת תקורה	3. אגרה בעד היתר לשנויה או להסרתה של רשת פרטית (סעיף 4(ה))
42.50	4. אגרת בדיקה של רשת פרטית (סעיף 4(ז))
74.40	

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	
4.90	5. אגרת הנחת צינורות (סעיף 3) – לבנין חדש – לכל מ"ר קרקע של הנכס (כולל הקרקע שעליה עומד הבנין)
24.30	בנין מגורים – לכל מ"ר של שטח הבניה בכל קומה
29.00	בנין שאינו למגורים – לכל מ"ר של שטח הבניה בכל קומה
לפי מחיר מד המים למועצה בתוספת חומרים והוצאות התקנה ובתוספת 15%	6. אגרת מדמים (סעיף 5(ד))
120.00	7. אגרת בדיקת מד מים כולל דמי פירוק, הובלה והתקנה (סעיף 5(ז))
80.00	8. אגרת חידוש חיבור (סעיף 11(ד))
450.00	9. אגרת פקדון צריכת מים (סעיף 5(ד))
1. קתש"ם תשנ"ה, 353.	
2. אגרת הבסיס חושבה לפי סעיף 24 לחוק עזר זה ליום 15.11.1994, והינה 18074132.33 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 25.5.1995.	

חוק עזר לשהם (אגרת ביוב), התשנ"ה-1995¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות, וסעיפים 37, 38 ו-39 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. **הגדרות**
בחוק עזר זה –
"המועצה" – המועצה המקומית שהם;
"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה הסמיכו בכתב לענין חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"מחזיק" – המחזיק בפועל נכס המחובר לרשת הביוב של המועצה.
2. **אגרת ביוב**
מחזיק ישלם אגרת ביוב בשיעור שנקבע בתוספת.
3. **הודעה לצרכן**
ראש המועצה ישלח הודעה לחייב המפרטת את סכום האגרה לתשלום.
4. **מועד תשלום האגרה**
אגרת הביוב תשולם יחד עם אגרת המים.
5. **מסירת הודעה**
מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או המועסק שם, או שנשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או פורסמה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.
6. **הצמדה למדד**
האגרה שנקבעה בתוספת תעלה ב־1 בכל חודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום ההעלאה**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.
7. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 6, תהיה ההעלאה ב־1 בחודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום ההעלאה הראשון**), לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש ינואר 1995 עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הראשון.

תוספת²

(סעיף 2)

שיעורי האגרה בשקלים חדשים

1.27

1. אגרת ביוב למחזיק, לכל מ"ק

¹ קתש"ם תשנ"ה, 310.

² אגרת הבסיס חושבה לפי סעיף 6 לחוק עזר זה ליום 15.1.1995, והינה 18226399.66 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 11.5.1995.

חוק עזר לשהם (היטל ביוב), התשס"ג-2002¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 14, 22, 24 ו-25 לפקודת המועצות מקומיות, (להלן – **הפקודה**), וחוק הרשויות המקומיות (ביוב) התשכ"ב-1962 (להלן – **חוק ביוב**), מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אדמה חקלאית" – כמשמעותה בסעיף 269 לפקודה העיריות, ושיעודה לחקלאות על פי תכנית שבתוקף, ולרבות בנין שעל אדמה כאמור, ובלבד שאין משתמשים בה למטרה אחרת; לענין זה, **"תכנית"** – כמשמעה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן – **חוק התכנון**);

"ביוב", **"ביב פרטי"**, **"ביב ציבורי"**, **"ביב מאסף"**, **"נכס"**, **"בעל"** ו**"מחזיק"** של נכס – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק הביוב;

"בנין" – מבנה בתחום המועצה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, הבנוי אבן, בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות חלק של מבנה כאמור וכל דבר המחובר לו חיבור של קבע;

"דמי פיתוח" – דמי פיתוח למינהל מקרקעי ישראל או מי מטעמו או כל גורם אחר הקשור עם המועצה, בעבור מימון עלות התקנתה של מערכת ביוב או פיתוח מערכת הביוב או ביצוע עבודות ביוב;

"היטל ביוב", או **"היטל"** – היטל המוטל לכיסוי הוצאות של התקנת ביוב או של קנייתו לפי סעיף 17 לחוק ביוב;

"היתר בניה", **"סטיה מהיתר"**, **"שימוש חורג"** – כמשמעותם לפי חוק התכנון; **"מדד"**, **"תשלומי פיגורים"** – לפי חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי

הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס-1980;

"המהנדס" – מהנדס המועצה או מי מטעמו;

"מערכת ביוב" – כהגדרתה בחוק עזר לדוגמה לרשויות המקומיות (הזרמת שפכי תעשיה למערכת ביוב), התשמ"ב-1981;

"נכס למגורים" – נכס המיועד לשמש למגורים;

"נכס אחר" – נכס המיועד למשמש למטרה שאינה מגורים, לרבות נכס שנמצא בו בנין המשמש או המיועד לשמש למטרה כאמור, ולמעט אדמה חקלאית, ואשר גובה תקרתו מעל 3.80 מטר;

"נפח קומה" – הסכום במ"ק של שטחי כל הקומות בבנין, המוכפלים כל אחד מהם בגובהה של הקומה הנמדד במטרים, לפי כללי המדידה שבסעיף 1.00.8 לסימן ב' לתוספת השלישית לתקנות התכנון הבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 (להלן – **תקנות היתר בניה**);

"עבודות ביוב" – עבודות הנדרשות להתקנתו או לקנייתו של שלב ביוב, לרבות כל עבודה הכרוכה בכך;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם על אורגניה המוסמכים;

"קומה" – חלל המשתרע בין שתי רצפות סמוכות הנמצאות זו מעל זו, על פי גובהו המזערי של אותו חלל כקבוע בסעיף 2.03 לסימן ב' לחלק ב' לתוספת השניה לתקנות היתר בניה, ככל שנקבע כזה, ולרבות בנין עזר, מרתפים, מרפסות מקורות ופתוחות, מחסנים, חדרי מדרגות, מעברים, גבליות, מרתפי חניה, חניות מקורות, יציעים, חדרי מעליות, עליות גג וכל שטח אחר בקומה;

"ראש המועצה" – לרבות מי מטעמו ;
 "שטח בנין" – הסכום במ"ר של שטחי כל הקומות בבנין ;
 "שטח קומה" – מספר המ"ר הכולל של שטח ההשלכה האופקית של רצפת הקומה, בתוספת השטח שמתחת לקירותיה החיצוניים והפנימיים ;
 "שלב ביוב" – ביב ציבורי, ביב מאסף, מכון טיהור שאינו מיועד לייצור מי שתיה או מיתקנים אחרים כמשמעותם לפי חוק הביוב ;
 "תכנית" – כמשמעה לפי חוק התכנון ;
 "תעודת העברה לרשם המקרקעין" – כאמור בסעיף 21 לפקודה ;
 "תעריף ההיטל המעודכנים" – תעריפי ההיטל שבתוספת, בשיעורם המעודכן במועד הוצאת דרישת התשלום בעבורם ;
 "תעריף ההיטל שבתוקף" – תעריפי ההיטל שבתוספת, בשיעורם המעודכן ביום התשלום בפועל לקופת המועצה.

היטל ביוב

2.

(א) היטל ביוב נועד לכיסוי הוצאות התקנתו או קנייתו של ביוב ברחבי המועצה, בלא זיקה לעלות התקנת או קניית שלבי ביוב המשמשים את הנכס נושא החיוב.

(ב) היטל ביוב יוטל על בעל נכס –

(1) בעקבות ביצוע עבודת ביוב או קבלת החלטה על ביצוע עבודות

ביוב אשר ישמשו את הנכס נושא החיוב במישרין או בעקיפין ;
 לענין זה, "החלטה על ביצוע עבודת ביוב", לרבות אישור תקציב, האמור לממן כולו או חלקו את ביצוע עבודות הביוב או חתימה על הסכם פיתוח בקשר לביצוע עבודות ביוב כאמור, המטיל את ביצוע העבודות על בעל הנכס או מי מטעמו או על גורם אחר, וזאת בשם המועצה ובמקומה ;

(2)

בשל בניה חדשה בנכס או הוספת בניה ;

(3)

בשל שינוי ייעודה של אדמה חקלאית או שימוש חורג באדמה חקלאית או כל שינוי ייעוד אחר שיש בו כדי להשליך על גובה החבות בהיטל.

תשלום ההיטל

3.

(א) היטל ביוב יחושב על פי שטח הקרקע של הנכס, לרבות קרקע שעליה ניצב הבנין, וכן לפי שטחו או נפחו של בנין שבו, לפי הענין, כאמור בסעיפים 4 ו-5, וכן לפי שיעורם של תעריפי ההיטל המעודכנים כמפורט בתוספת, וזאת בכפוף להוראות ולכללי השערוך שבסעיפים קטנים (ב) עד (ו) ובסעיף 10.

(ב) לצורך תשלום ההיטל, תמסור המועצה לחייב דרישת תשלום כאמור בסעיף 28 לחוק הביוב ; דרישת התשלום תימסר –

(1) בעקבות ביצוע עבודת ביוב או קבלת החלטה על ביצוע עבודת ביוב ;

(2)

טרם מתן היתר בניה בנכס ;

(3)

עם הגשת בקשה לחיבור ביב פרטי לביוב ;

(4)

טרם שינוי ייעודה של אדמה חקלאית לייעוד אחר או טרם הוצאת היתר לשימוש חורג באדמה חקלאית ; ואולם אם לא נמסרה מסיבה כלשהי דרישת תשלום באחד מהמועדים האמורים, רשאית המועצה למסור את דרישת התשלום –

- (5) טרם מתן תעודת העברה לרשם המקרקעין ;
- (6) טרם מתן אישור המועצה לצורך העברת זכויות חכירה על ידי מינהל מקרקעי ישראל.
- (ג) אין בפגם שנפל בדרישת תשלום כדי לגרוע מחובת בעל נכס בתשלום היטל ביוב לפי חוק עזר זה.
- (ד) דרישת תשלום תיפרע בתוך 33 לחוק הביוב, ובטרם היענות לבקשה או למתן היתר מאלו המפורטים בסעיף קטן (ב).
- (ה) חובר ביב פרטי לביוב על ידי בעל הנכס שלא כדין – יראו את יום החיבור, כפי שייקבע בידי המהנדס, כמועד שבו קמה החבות בהיטל הביוב; נבנה בנין בנכס, הוספה בניה לנכס או נעשה שימוש חורג באדמה חקלאית, בלא היתר או בסטיה או בחריגה ממנו – יראו את יום התחלת הבניה או השימוש החורג, כפי שייקבע בידי המהנדס, כמועד שבו קמה החבות בתשלום היטל הביוב; תשלום היטל ביוב לפי סעיף קטן זה ייעשה לאחר שנמסרה או נשלחה לבעל נכס דרישת תשלום, ואולם הסכום לתשלום ייקבע ויחושב על בסיס המועד להיווצרות החיוב כאמור, ובכפוף להוראות סעיף 10.
- (ו) לא התאפשר חיבורו של נכס למערכת הביוב, רשאי המהנדס לדחות את תשלום ההיטל בעד אותו נכס, ובלבד שמועד תשלום ההיטל יחול לא מאוחר מהיום שבו ניתן לחבר את הנכס למערכת הביוב, לפי קביעת המהנדס.
- (ז) במקרה של חלוקה חדשה של הקרקע לפי סימן ז' לפרק ג' לחוק התכנון, יראו את בעל הנכס החייב ואת מהות החוב, לפי זכויותיו וחובותיו של בעל הנכס החייב בקרקע לפי החלוקה בחלקה המקורית.

4. היטל ביוב לנכס למגורים

- (א) היטל ביוב לנכס למגורים יחושב לפי שטח הקרקע ושטח הבנין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ושטח הבנין בנכס, לפי קביעת המועצה, בשיעורם של תעריפי ההיטל המעודכנים לאותו הנכס, וזאת בכפוף להוראות ולכללי השערוך שבסעיף 10; ואלה השטחים שלפיהם יחושב ההיטל:
- (1) שטחה הכולל של הקרקע בנכס, לרבות קרקע שעליה ניצב בנין ;
- (2) שטחו הכולל של בנין הנמצא בנכס, לרבות שטחם הכולל של בנין או תוספת לבנין, שנבנו בנכס בלא היתר בניה או בסטיה או בחריגה ממנו – לפי קביעת המועצה ;
- (3) שטחם הכולל של הקרקע ושל הבנין בנכס, כאמור בפסקאות (1) ו-(2), שהם רכוש משותף, לפי חלקו היחסי של בעל הנכס ברכוש המשותף; לענין זה, **"רכוש משותף"** – כמשמעו בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן – **חוק המקרקעין**);
- (4) שטחו של בנין או שטחה של תוספת לבנין, העתידיים להיבנות, שאושרה לגביהם בקשה להיתר בניה – לפי שטחם בתכניות הבניה שצורפו לבקשה; לענין זה. **"אישור בקשה להיתר בניה"** – אישור בקשה כאמור על ידי גורם תכנוני מוסמך כגון רשות רישוי מקומית או הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וזאת טרם מתן היתר בניה.

(ב) בלי לגרוע מהאמור בחוק עזר זה, שילם בעל נכס דמי פיתוח או היטל ביוב בעד הנכס מכוח חוק עזר זה (להלן – **ההיטל הראשון**), יחויב הוא פעם נוספת בתשלום היטל ביוב בהתאם להוראות חוק עזר זה, בעד בנין חדש או תוספת בניה (להלן – **בניה חדשה**), לפי הענין, שנבנו בנכס או שהתבקשה בנייתם לאחר החיוב בהיטל הראשון, אלא שאם נבנתה הבניה החדשה או שאישרה בנייתה כאמור תחת בנין שנהרס ושולם בעדו היטל ראשון, יחושב ההיטל בעד הבניה החדשה על בסיס שטחה בניכוי שטח הבנין שנהרס כאמור; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותה של המועצה לגבות היטל בעבור שטח קרקע או בנין שבעדם לא שולמו דמי פיתוח.

(ג) נוכחה המועצה לדעת, לאחר גמר בנייתו של בנין, כי השטח הבנוי בפועל קטן מהשטח שצוין בתכניות הבניה שעל פיהן שולם היטל ביוב, תשיב לבעל הנכס, לפי דרישתו ובהתאם להוראות כל דין, את סכום ההפרש הנובע מפער השטחים שהתגלה.

5.

היטל ביוב לנכס אחר

(א) היטל ביוב לנכס אחר יחושב לפי שטח הקרקע ונפח הבנין שבנכס, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ונפח הבנין בנכס, לפי קביעת המועצה, בשיעורם של תעריפי ההיטל המעודכנים, וזאת בכפוף להוראות ולכללי השערוך שבסעיף 10; ואלה השטחים והנפחים שלפיהם יחושב ההיטל:

- (1) שטחה הכולל של הקרקע בנכס, כולל שטח הקרקע שעליה ניצב בנין;
 - (2) נפחו הכולל של בנין הנמצא בנכס, לרבות נפחם הכולל של בנין או תוספת לבנין שנבנו בנכס בלא היתר בניה או בסטיה או בחריגה ממנו, לפי קביעת המועצה.
 - (3) שטחה הכולל של הקרקע ונפחו הכולל של הבנין בנכס, כאמור בפסקאות (1) ו-(2) שהם רכוש משותף, לפי חלקו היחסי של בעל הנכס ברכוש המשותף; לענין זה, "**רכוש משותף**" – כמשמעו בחוק המקרקעין;
 - (4) נפחה של בניה עתידית, שאושרה לגביה בקשה להיתר בניה – כפי שיחושב על פי תכניות הבניה שצורפו לבקשה; לענין זה, "**אישור בקשה להיתר בניה**" – אישור בקשה כאמור על ידי גורם תכנוני מוסמך כגון רשות רישוי מקומית או הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וזאת טרם מתן היתר בניה.
- (ב) הוראות סעיף 4(ב) ו-(ג) יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, גם על חישוב היטל ביוב לנכס אחר.

6.

אדמה חקלאית

בעל אדמה חקלאית פטור מתשלום היטל ביוב בעדה.

7.

חיבור ביב פרטי

- (א) לא יחובר ביב פרטי לביוב אלא בידי המועצה, או לאחר מתן אישור מראש ובכתב מאת המהנדס.
- (ב) בעל נכס או מחזיק בנכס המבקש לחבר ביב פרטי שבנכס לביוב, יגיש למהנדס בקשה בכתב בצירוף תכנית החבור; היה הביוב בתחום

שיפוטה של רשות מקומית אחרת, תצורף לבקשה הסכמת אותה רשות מקומית.

- (ג) המהנדס רשאי להתנות מתן אישור כאמור בסעיף קטן (א), בקיום הוראות חוק עזר זה, ובקיום כל דין העוסק בהתקנת ביוב כולל הוראות חוק התכנון והתקנות מכוחו.

8. התקנת ביב פרטי

- (א) בכפוף להוראות כל דין, רשאי ראש המועצה להורות לבעל נכס, בהודעה התקנת ביב בכתב, לבצע עבודות התקנת ביב פרטי; בהודעה יפורטו תנאי ההתקנה, אופן ההתקנה ותקופת ביצועה.
- (ב) לא יתקין אדם ביב פרטי, אלא בכפוף לאישור ראש המועצה ובהתאם לתנאים שפורטו במסגרת אותו אישור.
- (ג) לא יבצע אדם עבודות להתקנתו של ביב פרטי לפי הודעה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לפי תכנית ביצוע, שאושרה בידי המהנדס.
- (ד) ביצע אדם עבודות להתקנתו של ביב פרטי שלא לפי דרישת ראש המועצה או שלא לפי התנאים שפורטו בהודעתו כאמור בסעיף קטן (א), או שלא לפי תכנית ביצוע כאמור בסעיף קטן (ג), רשאית המועצה לשנות או להרוס את הביב הפרטי, לבצע בעצמה את עבודות התקנתו של הביב מחדש, ולגבות מאותו אדם את ההוצאות שהוציאה לשינוי אותו ביב פרטי או להריסתו ולהתקנתו מחדש.
- (ה) תשלום הוצאות מאת אדם כאמור בסעיף קטן (ד), אינו גורע מחובתו לשלם במלואו את היטל הביוב, לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ו) לא מילא בעלים בנכס אחר הודעת ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (א), יחויב הוא במלוא ההיטל לפי הוראות חוק עזר זה.
- (ז) לענין סעיף זה, "התקנת ביב פרטי" – לרבות תיקונו או ביצוע כל עבודה בו.

9. ביצוע עבודות ביוב לפי הסכם

אין באמור בחוק עזר זה כדי לגרוע מזכות המועצה ובעל נכס או מי מטעמו להתקשר בינם לבין עצמם בהסכם לביצוע עבודות ביוב שלא בהתאם למתכונת הקבועה בחוק עזר זה, ויכול שהסכם כאמור יעגן במסגרתו חבות חלקית בתשלומי פיתוח למועצה, בשים לב לסוגי העבודות הנחשבות מהמועצה, שיעורם ועלותם.

10. שערך

- (א) לא שולם במועדו היטל ביוב שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיף 3(ב)(1) או סעיף 3(ה) ייתוספו לסכום ההיטל שבפיגור, המצוין בדרישת התשלום, תשלומי פיגורים.
- (ב) היטל שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים קטנים 3(ב)(2) עד (6) או סעיף 3(ו), ישולם לפי תעריף ההיטל שבתוקף; דרישת התשלום תעודכן בהתאם לשינוי הנובע מפער, התעריפים שבין התעריפים שהיו בתוקף בעת הוצאת דרישת התשלום לבין תעריף ההיטל שבתוקף.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ובסעיף 3(ב)(2) עד (6) או בסעיף 3(ו), אם נענו הבקשות נושא הסעיפים האמורים בלא ששולם ההיטל או חלק ממנו, אזי ייתוספו לסכום שלא שולם תשלומי פיגורים, החל מהמועד שנקבע לתשלומו בחוק עזר זה.

11. **חיוב בעלים במשותף**
(א) היה נכס, שאינו בית משותף, בבעלות משותפת, רשאית המועצה לגבות תשלומים המגיעים לה מהבעלים לפי חוק עזר זה, מכולם יחד או מכל אחד מהם לחוד.
(ב) אין בהסכם שיתוף בין שותפים במקרקעין, כמשמעותו בחוק המקרקעין, בין שנרשם ובין שלא נרשם, כדי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א).
12. **פגיעה בביוב**
לא יעשה אדם מעשה העלול לפגוע או להזיק לביוב השייך למועצה.
13. **מסירת הודעות**
מסירת הודעה, לרבות דרישת תשלום, לפי חוק עזר זה, תהא בדרך של מסירה לידי האדם שאליו היא מכוונת או מסירה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים, הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או המועסק שם, או בדרך של משלוח בדואר במכתב רשום הממוען אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים, הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים מסירה כאמור, תהא המסירה בדרך של הצגה ההודעה במקום בולט לעין באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה או בדרך של פרסומה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה, שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.
14. **הצמדה**
סכומי ההיטל הנקובים בתוספת יעודכנו ב־1 בכל חודש שלאחר פרסום חוק עזר זה (להלן – **יום העדכון**), לפי שיעור שינוי הממד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת הממד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.
15. **שמירת דינים**
האמור בחוק עזר זה אינו בה לגרוע מסמכות, סעד ותרופה המוקנים למועצה על פי דין, אלא להוסיף עליהם.
16. **הוראות מעבר**
(א) שולמו דמי פיתוח בעד שטח הקרקע או שטח הבנין בנכס, טרם כניסתו לתוקף של חוק עזר זה, לא ייכללו אותם שטחים שבעד שולמו דמי הפיתוח במנין השטחים לפי סעיף 4(א) או סעיף 5(א), לצורך חישוב היטל ביוב לפי חוק עזר זה; שטח קרקע או שטח בנין בנכס, שבעדו לא שולמו דמי פיתוח טרם כניסתו לתוקף של חוק עזר זה, ייכלל במנין השטחים לפי סעיף 4(א) או סעיף 5(א), לצורך חישוב היטל ביוב לפי חוק עזר זה.
(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מחובת בעל נכס בתשלום היטל ביוב לפי חוק עזר זה על כל בנין חדשה או תוספת בנין שהוסיף לנכס מעבר לזכויות הבניה הקיימות על פי תוכניות שהיו בתוקף במועד כניסתו לתוקף של חוק עזר זה, כקבוע בסעיפים 4 ו־5, וזאת בלא זיקה למועד ביצוע עבודות הביוב.
17. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 14, סכומי ההיטל הנקובים בתוספת יעודכנו במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן – **יום העדכון הראשון**), לפי שיעור שינוי

המדד, שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש יוני 2001.

תוספת

(סעיפים 3 עד 5)

היטל ביוב

ההיטל בשקלים חדשים ²			
מכון טיהור ומתקנים אחרים	ביב מאסף	ביב ציבורי	
3.44	7.15	7.10	1. לכל מ"ר משטח הקרקע של נכס למגורים או של נכס אחר
21.75	45.19	44.85	2. (א) לכל מ"ר משטח בנין של נכס למגורים
5.80	12.05	11.96	(ב) לכל מ"ק מנפח הבנין של נכס אחר

¹ קתש"ם תשס"ג, 129.

² אגרת הבסיס חושבה לפי סעיף 17 לחוק עזר זה ליום 15.7.2001, והינה 25947151.16 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 21.2.2002.

ד. מבנים מסוכנים

חוק עזר לשהם (מבנים מסוכנים), התשנ"ו-1996¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצות המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אחראי לביצוע העבודה" – אחד או יותר מאלה:

- (1) בעל היתר לביצוע העבודה לפי הוראות כל דין;
- (2) מי שמוטלת עליו החובה להשיג היתר לביצוע העבודה לפי הוראות כל דין;
- (3) בעל הבנין;
- (4) המבצע בפועל את העבודה;
- (5) האחראי לעבודה, לרבות האדריכל, המהנדס, הקבלן, סוכניהם, וכן עובדיהם;

"בנין" – מבנה בין שהוא קבוע ובין שאינו קבוע, בין שהוא בנוי אבן ובין שהוא בנוי בטון, טיט, ברזל, עץ, פח או חומר אחר, לרבות –

- (1) יסוד, קיר, קטר תומך, גג, ארובה, מרפסת, כרכוב או בליטה, גגון, וכן חלק של בנין או דבר המחובר אליו, בין שהוא קבוע ובין שאינו קבוע;
- (2) קיר, סוללת עפר, מדרגות, גדר, משוכה או מבנה אחר הגודר, מקיף או תוחם או מיועד לגדור, להקיף או לתחום שטח קרקע או חלל;
- (3) בור, שוחה, תעלה, חפירה, חציבה וכל שינוי שעל פני הקרקע;

"בעל בנין" – אחד או יותר מאחד מאלה:

- (1) אדם הרשום בפנקס מקרקעין לפי כל חיקוק כבעל, כחוכר לדורות או חוכר, בין שהוא רשום כבעל יחיד בנכס ובין בשיתוף עם אחרים;
- (2) אדם שהוא הבעל, החוכר לדורות או החוכר, אף אם אינו רשום כאמור בפסקה (1), בין שהוא בעל יחיד בנכס ובין בשיתוף עם אחרים;
- (3) אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מנכס, או שהיה מקבלה אילו היה הנכס נותן הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כמורשה, כנאמן, או כבא"כ;

- (4) דייר כהגדרתו בחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, שוכר או שוכר משנה;

- (5) בעל דירה כמשמעותו בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן – **חוק המקרקעין**);

- (6) נציגות בית משותף כמשמעותה בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;

- (7) אדם המחזיק למעשה בנכס, לרבות פולש;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם;

"המהנדס" – כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, שהמועצה מינתה למהנדס לענין חוק עזר זה, לרבות מי שהמהנדס העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;

"מחזיק" – אדם המחזיק למעשה בנכס או בחלק ממנו, כבעל, כדייר, כשוכר, כשוכר משנה, כפולש או אופן אחר ;
"מפקח" – מי שראש המועצה מינהו למפקח לענין חוק עזר זה ;
"נכס" – בנין, בית או מקרקעין או כל חלק מהם, בין שהם תפוסים ובין שאינם תפוסים ;
"עבודה" – חפירה, חציבה וכל שינוי על פני הקרקע, הקמתו של בנין או הריסתו, כולו או מקצתו, הוספה או שינוי לבנין קיים וכל תיקון בו ;
"ראש המועצה" – לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן ;
"רופא" – רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976, שמועצה מינתה לרופא לענין חוק עזר זה, לרבות מי שהרופא העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן.

עריכת בדיקה

2.

- (א) בעל בנין יחזיק את הבנין במצב המבטיח את שלום המחזיקים, את שלום הציבור ואת בטחון הנכסים הסמוכים לבנין.
- (ב) היה לבעל בנין או למחזיק בו יסוד סביר להניח כי הבנין נתון במצב העלול לסכן את המחזיקים, את הציבור או את הנכסים הסמוכים לו, יודיע על כך מיד למהנדס ויבקש בדיקת הבנין.
- (ג) בעת בדיקת בנין בידי מהנדס לפי בקשה כאמור בסעיף קטן (ב), ישלם המבקש למועצה, בעת הגשת הבקשה, אגרה בסך 150 שקלים חדשים.
- (ד) המהנדס או הרופא יערוך מזמן לזמן, בין מיוזמתם ובין לבקשת בעל בנין או המחזיק בו או לבקשת בנין אחר, בדיקה של בנין העלול לסכן את המחזיקים, את הציבור או את הנכסים הסמוכים לבנין, ויגישו לראש המועצה חוות'דעת לאחר עריכת הבדיקה.
- (ה) אם יש צורך לערוך בדיקה נוספת בידי גורם חוץ, לפי חוות'דעתו של המהנדס או הרופא, תיערך הבדיקה על חשבוננו של בעל הבנין, ותוצאותיה תימסרנה למועצה תוך המועד שיקבע המהנדס או הרופא.

הודעה לבעל בנין מסוכן

3.

- (א) סבור ראש המועצה, על פי חוות'דעת של המהנדס או הרופא, כי בנין עלול לסכן את המחזיקים, את הציבור או את הנכסים הסמוכים, רשאי הוא לדרוש, בהודעה בכתב, מבעל הבנין לבצע את העבודות ולנקוט אמצעי הזהירות המפורטים בהודעה, באופן ובפרק הזמן שנקבעו בהודעה.
- (ב) אין באמור בהודעה לפי סעיף קטן (א) כדי לגרוע מחובה לקבל היתר לביצוע עבודות טעונות היתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965 (להלן – **חוק התכנון**), או לפי דין אחר.
- (ג) להודעה לפי סעיף קטן (א) יצורף העתק מחוות'הדעת של המהנדס או הרופא, או תמצית חוות'דעת כאמור, ויצויין בהודעה כי אין לבצע עבודות טעונות היתר לפי חוק התכנון או דין אחר, לפני קבלת היתר כדין.

עבודות הגורמות לסכנה

4.

- (א) המבצע עבודה יבצעה באופן, שאינו מסוכן את העובדים או הציבור או את הנכסים הסמוכים למקום ביצוע העבודה.

(ב) סבור ראש המועצה, על פי חוות הדעת של המהנדס, כי עבודה בוצעה או מבוצעת באופן המסכן את העובדים, את הציבור או הנכסים הסמוכים למקום ביצועה, רשאי הוא לדרוש, בהודעה בכתב, לדרוש מהאחראי לביצוע העבודה, לנקוט את האמצעים הדרושים למניעתה או להסרתה של סכנה כאמור, באופן ובתוך התקופה שנקבעו בהודעה, וכן רשאי ראש המועצה להורות על הפסקת העבודה עד לגמר נקיטת האמצעים כאמור.

(ג) להודעה לפי סעיף קטן (ב) יצורף העתק מחוות הדעת של המהנדס או תמצית של חוות דעת.

(ד) סבור המהנדס כי קיימת סכנה מיידית לחיי אדם או לשלום הציבור בשל ביצוע עבודה, רשאי הוא להורות על הפסקה מיידית של העבודה ועל נקיטת אמצעים הדרושים להסרת הסכנה המיידית או למניעתה; תוקפה של הוראה כאמור יפקע בתום 72 שעות מתחילתה, אלא אם היא אושרה בידי ראש המועצה.

5. אחריות לביצוע עבודות

(א) בעל בנין או אחראי לביצוע העבודה, שקיבלו הודעה כאמור בסעיפים 3(א) או 4(ב) או הוראה כאמור בסעיף 4(ד), ימלאו אחריה.

(ב) לא מילאו בעל הבנין או האחראי לביצוע העבודה אחר הדרישה שבהודעה לפי סעיפים 3(א) או 4(ב) או אחר ההוראה לפי סעיף 4(ד), או ביצעו עבודה או נקטו אמצעים שלא לפי הפרטים, התנאים או המועדים המפורטים בהודעה או בהוראה, רשאית המועצה לבצע את העבודה ולנקוט אמצעים ולגבות מבעל הבנין או מהאחראי לביצוע העבודה.

6. ביצוע עבודה

(א) אישר המהנדס או הרופא לאחר בדיקה כי הבנין נתון במצב של סכנה מיידית למחזיקים, לציבור או לנכסים הסמוכים, רשאי ראש המועצה או הממונה על המחוז ליתן צו לסגור מיד את הבנין ולפנות ממנו את הדיירים; סירבו הדיירים לפנות את הבנין, ניתן לפנותם באמצעות המשטרה; המועצה רשאית לבצע את העבודות הדרושות לסגירתו של הבנין או הריסתו ולגבות את הוצאות הביצוע מבעל הבנין.

(ב) לא תבוצע הריסה של בנין לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שנמסרה לבעל הבנין הודעה על כוונת המועצה לבצע את ההריסה וניתנה לו שהות של שבעה ימים להגיש השגותיו לראש המועצה.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו במקרים שבהם אישר המהנדס כי בנין נתון בסכנה של התמוטטות מיידית.

(ד) אישר המהנדס כי בנין נתון בסכנה של התמוטטות מיידית, רשאי ראש המועצה או המהנדס לצוות על פינוי, סגירתו או הריסתו מיד; סירבו הדיירים לפנות את הבנין, ניתן לפנותם באמצעות המשטרה, ובמקרה האמור רשאית המועצה להרוס את הבנין ולגבות את הוצאות הביצוע מבעל הבנין.

(ה) בוצעו עבודות סגירה או הריסה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ד), לא ישנה אדם, לא ירשה ולא יאפשר שינוי במצב הבנין, לרבות כניסה או פריצה לבנין שנסגר, ביצוע עבודה בבנין או שימוש בו, אלא אם כן השינוי הותר כדין.

(ו) אין במתן צו לפינוי מיידי לפי סעיף קטן (א) או (ד) כדי לחייב את המועצה לדאוג לדיוור חלופי לדיירים, אך אם דאגה המועצה לדיוור חלופי כאמור, תגבה את ההוצאות מבעל הבנין.

7. אישור סכום ההוצאות

אישור בכתב מאת המהנדס בדבר סכום ההוצאות לפי סעיפים 5 או 6 ישמש ראיה לכאורה לדבר.

8. סמכות כניסה

(א) ראש המועצה, מהנדס, הרופא או המפקח רשאים להיכנס, בכל עת, לנכס כדי לברר את מצבו של בנין או כדי לערוך בדיקה, לבצע עבודה ולנקוט אמצעים בהתאם להוראות חוק עזר זה.

(ב) סבור המהנדס כי מצבו של בנין מחייב עריכת בדיקה, רשאי המהנדס לדרוש מבעל הבנין או מהאחראי לביצוע עבודה, לבצע את הבדיקה ולהמציא לו את תוצאותיה תוך התקופה שיקבע.

(ג) לא יפריע אדם לראש המועצה, למהנדס, לרופא או למפקח ולא ימנע בעדם מלהשתמש בסמכויותיהם או לבצע את תפקידיהם לפי חוק עזר זה.

9. אחריות חברי-בני-אדם

נעברה עבירה לפי חוק עזר זה בידי חברי-בני-אדם, יואשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה, באותו חברי-בני-אדם פעיל, שותף – למעט שותף מוגבל – או עובד מנהלי בכיר האחראי לאותו תחום, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתם וכי נקט אמצעים סבירים כדי למנועה.

10. מסירת הודעות

(א) מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים, או לידי אדם בוגר העובד או מועסק שם, או אם נשלחה בדואר במכתב רשום לאותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, או אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או על הנכס שאליו היא מתייחסת, או הוכנסה לתיבת הדואר הנושאת את שמו של האדם או של עסקיו או אם פורסמה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום המועצה שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.

(ב) הודעה שיש למסור לפי חוק עזר זה לבעל בנין או למחזיק בו, יראו כאילו נערכה כהלכה אם נערכה אליו כבעל אותו בנין ללא שם או תיאור נוסף.

¹ קתש"ם תשנ"ו, 218.

ה. הצמדת תעריפים ואגרת תעודת אישור

1. הצמדה למדד

חוק עזר לשהם (הצמדה למדד), התשנ"ו–1996¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 22 לפקודת המועצות מקומיות, מתקינה מועצת המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המועצה" – מועצה מקומית שהם;

"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה העביר לו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן.

2. הצמדה למדד

סכומי האגרות, ההיטלים והתשלומים האחרים, לפי הענין, שהוטלו בחוקי העזר של המועצה הנקובים בתוספת, יועלו ב־16 בכל חודש (להלן – **יום ההעלאה**), לפי שיעור עליית המדד, שפורסם לפני יום ההעלאה הקודם האחרון עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה.

3. פרסום שיעורים מוגדלים

ראש המועצה יפרסם במשרדי המועצה הודעה בדבר שיעורי האגרות, ההיטלים והתשלומים האחרים שהוגדלו כאמור ועותקים של ההודעה יופקדו במשרדי המועצה, במשרד מנהל המחוז ובמשרד הפנים, ירושלים.

תוספת

חוק עזר לשהם (תרנים אזוריים לאנטנות טלוויזיה), התשנ"ה–1995

חוק עזר לשהם (אגרת ביוב), התשנ"ה–1995

חוק עזר לשהם (מודעות ושלטים), התשנ"ה–1995

חוק עזר לשהם (אספקת מים), התשנ"ה–1995

חוק עזר לשהם (צעצועים מסוכנים), התשנ"ה–1995

חוק עזר לשהם (אגרת תעודת אישור), התשנ"ד–1994

¹ קתש"ם תשנ"ו, 294.

2. תעודת אישור

חוק עזר לשהם (אגרת תעודת אישור), התשנ"ד–1994¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות מקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. **הגדרות**
בחוק עזר זה –
"המועצה" – המועצה המקומית שהם;
"תעודה" – אישור בכתב בכל ענין שבסמכות המועצה;
2. **מתן תעודה**
ראש המועצה רשאי לתת, לאשר או לקיים תעודה או העתק תעודה.
3. **אגרה**
(א) המבקש מראש המועצה תעודה, ישלם למועצה אגרה בשיעור הנקוב בתוספת.
(ב) המועצה רשאית להפחית את האגרה או לוותר עליה אם המבקש הוא עני או מוסד לצרכי צדקה, חינוך או דת שמטרתו אינה הפקת רווחים.
4. **הצמדה למדד**
שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת יעלו ב־1 בכל חודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום ההעלאה**), לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן (להלן – **המדד**) שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.
5. **הוראת שעה**
על אף האמור בסעיף 4, יעלו שיעורי האגרה שנקבעו בתוספת ב־1 לחודש שלאחר פרסום חוק עזר זה ברשומות (להלן – **יום ההעלאה הראשון**), לפי שיעור עליית המדד, שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הראשון לעומת המדד בחודש פברואר 1994.

תוספת²

(סעיף 3)

שיעורי האגרה בשקלים חדשים

	תעודה –	1.
40	(1) בענין הנוגע לקרקעות, בנינים, ירושות	
25	(2) בכל ענין אחר	
10	העתק תעודה	2.

¹ קתש"ם תשנ"ד, 312.

² אגרת הבסיס חושבה לפי סעיף 5 לחוק עזר זה ליום 15.2.1994, והינה 16033750.08 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 9.8.1994.

ו. עסקים

1. פתיחת בתי עסק וסגירתם

חוק עזר לשהם (פתיחת בתי עסק וסגירתם), התשנ"ה–1995¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות (תיקון: תשס"ב)

בחוק עזר זה –

"בית קפה" – לרבות מסעדה, מזנון, בר, חנות לממכר גלידה וכל בית אוכל הטעון רשיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968, למעט שירותי אירוח של בית מלון או אכסניה;

"בעל" – אחד או יותר מאלה:

(1) בעל העסק;

(2) מנהל העסק למעשה;

(3) האחראי לעסק;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם;

"חנות" – לרבות משרד, בית מסחר, בית מלאכה או בית חרושת או מחסן, למעט בית קפה, שירותי אירוח של בית מלון או מרכז ספורט;

"ימי שבת ומועדי ישראל" – שבתות השנה וכן מועדי ישראל כדלקמן:

(1) ראש השנה (2 ימים);

(2) יום הכיפורים;

(3) ראשון של סוכות ושמיני עצרת;

(4) ראשון ושביעי של פסח;

(5) חג השבועות;

תחילתם חצי שעה לפני שקיעת החמה בערב שלפניהם וסיומם עם צאת הכוכבים במוצאי שבת או חג;

"עינוג ציבורי" – כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968, לרבות המקום שבו מתקיים עינוג ציבורי;

"פתיחה" – לרבות עשיית עסק, מלאכה או עינוג, הגשת אוכל או משקה במקום סגור;

"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה הסמיכו בכתב לענין חוק עזר זה;

"מרכז מסחרי שכונתי" – מרכז אשר סכום השטחים העיקריים של העסקים שבתחומו, על פי תכנית בנין ערים שבתוקף, אינו עולה על 200 מ"ר.

"מרכז ספורט" – בריכת שחייה, מיתקני ספורט ומזנון שבשטח מרכז הספורט.

2. סגירת חנות בשבת ובמועדי ישראל

(א) לא יפתח בעל חנות את עסקו ולא יחזיקו פתוח בימי שבת ובמועדי ישראל.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי בעל בית קפה לפתחו בימי שבת ובמועדי ישראל, פרט ליום הכיפורים, ולהגיש ארוחות ללקוחותיו בתוך הבנין שבו מצוי העסק, בשעות כדלקמן:

(1) בערבי ימי שבת ומועדי ישראל עד לשעה 24.00;

- (2) בימי שבת ומועדי ישראל – בין השעות 10.00 עד 24.00.
(ג) לא יפתח בעל מרכז ספורט את עסקו ביום הכיפורים.
- 3. שעות פתיחה בימי חול (תיקון : תשס"ב)**
בכפוף לאמור בסעיף 2 –
- (1) לא יפתח בעל חנות – למעט עינוג ציבורי – את עסקו ולא יחזיקו פתוח בין השעות 20.00 ל-06.00 למחרת, אלא אם כן בידו היתר מאת ראש המועצה המתיר לו לפתוח את העסק עד שעה מאוחרת יותר (להלן – **היתר לילה**);
- (2) לא יפתח בעל בית קפה את עסקו ולא יחזיקו פתוח בין השעות 24.00 ל-06.00 למחרת, אלא אם כן בידו היתר לילה.
- (3) על אף האמור בפסקה (2), בעל בית קפה אשר עסקו נמצא במרכז מסחרי שכונתי, לא יפתח את עסקו ולא יחזיקו פתוח בין השעות 21.00 ל-06.00 למחרת.
- 4. היתר לילה**
(א) היתר לילה לא יינתן לתקופה העולה על שישה חודשים ורשאי ראש המועצה להתנות בו תנאים, לבטלו או להתלות את תוקפו, כפי שימצא לנכון, כדי לשמור על איכות הסביבה או כדי למנוע מטרד;
- (ב) בעד היתר לילה לעינוג ציבורי או לבית קפה תשולם אגרה בסך 120 שקלים חדשים לחודש או לחלק מחודש בתקופת תוקפו. בעד היתר לילה לעסק אחר תשולם אגרה בסך 50 שקלים חדשים לכל חודש כאמור.
- 5. תשעה באב וימי זיכרון**
(א) על אף האמור בסעיפים 2 ו-3 –
- (1) ייסגרו בתי קפה ועינוג ציבורי בערב תשעה באב משעה 19:00 עד שעה 06:00 למחרת;
- (2) ייסגרו בתי קפה וחנויות בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה כהגדרתו בחוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, התשי"ט – 1959, ובלייל יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, כהגדרתו בחוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג – 1963, משעה 19:00 עד שעה 06:00 למחרת;
- (3) ייסגר עינוג ציבורי בשני ימי הזיכרון כאמור בפסקה (2) במשך כל שני ימי הזיכרון.
- (ב) במשך 48 השעות הקודמות לערב יום הזיכרון כאמור בסעיף קטן (א)(2) ועד צאתם, תוצג בידי בעל בית קפה ובעל עינוג ציבורי במקום הנראה לעין בכניסה לעסק, הודעה לענין הוראת סעיף קטן (א)(2) כתובה בעברית באותיות ברורות.
- 6. איסור מכירת סחורות**
בימי שבת ומועדי ישראל, כאשר העסק פתוח כאמור בסעיף 2(ב), לא ימכור אדם בבית קפה סחורה לצריכה מחוץ לבית הקפה.

¹ קתש"ם תשנ"ה, 436; תשס"ב, 286.

2. רוכלים

חוק עזר לשהם (איסור רוכלות), התשנ"ה–1994¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות מקומיות, וסעיף 11ג לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968 (להלן – **החוק**), מתקנה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"מועצה" – המועצה המקומית שהם;

"פקח" – אדם שראש המועצה מינהו לפקח לענין חוק עזר זה;

"ראש המועצה" – לרבות מי שראש המועצה הסמיכו בכתב לענין חוק עזר זה;

"רוכלות" – כל אחד מאלה:

- (1) מכירה או הצעה למכירה של טובין ברחוב או במקום ציבורי אחר או במגרש שהוא בבעלות פרטית, שלא במבנה של קבע;
- (2) הליכה או הובלה ממקום למקום או חיזור על בתיהם של בני אדם, תוך נשיאת טובין למכירה;
- (3) הצעת שירותים או מלאכה לציבור, שלא בתוך מבנה קבע.

2. איסור עיסוק ברוכלות

לא יעסוק אדם ברוכלות בתחום המועצה המקומית שהם.

3. סילוק עגלות, כלים וטובין

ראש המועצה, פקח או שוטר, רשאי לצוות על אדם לסלק את עגלתו, דוכנו, תבניתו, מגשו או הטובין שלו ממקום שבו הם נמצאים בניגוד להוראות חוק עזר זה בין בניגוד להוראות כל דין.

4. סילוק בידי ראש המועצה

לא סילק אדם את עגלתו, דוכנו, תבניתו, מגשו או הטובין שלו אחרי שנדרש לעשות כן בהתאם להוראות סעיף 3, רשאי ראש המועצה, פקח או שוטר לסלק את העגלה, הדוכן, התבנית, המגש או הטובין, בין בעצמו בין על ידי אחרים.

5. סמכויות

(א) היה לראש המועצה, פקח או שוטר יסוד סביר להניח כי אדם עבר עבירה על חוק עזר זה או על הוראות חוק רשוי עסקים, רשאי הוא –

- (1) אם אדם כאמור אינו מזדהה בתעודת זהות כאמור בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965 – לעצרו ולהביאו לתחנת המשטרה לשם זיהויו;

- (2) לתפוס את המרכולת שבידי אדם כאמור, וכן כל כלי ואבזר המשמש או בעיסוקו, לרבות כל כלי ואמצעי המשמש להובלת המרכולת, לנשיאתה, להצגתה לראווה או להחסנתה (להלן **"חפצי אדם"**), וכן לתפוס את הטובין שבחזקתו או בשליטתו אותה שעה; נתפסו חפצי אותו אדם, ימסור מי שביצע את התפיסה לאדם כאמור, הודעה בכתב חתומה בידו על התפיסה, המציינת את מהות העבירה לכאורה שעבר אדם כאמור ואת זהות מבצע התפיסה, ומפרטת, ככל האפשר בנסיבות הענין, את הדברים שנתפסו.

- (ב) המבקש להפעיל את סמכותו לפי סעיף זה מכוח הסמכה, לא יעשה כן אלא לאחר שהציג את כתב הסמכתו אם נדרש לכך.
- 6. החזרת חפצים**
לא הוגש לבית המשפט, תוך 10 ימים מיום שנתפסו חפצי האדם, כתב אישום נגדו על העבירה ששימשה עילה לתפיסה, יוחזרו לו החפצים שנתפסו.
- 7. בקשה לביטול תפיסה**
אדם הרואה עצמו נפגע בשל תפיסת חפציו וטרם הוגש נגדו כתב אישום, רשאי לבקש מבית המשפט המוסמך לדון בעבירה שבשלה נתפסו החפצים לבטל את התפיסה; הוגש כתב אישום, רשאי הוא לבקש מבית המשפט את ביטול התפיסה.
- 8. שמירת חפצים**
(א) חפצי אדם שנתפסו יישמרו בידי המועצה על חשבון בעל החפצים עד אשר יקבע בית המשפט מה יעשה בהם; בכפוף להחלטת בית המשפט, נתונה למועצה זכות עכבון בחפצים כערובה לתשלום הוצאות התפיסה והשמירה, אם תהא זכאית להוצאות לפי קביעתו של בית המשפט.
(ב) הורשע אדם בעבירה שבעטיה נתפסו חפציו, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר שיטיל, לצוות על חילוט החפצים, כולם או חלקם; זוכה אדם כאמור בפסק דין שאין עליו עוד ערעור או בוטל כתב האישום, יוחזרו לו החפצים.
(ג) נתפסו חפצים פסידים של אדם, רשאית המועצה או מי שהיא הסמיכה לכך, למכרם במכירה פומבית או במחיר השוק ביום המכירה; דמי המכר, בניכוי הוצאות התפיסה, השמירה והמכירה, יבואו, לכל ענין, במקום החפצים.
- 9. איסור הפרעה**
לא יפריע אדם לראש המועצה או לפקח ולא ימנע בעדם מלהשתמש בסמכויותיהם לפי חוק עזר זה.
- 10. שמירת דינים**
הוראות חוק עזר זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

¹ קתש"ם תשנ"ה, 32.

ז. שמות לרחובות ולוחיות מספר לבניינים

חוק עזר לשהם (שמות לרחובות ולוחיות מספר לבניינים), התשנ"ה-1994¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"בעל-בנין" – לרבות אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מבנין או שהיה מקבלה אילו היה הבנין נותן הכנסה, או המשלם ארנונה למועצה או מסי ממשלה ביחס לבנין, בין בזכותו הוא ובין כסוכן, כנאמן או כבא-כוח, בין אם שהוא הבעל הרשום של הבנין ובין אם אינו הבעל הרשום, וכולל שוכר ושוכר-משנה ששכר בנין לתקופה שלמעלה מעשר שנים;

"לוחית מספר" – לוחית שבה סומן בבירור שם הרחוב ומספר הבית, לרבות לוחית מספר מוארת;

"מועצה" – המועצה המקומית שהם;

"מספר מואר" – מספר מואר בחשמל;

"תכנית" – תכנית למתן שמות או מספרים לרחובות וסימון בתים במספרים שאישרה המועצה לפי צו המועצות המקומיות (מתן מספרים ושמות לרחובות וסימון בתים במספרים), התשל"א – 1971 (להלן – **הצו**).

2. שלטים לסימון רחובות

- (א) ראש המועצה רשאי להתקין שלטים על כל בנין לציון שם רחוב או מספרי בניינים בקטע רחוב או להסבת שם של רחוב, בהתאם לתכנית.
- (ב) שלטים שהותקנו כאמור, רשאי ראש המועצה בכפוף לאמור בצו, לתקנם, לשנותם, להסירם, לשנותם ולהחליפם או להעבירם למקום אחר.

3. דרישה להתקין לוחית מספר

- (א) ראש המועצה רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש מבעלים של בנין לבצע את העבודות המנויות להלן, כולן או מקצתן, לפי הפרטים והתנאים שקבע ובהתאם לתכנית:

- (1) להתקין לוחית מספר על גבי בנין;
 - (2) להתקין מספר מואר בחשמל על גבי בנין המחובר לרשת החשמל;
 - (3) לגבי בנין המרוחק מרשות הרבים יותר מעשרה מטרים – להתקין מיתקן הנושא עליו מספר מואר בחשמל, במקום ובגובה שקבע ראש המועצה;
 - (4) לתקן, לשנות, להסיר או להחליף לוחית מספר, מספר מואר או מיתקן כאמור.
- (ב) ההודעה תכלול את התנאים, הפרטים והזמן לביצוע העבודות כאמור.
- (ג) בעל בנין שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה.

(ד) לא יבצע אדם עבודה מהעבודות המנויות בסעיף (א) אלא אם כן נתקיימו אלה:

(1) הוא ממלא אחר דרישת ראש המועצה;

(2) לפי התנאים והפרטים שנכללו בהודעה.

4. התקנת לוחית מספר בידי ראש המועצה

לא מילא בעל בנין אחר דרישות ראש המועצה לפי סעיף 3, רשאי ראש המועצה, באמצעות שליחיו ופועליו, לבצען ולהיכנס לשם כך בכל עת סבירה לכל מקום שיידרש; ביצע ראש המועצה עבודה כאמור, רשאית המועצה לגבות מאת בעל הבנין את הוצאות הביצוע.

5. חובה להאיר מספר מואר

בעל בנין שבבניינו הותקן מספר מואר, יאיר, באמצעות מפקס זרם או מכשיר מכני, את המספר מדי ערב, משקיעת החמה עד זריחתה, במנורה של 15 וואט לשעה לפחות.

6. אחזקה תקינה

בעל בנין –

(1) יחזיק כל שלט, לוחית מספר או מספר מואר שהותקנו על בניינו במצב תקין וגלוי לעין;

(2) ימסור הודעה לראש המועצה על כל קלקול או טשטוש של שלט, לוחית מספר או מספר מואר שהותקנו על בנינו.

7. איסור פגיעה בשלטים או בלוחית מספר

לא יפגע אדם בשלט, בלוחית מספר או במספר מואר שהותקנו על בנין, לא יטשטשם ולא יסתירם מעין רואים, ולא ירשה ששלט או לוחית מספר ייפגעו, יטושטשו או יוסתרו.

8. איסור הפרעה

לא יפריע אדם לראש המועצה, לשליחיו או לפועליו במילוי תפקידיהם לפי חוק עזר זה.

9. מסירת הודעה

מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי לאחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט על הנכס שבו היא דנה או פורסמה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בתחום העיריה, שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.

10. עונשין

העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו – קנס 1,400 שקלים חדשים, ובמקרה של עבירה נמשכת, קנס נוסף 55 שקלים חדשים לכל יום שבו נמשכת העבירה אחר שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או אחרי הרשעתו.

¹ קתש"ם תשנ"ה, 30.

ח. שמירה

בפועל ועד להחלטה אחרת, לא גובים כיום אגרת שמירה

חוק עזר לשהם (שירותי שמירה), התשס"א–2000¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –
"המועצה" – המועצה המקומית שהם;
"ראש המועצה" – לרבות אדם שראש המועצה הסמיך אותו לענין הוראות חוק עזר זה;
"אגרה" – אגרת שירותי שמירה;
"נכס" – כמשמעותו בצו המועצות המקומיות (א), התשי"א–1950;
"מחזיק" – אדם או תאגיד המחזיק בפועל בנכס, לרבות מבנה בבניה, בתחום המועצה כבעל, כחוכר, כשוכר או באופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון;
"שירותי שמירה" – שכירת שירותי שמירה ואבטחה כדין מגוף העוסק בנושא;

2. הפעלת שירותי שמירה ומימון

(א) המועצה רשאית להפעיל שירותי שמירה לשם הגברת הבטחון בתחומה.
 (ב) המועצה רשאית לגבות אגרה לכיסוי הוצאותיה בעד שירותי שמירה.
 (ג) כספי האגרה ישמשו למימון שירותי שמירה בלבד, אלא אם כן ניתן מראש אישור המועצה ושר הפנים לשימוש בכספים כאמור למטרה אחרת.

3. פרסום

ראש המועצה יפרסם הודעה על הפעלת שירותי שמירה על לוח המודעות של בנין המועצה.

4. תשלום האגרה

(א) לא הגיע סכום הארנונה ממחזיק בנכס בשנה פלונית לסכום הארנונה המרבי שנקבע כדין לתשלום באותה שנה לגבי אותו נכס שבהחזקתו (להלן – **סכום הארנונה המרבי**), ישלם אותו מחזיק למועצה אגרה בסכומים ובמועדים שנקבעו בתוספת, לפי הענין, ובלבד שסכום התשלום שישלם מחזיק למועצה כארנונה וכאגרה יחד בעד אותו נכס בשנה פלונית, לא יעלה על סכום הארנונה המרבי שנקבע לגבי אותו נכס באותה שנה.
 (ב) הודעה על תשלומי האגרות ותשלומן יומצאו למחזיק באופן ובמועד שתורה המועצה.

.5

הצמדה למדד

סכומי האגרות שנקבעו בתוספת יעלו ב־1 בכל חודש שלאחר פרסום חוק עזר זה (להלן – **יום העלאה**), בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – **המדד**) לאחרונה לפני יום ההעלאה, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה שקדם לו.

תוספת²

(סעיף 4(א))

הסכום בשקלים חדשים

(1)	סכום האגרה לכל חודש –
בעד דירה או בית מגורים
בעד בית עסק	26.27
26.27
(2)	האגרה תשולם בתשלומים דו חודשיים שמועדי פרעונם 1 בינואר, 1 במרץ, 1 במאי, 1 ביולי, 1 בספטמבר ו־1 בנובמבר בכל שנה.	

¹ קתש"ם תשס"א, 115.² אגרת הבסיס חושבה לפי סעיף 5 לחוק עזר זה ליום 25.11.2000, והינה 25686387.89 נקודות, לפי הבסיס של שנת 1951. חוק העזר נכנס לתוקף ביום 27.12.2000.

ט. תחבורה

חוק עזר לשהם (העמדת רכב וחנייתו), התשס"ב-2002¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות (להלן – **פקודת המועצות המקומיות**), וסעיף 77 לפקודת התעבורה (להלן – **פקודת התעבורה**), ובהסכמת שר הפנים ושר התחבורה מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"אזור חניה" – אזור חניה שקבע ראש המועצה והמופיע במפת אזורי החניה, המופקדת במשרדי המועצה והפתוחה לעיון הציבור בכל שעות העבודה הרגילות של המועצה;

"כביש" – חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנסלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נוהגת לעבור בו, למעט שולי הדרך;

"כביש חד סטרי" – כל כביש שתנועת רכב מותרת בו בכיוון אחד בלבד;

"כרטיס חניה" – כרטיס נייר או כרטיס מכל חומר אחר, מכשיר אלקטרוני או מיתקן אחר המותקן בתוך כלי הרכב, המשמשים לשימוש משך החניה ומועדה, אשר המועצה הכינה והנפיקה או אשר הוכן והונפק בהתאם להוראות המועצה ובאישורה, הנושא את סימון המועצה והנמכר לציבור, וכן הסדר חניה ארצי אחיד כמשמעותו בפקודת התעבורה;

"מועצה" – המועצה המקומית שהם;

"מעבר חציה" – חלק הכביש המסומן כמיועד לחצייתו על ידי הולכי רגל;

"מפגש מסילת ברזל" – מקום שדרך ומסילת הברזל חוצות זו את זו במפלס אחד, והוא מסומן בתמרור שנקבע לכך;

"מפקד המשטרה" – מפקד המשטרה הממונה על מחוז מרכז, לרבות אדם שמפקד המשטרה העביר אליו את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;

"מקום חניה" – מקום שהחניה בו מותרת לפי כל דין;

"מקום חניה מוסדר" – מקום חניה שנקבע כמקום חניה מוסדר לפי סעיף 3;

"חניון פרטי" – מקום חניה המנוהל על ידי אדם, פרט למועצה, כדי להפיק רווח;

"נכה" – עיוור, אדם שניתן לו תג נכה כדין או אדם אשר רופא, שהוסמך לאשר נכות על פי דין, אישר לגביו בכתב אחת מאלה:

(1) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו;

(2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידתו;

(3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות;

"פקח" – אדם שראש המועצה מינהו בכתב להיות פקח לענין חוק עזר זה;

"צומת" – השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר והמוגבל על ידי קווי שפות הכבישים או אבני השפה של אותם כבישים או על ידי הארכתם המדומה;

צומת אינו כולל –

- (1) התמזגות כבישים בדרך מהירה;
- (2) שטח המתהווה על ידי פגישה של כביש עם כניסה ויציאה לחצרים, או עם דרך גישה לבית, למגרש חניה, לתחנת דלק או למפעל, אלא אם כן סומן אחרת בתמרור;

- (3) התמזגות בכביש חד סטרי שבו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה ושלפניה הוצב תמרור א'20;

"קו עצירה" – קו לרוחב כביש או בחלק מרוחבו, המסמן גבול לשם עצירת רכב סמוך לרמזור או לתמרור עצירה או לפני מפגש מסילת ברזל, או במקום שבו שוטר מכוון את התנועה;

"ראש המועצה" – לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו את סמכויותו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;

"רחוב" – דרך, כמשמעותה בפקודת התעבורה, הנמצאת בתחום המועצה;

"רכב" – כמשמעותו בפקודת התעבורה, למעט אופניים;

"שביל" – דרך או חלק מדרך שאינו כביש שהוקצה לסוג עוברי דרך;

"שטח הפרדה" – כל מבנה, אי תנועה, סימון שטח על פני דרך, גינה, שטח לא סלול וכיוצא באלה, המחלקים את הדרך לאורכה;

"תג נכה" – תג שנתנה רשות הרישוי לנכה, הנושא את שם הנכה, את מספר זהותו ואת מספרי הרישוי של עד שני כלי רכב מזכים;

"תמרור" – כל סימון, אות או איתות, לרבות רמזור, שקבעה רשות התמרור המרכזית ואשר הוצב או סומן על פי הסמכה או על פי הוראה מאת רשות תמרור כדי להסדיר את התנועה בדרכים או כדי להזהיר או להדריך עוברי דרך;

"חומר מסוכן" – חומר דליק, לקיח, נפיץ, רעיל, מחמצן, מאכל, מדבק או רדיואקטיבי, או גז דחוס או מונזל, וכן כל חומר אחר שבהובלתו הוא עלול להיות מסוכן לבריאות האדם.

סמכות המועצה להסדיר חניית רכב

2.

ראש המועצה רשאי, בתוקף סמכותו כרשות תמרור מקומית ובכפוף לאמור בתקנה 18 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – **תקנות התעבורה**), לאסור, להגביל ולהסדיר העמדת רכב או סוג מסוים של רכב בתחום המועצה כולה או כאזור חניה, וכן לקבוע אזור חניה כמקום חניה שבו מותרת החניה לרכב מסוים או לסוג מסוים של רכב בלבד, לקבוע את הימים, השעות והתקופות שבהם מותרת החניה ואת מספר כלי הרכב שמותר להחנות בעת ובעונה אחת באותו מקום.

3.

מקום חניה מוסדר

- (א) ראש המועצה רשאי, בכפוף לאמור בתקנה 18 לתקנות התעבורה, לקבוע אזור חניה או חלק ממנו כמקום חניה מוסדר.
- (ב) (1) נקבע מקום חניה מוסדר, תסומן המדרכה במקום בתמרור ד"20, ובאין מדרכה במקום, יסומן המקום בתמרור ג"1 בצירוף תמרור א"44.
- (2) לא יעמיד אדם ולא יחנה רכב במקום מוסדר, אלא בשעות שצוינו בתמרור.
- (3) נקבע מקום חניה מוסדר וסומן בתמרור ד"19, לא יחנה אדם רכב, אלא בתחום השטח שסומן בתמרור כאמור ובכפוף להוראות התמרור.
- (4) הותרה חניה במקום חניה מוסדר, לא יעמיד אדם ולא יחנה רכב ולא ירשה למי שפועל מטעמו להעמידו או להחנותו במקום חניה מוסדר, אלא אם כן שילם אגרת הסדר חניה, כמפורט בתוספת השניה, ומילא אחר הוראות סעיף קטן (ג), ובכפוף להוראות מיוחדות החלות על אותו מקום חניה מוסדר והמצוינות בתמרור א"44 המוצב במקום החניה או בסמוך אליו.
- (5) אי הצגת כרטיס חניה או אי מלוי אחר ההוראות על גבי הכרטיס, תהווה ראיה לאי תשלום אגרת הסדר החניה, כל עוד לא הוכח אחרת.
- (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב), העמיד אדם רכב במקום חניה מוסדר –
- (1) יצמיד מיד עם העמדת הרכב כרטיס חניה בר תוקף לחלון הדלת הקדמית בצד הקרוב למדרכה, בהתאם להוראות הנלוות לכרטיס החניה; כרטיס החניה יוצמד, באופן שאדם העומד מחוץ לרכב יוכל להבחין בחודש, ביום בחודש, ביום בשבוע ובשעות החניה המסומנים בכרטיס;
- (2) ימלא אחר ההוראות המפורטות על גבי כרטיס החניה, על גבי הכריכה הצמודה אליו ועל גבי תמרור המוצב במקום החניה או בסמוך אליו;
- (3) לא יחנה את הרכב ולא ישאירו עומד במקום כאמור לזמן העולה על הזמן הנקוב בתמרור או בכרטיס החניה; רשאי אדם להשתמש ביותר מכרטיס חניה אחד בעת חניה אחת;
- (ד) לא ישתמש אדם בכרטיס חניה שלא הוכן והונפק בידי המועצה או באישורה, למעט כרטיס חניה שאושר כאמור בסעיף קטן (ה).
- (ה) הגיעה המועצה לידי הסכם עם רשות מקומית אחרת בדבר הכרה הדדית בכרטיסי החניה, יובא לאישור המועצה כרטיס החניה של אותה רשות מקומית; אישורה המועצה כרטיס חניה של אותה רשות מקומית, יראו אותו לענין חוק עזר זה ככרטיס חניה שהדפיסה והנפיקה המועצה ודבר האישור יצוין על גבי הכרטיס.

(ו) נקבע מקום חניה מוסדר בתוך אזור חניה שחלה עליו החלטת המועצה לפי סעיף 2, רשאי ראש המועצה, בכפוף להוראות אותה החלטה, לקבוע אותו, כולו או חלקו, כמקום חניה מוסדר על ידי סדרן, והמחנה בו רכב יציית להוראות הסדרן וישלם אגרת הסדר חניה, כמפורט בתוספת השניה; על מקום חניה כאמור לא יחולו הוראות סעיף קטן (ג).

(ז) אין באמור בסעיף קטן (ב) כדי לגרוע מסמכות המועצה לסמן מקום חניה מוסדר בתמרוך אחר המיועד לכך לפי פקודת התעבורה.

4. חניה לתושבי אזור חניה במקום חניה מוסדר

(א) נקבע אזור חניה או חלק ממנו כמקום חניה מוסדר, יהיו רשאים הגרים באותו אזור להחנות את רכבם במקום שנקבע כמקום חניה מוסדר באזור מגוריהם, בלא תשלום אגרה בלי להשתמש בכרטיסי חניה.

(ב) חניה כאמור בסעיף קטן (א) תותר לרכב, הנושא תוויית שאישר ראש המועצה ואשר עליה צוין מספר הרכב ואזור החניה שבו מותרת החניה כאמור בסעיף קטן (א) (להלן – **התוויית**), בלבד.

(ג) מי שמתגורר באזור חניה שנקבע כמקום חניה מוסדר, רשאי לקבל תוויית, לאחר שהגיש לראש המועצה בקשה בנוסח שבתוספת הראשונה, ולאחר שהמציא רישיון רכב ותעודת זהות או מסמך אחר, אם יידרש לכך, להוכחת בעלותו על הרכב ומען מגוריו.

(ד) לענין סעיף זה, יראו אדם כאילו הוא בעל של רכב, גם אם הוכיח על ידי מסמכים מהימנים, לשביעות רצון ראש המועצה, כי הרכב הועמד לרשותו הבלעדית מידי מעבידו או מידי תאגיד ששליש השליטה בו, לפחות, בידי אותו אדם.

(ה) לאדם כאמור בסעיף קטן (ג) לא תינתן יותר מתוויית אחת.

(ו) תוקף תוויית יהיה לתקופה של שנתיים, זולת אם נקבעה בה תקופה אחרת שנקבעה על גבי התוויית או בהודעה חתומה בידי ראש המועצה שפורסמה בתחום המועצה.

(ז) התוויית תוצג בצד ימין של השמשה הקדמית של הרכב.

(ח) העביר בעל הרכב שבידו תוויית את בעלותו ברכב או העתיק את מקום מגוריו, יודיע על כך לראש המועצה, בתוך 7 ימים מיום העברת הבעלות ברכב או העתקת מקום המגורים, וכן יחזיר את התוויית לראש המועצה.

(ט) מי שקיבל תוויית אינו רשאי להעבירה לאחר.

(י) זכות השימוש בתוויית תפקע בהתקיים אחד מאלה;

(1) בעל הרכב קיבל את התוויית על סמך פרטים כוזבים שמסר בבקשתו;

(2) התוויית הועברה לאחר;

(3) הרכב נמכר או שהשימוש בו הועבר לאחר;

(4) העתקת מקום המגורים של בעל הרכב.

(יא) לענין סעיף זה, "**רכב**" – רכב פרטי ורכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4,000 ק"ג.

5. **חניון פרטי**
- (א) לא ינהל אדם ולא ירשה לאחר לנהל חניון פרטי, אלא לפי רישיון מאת ראש המועצה ובהתאם לתנאי הרישיון.
- (ב) בקשה למתן רישיון תוגש לראש המועצה, והוא רשאי לתת או לסרב לתת, לבטלו או להתלותו לתקופה, וכן לקבוע בו תנאים, להוסיף עליהם, לגרוע מהם, לשנותם או לבטלם.
- (ג) תקופת תוקפו של הרישיון לא תעלה על שנה אחת מהיום שבו הוא ניתן.
- (ד) רישיון לנהל חניון פרטי יינתן לאחר התייעצות עם מפקד המשטרה.
6. **איסור חניה (תיקון: תשס"ז)**
- (א) לא יעמיד אדם ולא יחנה ולא ירשה למי שפועל מטעמו, להעמיד או להחנות רכב ברחוב במקום שבו מתקיים אחד מאלה:
- (1) נאסרה החניה בידי המועצה לפי סעיף 2 (להלן – **איסור המועצה**) והאיסור מסומן על ידי תמרור;
 - (2) החניה אסורה על פי תמרור שהוצב כדין, אף אם האיסור אינו איסור המועצה.
- (ב) לא יעמיד אדם ולא יחנה ולא ירשה למי מטעמו להעמיד או להחנות רכב במקום חניה, אלא אם כן –
- (1) לא נאסרה בחוק עזר זה חנייתו במקום;
 - (2) החניה היא בתוך אחד מהשטחים המסומנים בקווי צבע או באופן אחר – אם יש שטחים מסומנים כאמור;
 - (3) החניה היא בזמן ולמשך התקופה שבהם הותרה החניה במקום;
 - (4) מקום החניה אינו תפוס בכלי רכב במספר שנקבע כמותר לחניה בעת ובעונה אחת.
- (ג) לא יעמיד אדם ולא יחנה ולא ירשה למי מטעמו להעמיד או להחנות רכב באופן –
- (1) שעלול להפריע או לעכב את התנועה;
 - (2) שהרכב מסתיר תמרור או חלק ממנו מעיני עוברי דרך.
- (ד) לא יעמיד אדם ולא יחנה רכב ולא ירשה למי מטעמו להעמיד או להחנות רכב באחד המקומות המנויים להלן, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי אחר הוראה מהוראות חוק עזר זה או אחר תקנות התעבורה:
- (1) בצד שמאל של הרחוב אלא אם כן – הכביש הוא חד-סטרי, או בניגוד לכיוון הנסיעה; לענין פסקה זו, לא יראו ככביש חד-סטרי כביש שהוא חלק מרחוב המחולק על ידי שטח הפרדה.
 - (2) על שביל אופניים מסומן בתמרור;
 - (3) בתוך צומת או בתחום שנים עשר מטרים ממנו;
 - (4) במקום כניסה לשטח המיועד לכלי רכב, פרט להעלאת נוסעים והורדתם;
 - (5) בתחום שני מטרים מברז כיבוי (הידרנט), כאשר התחום מסומן בסימון על המדרכה או על שולי הכביש או על שניהם;
 - (6) בתוך מעבר חציה או בתחום שנים עשר מטרים לפניו;
 - (7) בתחום שנים עשר מטרים לפני קו עצירה;

- (8) בתחום עשרים מטרים מהפס הקרוב ביותר של מפגש מסילת ברזל ובתחום עשרים מטרים אחרי המפגש;
- (9) בכביש, לרבות שולי הרחוב, שבו קיים בכיוון הנסיעה, נתיב אחד בלבד המסומן בקו הפרדה בלתי מרוסק;
- (10) בצד רכב אחר העומד או חונה בצדו של רחוב;
- (11) על הגשר או בתוך מנהרה;
- (12) בתחום תחנת האוטובוסים המוגדרת על ידי סימון על פני כביש; ובאין סימון כאמור – בתוך עשרים מטרים לפני תמרור "תחנת אוטובוסים" ועשרים מטרים אחריו, בשני צדי הרחוב; ובלבד שמותר להעמיד או להחנות רכב בצד הרחוב שממול לסימון על פני הכביש או ממול לתמרור, אם רוחב כביש באותו מקום הוא שנים עשר מטרים או יותר;
- (13) בצד מעקה בטיחות להולכי רגל בשפת הכביש, אלא אם כן תמרור מורה אחרת;
- (14) בתוך תחום תחנת מוניות המסומנת בתמרור שהוצב או סומן, פרט לעצירה לשם הורדת נוסעים;
- (15) ליד תמרור המסמן תחנת הסעה לחיילים, אלא לשם העלאת חיילים והורדתם;
- (16) ליד תמרור המסמן מקום חניה לרכב של נכה.
- (17) על מדרכה, למעט במקום שהוסדר להעמדת רכב וחנייתו לפי חוק עזר זה ובלבד שנותר מעבר להולכי רגל
- (ה) לא יחנה אדם רכב המוביל חומר מסוכן במרחק קטן מ – 400 מטר מבנין מגורים או ממבנה ציבורי, אלא לצורך פריקה וטעינה של החומר המסוכן לבנין או למבנה האמורים, או ממנו.
- (ו) לא יעמיד אדם ברחוב ולא יחנה ולא ירשה לאחר להעמיד או להחנות כאמור –
- (1) רכב שרוחבו עולה על 2.50 מטרים, למעט רכב של צה"ל שנעצר לשם מילוי תפקיד צבאי;
- (2) גורר או נתמך שניתק מגורר או מתומך, זולת בעת ביצוע עבודות ציבוריות, באשר אין אפשרות אחרת לבצען ובמידה הדרושה לביצוע העבודות האמורות ובשולי הדרך בלבד.
- (ז) הוראות חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993, יחולו על חניה בניגוד להוראות חוק עזר זה.
- (ח) בסעיף זה, "איסור חניה" – לרבות הגבלת חניה לכלי רכב מסוימים שהרכב החונה אינו נמנה עמם.

7. חניה על המדרכה

ראש המועצה רשאי, בכפוף לאמור בתקנה 18 לתקנות התעבורה, לקבוע חלק ממדרכה ברחוב כמיועד לחניה של רכב מהסוג שנקבע בהחלטה, ובלבד שיינתן באותה מדרכה מעבר סביר להולכי רגל; המקום שנקבע כאמור יסומן בתמרור, ומשנקבע כך, לא יחול על חניה בחלק האמור של המדרכה איסור חניה לפי כל דין, ובלבד שהחניה היא בהתאם לכלל הוראה שבתמרור או על פיו.

8.

גרירת רכב ונעילתו

(א) רכב החונה במקום שחנייתו אסורה על פי חיקוק, רשאי פקח לנקוט אמצעים להרחקתו ולהחסנתו או לנעילת גלגליו או חלק מהם, בנעלי חסימה המונעות את תנועת הרכב, ובלבד שינקוט אמצעי זהירות סבירים הדרושים כדי להבטיח את בטיחות הרכב, ורשאי הוא לעשות כן בין בעצמו ובין בידי מי שאישר לכך ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל (להלן – **גורר מורשה**).

(ב) בעד הרחקה רכב והחסנתו או שחרורו מנעילתו ישולמו אגרה או תשלום לגורר מורשה, לפי הענין, כמפורט בתוספת השניה; אגרה או תשלום כאמור יהיו מוטלים על בעל הרכב, זולת אם הוכיח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו; רכב שאגרה או תשלום מוטלים על בעלו כאמור, לא יוחזר ולא ישוחרר מנעילתו, אלא אם כן שולמו האגרה או התשלום כאמור.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ינעלו פקח או גורר מורשה, גלגלי רכב הנושא תג נכה, גם אם הרכב חונה בניגוד להוראות חוק עזר זה; ואולם רשאים הם להזיז את הרכב ובמידת הצורך גם לגררו, אם אופן חנייתו מסכן עוברי אורח או גורם הפרעה ממשית לתנועה.

(ד) רכב שננעל כאמור בסעיף קטן (א) –

(1) ישוחרר מנעילתו לא יאוחר מתום 48 שעות לאחר שבעל הרכב ביקש את השחרור ושילם את האגרות או התשלומים החלים עליו כאמור בסעיף קטן (ב); ואולם אם לאחר 24 השעות הראשונות מתחיל יום מנוחה, יום פגרה או יום שבתון על פי חיקוק (להלן – **יום מנוחה**), ובעל הרכב לא ביקש כי הרכב ישוחרר לפני כניסת יום המנוחה, ישוחרר הרכב מנעילתו לא יאוחר מתום 24 שעות לאחר סיום יום המנוחה;

(2) ראש המועצה יקבע באישור ראש מחלקת התנועה של משטרת ישראל את הגוררים המורשים שיורשו לבצע את הגרירה או הנעילה, וגורר מורשה יבצע את הגרירה, הנעילה או השחרור של הרכב, בהתאם להוראות ראש המועצה או הפקח, שיינתנו לפי חוק עזר זה.

(ה) ראש המועצה ימנה לפקח לענין סעיף זה רק מי שאישר לכך המפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוא הסמיך.

9.

רכב שהתקלקל

לא יעמיד אדם ולא ירשה לאחר להעמיד ברחוב רכב שהתקלקל קלקול המונע המשכת הנסיעה, אלא סמוך ככל האפשר לשפה הימנית של חלק הרחוב המיועד לתנועת רכב, ואלא לשם תיקונים הכרחיים להמשכת הנסיעה שיש לעשותם בו במקום או עד שיועבר הרכב למקום תיקונו, ובלבד שהרכב יתוקן או יועבר בלא דיחוי.

10.

מוניות

(א) לא יחנה אדם ולא ירשה למי שפועל מטעמו להחנות מונית לזמן העולה על הזמן הדרוש להעלאת נוסעים או להורדתם, למעט המתנת מונית לנוסע כאשר היא איננה מסומנת בהודעה "פנוי" אלא במקום

- המסומן כתחנת מוניות בתמרורים ב-57 עד ב-59 ועל פי היתר מאת ראש המועצה (להלן – **היתר**) ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ב) בקשה למתן היתר תוגש לראש המועצה מאת נציגי בעלי המוניות בתחנת המוניות; ראש המועצה רשאי לתת היתר או לסרב לתתו, לבטלו או להתלותו לתקופה, וכן לקבוע בו תנאים, להוסיף עליהם, לגרוע מהם, לשנותם או לבטלם.
- (ג) ההיתר יהיה ערוך בטופס שקבע ראש המועצה; להיתר תצורף תווית שתודבק – בידי בעל המונית, על השמשה הקדמית של המונית בצד ימין, בפינה העליונה.
- (ד) תוקפו של היתר הוא לחניה בתחנת המוניות הרשומה בו, והוא יפוג ביום 31 בדצמבר שלאחר נתינתו.
- (ה) בעד היתר ישלם המבקש למועצה אגרה כמפורט בתוספת השניה.
- (ו) בעל מונית שלגביה ניתן היתר והנוהג בה, יחזיק את ההיתר במונית ויצייגו בפני שוטר או פקח, לפי דרישתו.
- (ז) בסעיף זה, "**בעל מונית**" – כמשמעותו בתקנה 485 לתקנות התעבורה.

11. אוטובוסים

- (א) לא יעמיד אדם ולא ירשה לאחר להעמיד אוטובוס ברחוב, אלא במקום שנקבע במקום חניה לאוטובוסים והמסומן על ידי תמרור הנושא עליו את מספרו של קו האוטובוס או הודעה שהתחנה מיועדת להורדת נוסעים או להסעת תיירים או מטיילים, או במקום אחר שנקבע כחניון לאוטובוסים.
- (ב) לא יעמיד אדם ולא ירשה לאחר להעמיד אוטובוס במקום כאמור בסעיף קטן (א) לזמן העולה על הזמן הדרוש כדי להוריד או להעלות נוסעים; הוראה זו אינה חלה לגבי תחנה סופית.
- (ג) לא ירשה אדם ולא ירשה לאחר להחנות אוטובוס בתחנה סופית לזמן העולה על הזמן הנקוב בתמרור כל עוד היא תפוסה על ידי אוטובוסים במספר הנקוב בתמרור.
- (ד) לענין סעיף זה, "**אוטובוס**" – אוטובוס המיועד להסיע עשרים נוסעים או יותר, בדרך.

12. תמרורים

- ראש המועצה יציין בתמרור כל מקום חניה, וכן כל איסור, הגבלה או הסדר שנקבעו לפי סעיף 2.

13. הקצאת מקום חניה לרכב מסוים

- (א) ראש המועצה, בתוקף סמכותו כרשות התמרור המקומית ובכפוף לאמור בתקנה 18 לתקנות התעבורה, רשאי לציין על גבי תמרור, או בלוח שייקבע בסמוך לו, את מספרי חניה לרכב הרישוי של כלי הרכב שמוותר להחנותם במקום חניה.
- (ב) צוין על גבי תמרור מספר הרישוי של כלי רכב שמוותר להחנותו במקום חניה, לא יעמיד אדם, לא יחנה ולא ירשה לאחר להעמיד או להחנות באותו מקום חניה רכב שמספר הרישוי שלו אינו מצוין בתמרור כאמור.

14. סמכויות פקח

- (א) פקח רשאי, בכל עת, להיכנס לכל מקום חניה, מקום חניה מוסדר או חניון פרטי כדי לברר אם קוימו הוראות חוק עזר זה.
- (ב) לא יפריע אדם לפקח ולא ימנע בעדו מלהשתמש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א).

תוספת ראשונה

(סעיף 4(ג))

בקשה למתן תווית חניה

אני הח"מ, שם משפחה שם פרטי מס' זהות בעל רכב מס' מסוג מס' חשבון ארנונה מבקש לתת לי תווית חניה לפי סעיף 4(ג) לחוק עזר לשהם (העמדת רכב וחנייתו), התשס"ב-2002, ומתחייב בזה להשתמש בתווית בהתאם להוראות חוק העזר המפורטות מעבר לדף.

☐ יש ☐ אין לי חניה בחצר ביתי (סמן $\times$ במשבצת המתאימה).

אני מצהיר בזה כי כל הפרטים המפורטים בבקשה זאת נכונים.

תאריך: חתימה:

תוספת שניה

(סעיפים 3, 8 ו-10)

שיעורי האגרה בשקלים חדשים	
3.50	1. אגרת הסדר חניה –
	(1) אגרת הסדר חניה במקום חניה המוסדר באמצעות כרטיס חניה, לכל שעה או חלק ממנה (סעיף 3(ב)(4))
	(2) אגרת הסדר חניה במקום חניה המוסדר באמצעות סדרן, לכל מכונית (סעיף 3(ו)) –
200.00	לחודש מראש
5.00	לשעה
	2. אגרת שחרור נעילה (סעיף 8(ב)) –
54	משעה 06.00 עד 16.00
82	משעה 16.00 עד 06.00 למחרת
	בעד גרירת רכב, ישולמו לגורר מורשה שגרר את הרכב, הוצאות גרירה והחסנה.
	3. אגרת מקום חניה למונית (סעיף 10(ה)) –
	לכל מונית שחנייתה תורשה בהיתר –
335	לשנה
167	לחצי שנה

¹ קתש"ס תשס"ב, 442; תשס"ז, 402.

י. בעלי חיים

חוק עזר לשהם (איסור החזקת בעלי חיים), התשע"ה–2014¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

- בחוק עזר זה –
- "בעל חיים"** – כל בהמה, לרבות סוס, חמור, פרה, כבשה, עז ופרדה;
- "היתר"** – היתר לפי חוק עזר זה;
- "המועצה"** – המועצה המקומית שהם;
- "מחזיק"** – לרבות בעל, סוכן, נאמן, מנהל או שותף, וכל אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מבעל חיים וכן אדם שיש לו שליטה בדרך כלשהי על בעל החיים;
- "קרקע חקלאית"** – קרקע בתחומי המועצה אשר הוכרזה על פי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965, כקרקע חקלאית;
- "ראש המועצה"** – לרבות עובד המועצה שראש המועצה אצל לו מסמכויות לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש המועצה וסגניו וכהונתם), התשל"ה–1975, לעניין הוראות חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
- "תחום המועצה"** – כהגדרתו בתוספת הראשונה לצו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג–1953.

2. איסור החזקת בעלי חיים בלא היתר

- (א) לא יחזיק אדם בעל חיים בתחום המועצה אלא על קרקע חקלאית שבחזקתו, ולפי היתר מאת ראש המועצה.
- (ב) ראש המועצה רשאי לתת היתר, לסרב לתתו, לתקנו, לשנותו, להתלותו, לבטלו, וכן להתנות בו תנאים.
- (ג) היתר ייחתם ביד ראש המועצה.
- (ד) ההיתר יוחזק בידי מחזיק בעל החיים ויוצג לפי בקשתו לאדם שהמועצה הסמיכה אותו לכך.
- (ה) עותק של ההיתר יישמר במשרדי המועצה.
- (ו) תוקפו של היתר הוא לשנה אחת מיום הוצאתו, אלא אם כן נקבעה בו תקופה קצרה יותר.
- (ז) בעד מתן ההיתר ישלם המחזיק למועצה אגרה שנתית בסכום של 100 שקלים חדשים לכל בעל חיים.

3. שוטטות בעלי חיים

- (א) מחזיק בעל חיים בתחום המועצה ימנע מבעל החיים לשוטט חופשי בתחום המועצה.
- (ב) נמצא בעל חיים כשהוא משוטט חופשי בתחום המועצה, רשאי ראש המועצה לתפסו ולהעבירו למכלאה על חשבון המחזיק, או למכרו, לפי שיקול דעתו; במקרה של מכירה תוחזר התמורה למחזיק בניכוי ההוצאות.

4. **דרישה לסילוק בעל חיים**
ראש המועצה רשאי, בהודעה בכתב, לדרוש ממחזיק בעל החיים בלא היתר או בניגוד לתנאיו, לסלקו מתחום המועצה או להעבירו למקום שבו מותר להחזיק בו בעלי חיים וזאת, באמצעים ובתוך פרק זמן שיקבע בהודעה.
5. **תפיסת בעלי חיים בידי המועצה**
לא מילא מחזיק בעל חיים אחר דרישת ראש המועצה בתוך הזמן שנקבע בהודעה בכתב, רשאי ראש המועצה לתפוס את בעל החיים, לאכסנו או למכרו, הכול לפי שיקול דעתו, ולגבות את הוצאות הסילוק, האכסון או המכירה ממחזיק בעל החיים.
6. **סמכויות ראש המועצה**
(א) ראש המועצה רשאי בכל עת להיכנס לכל מקום בתחום המועצה שיש בו בעל חיים, כדי לערוך ביקורת ולעשות בו כל הדרוש כדי לברר אם קוימו הוראות חוק עזר זה, ולנקוט את כל האמצעים הדרושים כדי לקיימו ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של בית משפט.
(ב) ראה ראש המועצה כי בעל חיים מוחזק בתחומי המועצה בלא היתר, רשאי הוא להיכנס לאלתר לחצרי המחזיק ולפעול בדרך של תפיסת בעל החיים ולקיחתו לאכסון או למכירה, הכול על חשבון המחזיק.
(ג) לא יפריע אדם לראש המועצה ולא ימנע ממנו מלהשתמש בסמכויותיו לפי סעיף קטן (א).
7. **מסירת הודעות**
מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהיה כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; ככל שלא ניתן לקיים את המסירה כאמור לעיל, תהיה המסירה כדין אם הוצגה ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים על הנכס שבו היא דנה, או פורסמה בשני עיתונים הנפוצים בתחום המועצה שאחד מהם, לפחות, הוא בשפה העברית.
8. **הצמדה**
תעריפי האגרה הנקובים בחוק זה יעודכנו ממועד פרסומו של חוק עזר זה ב־16 בחודש ינואר בכל שנה (להלן – **יום העדכון**) לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.

¹ קת"ש"ם תשע"ה, 79.

חוק עזר לשהם (החזקת בעל כנף), התשע"ז–2017¹

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22, 23 ו-24 לפקודת המועצות המקומיות, מתקינה המועצה המקומית שהם חוק עזר זה:

1. הגדרות

בחוק עזר זה –

"בעל כנף" – לרבות תרנגול, ברווז, אווז, וכיוצא באלה, וכן תוכים, ציפורי שיר ויונים – בכמות העולה על שני פרטים למעט חיית בר מוגנת כהגדרתה בחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו–1955;

"המועצה" – המועצה המקומית שהם;

"הרופא הווטרינר העירוני" – כהגדרתו בפקודת הכלבת, 1934;

"מחזיק" – אדם המחזיק בתחום שיפוטה של המועצה בעל כנף חי לפי רישיון מאת ראש המועצה, ובהתאם לתנאים שיקבע הרופא הווטרינר העירוני ולשאר תנאי הרישיון;

"ראש המועצה" – לרבות עובד המועצה שראש המועצה אצל לו מסמכויות לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות, סגניו וכהונתם), התשל"ה–1975, לעניין הוראות חוק עזר זה, כולן או מקצתן;

"שובד" – תיבה או מבנה המשמש לגידול ולמגורי בעלי כנף המורכב מתאים קטנים.

2. החזקת בעל כנף

לא יחזיק אדם בתחום שיפוטה של המועצה בעל כנף חי אלא לפי רישיון מאת ראש המועצה, ובהתאם לתנאים שיקבע הרופא הווטרינר העירוני ולשאר תנאי הרישיון.

3. מתן רישיון

- (א) ראש המועצה רשאי לתת רישיון, לקבוע בו תנאים, לחדשו וכן לסרב לתתו או לחדשו.
- (ב) בקשה למתן רישיון או לחידושו תוגש למועצה בכתב ויצורפו אליה תרשים ותיאור מלא של המקום המיועד להחזקת בעלי הכנף.
- (ג) תוקפו של הרישיון לשנה אחת מיום הוצאתו, אלא אם כן נקבעה בו תקופה קצרה יותר.
- (ד) בעד קבלת הרישיון ישלם המבקש למועצה אגרה בסכום של 60 שקלים חדשים.

4. ביטול הרישיון

ראש המועצה רשאי לבטל רישיון או להתלותו לתקופה שיקבע בהתקיים אחד מאלה:

- (1) בעל הרישיון נמנע לעשות פעולה שהוא מחויב לעשותה לפי חוק עזר זה או לפי כל דין;
- (2) בעל הרישיון מונע מהמפקח לבקר במקום שבו מוחזקים בעלי כנף;
- (3) בעל הרישיון מפר או אינו ממלא אחרי הוראה של ראש המועצה או של המפקח, הנוגעת להחזקה תקינה בכל הקשור לאופן ותנאי ההחזקה במקום שבו מוחזקים בעלי הכנף.

5. דרישה לתקן או לנקות

(א) ראש המועצה רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מאת המחזיק בעלי כנף לתקן את השובך או המקום שבו הם מוחזקים ולשפר את תנאי ואופן ההחזקה אשר בעלי הכנף מוחזקים בו, בתוך תקופה שתקבע בהודעה, באופן ולפי התנאים והפרטים שנקבעו בהודעה, וכן לבצע בו שינויים אשר יבטיחו את קיומו של מצב תברואתי נאות או מניעת רעש בלתי סביר, ריחות ומפגעים שונים.

(ב) מי שקיבל דרישה כאמור בסעיף קטן (א) חייב למלא אחריה.

(ג) לא מילא המחזיק כאמור אחרי דרישת ראש המועצה לפי סעיף קטן (א), רשאית המועצה לבצע את העבודה ולגבות את הוצאות הביצוע מהמחזיק.

2.7 מסירת הודעות

מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהיה כדין, אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מענו במקום מגוריו או במקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, או הוצגה במקום בולט באחד המקומות האמורים.

8. הצמדה למדד

תעריפי האגרה הנקובים בחוק זה, יעודכנו, החל במועד פרסומו של חוק עזר זה ב־16 בחודש ינואר בכל שנה (להלן – **יום העדכון**) לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.

¹ קתש"ם תשע"ז, 294.

² במקור לא מופיע סעיף 6.

יא. עבירות קנס

צו המועצות המקומיות (עבירות קנס), התשל"ג–1973¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א לפקודת המועצות המקומיות, אני מודיע ומצווה לאמור:

1. עבירות קנס

כל עבירה על הוראה שבסעיף מהסעיפים המפורטים בטור ב' של חוקי העזר המפורטים בטור א' בתוספת הראשונה היא עבירת קנס.

2. שיעור הקנס (תיקון: תשמ"ה, תשמ"ז, תש"ן, תשנ"ה, תש"ס, תשס"ד, תשע"ג)

(א) שיעור הקנס בכל עבירה כאמור בסעיף 1 יהיה כפי דרגת הקנס שנקבעה לצדה בתוספת הראשונה בטור ג'.

(ב) בצו זה –

דרגת הקנס	בשקלים חדשים
"א"	730
"ב"	475
"ג"	320
"ד"	245
"ה"	165
"ו"	105
"ז"	85

3. נוסח ההזמנה

ההזמנה לענין סעיף 26א, לפקודה תהיה לפי הטופס שבתוספת השניה.

4. אופן תשלום הקנס

(א) המשלם קנס על עבירת קנס לבית המשפט הנקוב בהזמנה, יגיש עם התשלום את ההזמנה שנמסרה לו על פי סעיף 26ב(א) לפקודה; פקיד בית המשפט לא יקבל את התשלום אלא אם קיבל את ההזמנה ונוכח שהתשלום הוא בשיעור הקבוע בצו זה לגבי העבירה הנזכרת בהזמנה.

(ב) המשלם את סכום הקנס בבנק הדואר לחשבון הסילוקים של בית המשפט הנקוב בהזמנה, והגיש את ההזמנה שנמסרה לו לפקיד בנק הדואר המקבל את התשלום, יראו אותו כאילו שילם את הקנס בבית המשפט בהתאם לסעיף 26ב לפקודה.

תוספת ראשונה² (תיקון : תש"ס, תשע"ב, תשע"ד)
חלק ס"ה – שהם

טור א' חוקי עזר	טור ב' הסעיפים	טור ג' דרגת הקנס
1. חוק עזר לשהם (שמות לרחובות ולוחיות מספר לבנינים), התשנ"ה-1994	3(ג) ר(ד), 7 5, 6	ב ג
2. חוק עזר לשהם (איסור רוכלות), התשנ"ה-1994	2	א
3. חוק עזר לשהם (מודעות ושלטים), התשנ"ה-1995	2(א), 5(א), 7(2), (3), (6), (7), (8), (9), ר(10), 8(א), (ב) ר(ד), 9(ב) ר(ג), 11(א), 12(ג), 13(ב), 15(א) ר(ב), 17(1), (4), (5), 9(א)	ב א א ב
4. חוק עזר לשהם (אספקת מים), התשנ"ה-1995	2(א), 4(א) ר(ח), 5(ג), 18(א), 19 16(א), (ב), (ג), (ד), (ה), (ו), (ז), (ח) ר(ט), 17, 20(ב)	א א ג א
5. חוק עזר לשהם (צעצועים מסוכנים), התשנ"ה-1995	4(ו) ר(ט), 5(ה), 6(ג) 2(א), 3	א א
6. חוק עזר לשהם (פתיחת בתי עסק וסגירתם), התשנ"ה-1995	2(א), ר(ג), 3, 6	א
7. חוק עזר לשהם (מבנים מסוכנים), התשנ"ו – 1996	2(א) ר(ב), 5(א)	א

טור א'	טור ב'	טור ג'
חוקי עזר	הסעיפים	דרגת הקנס
8. חוק עזר לשהם (שמירת איכות הסביבה, מניעת מפגעים ושמירת הסדר והניקיון), התשנ"ו – 1996	2, 3, 5(ב), 6, 10(ה), 15(ב), ר(ג), 17(א) ר(ב), 18, 22, 23(א) ר(ב), 28, 33(א) ר(ו), 34(א), 35(ב), 36(א), 37(א), 41(ב), 44(ב), 46, 47, 51, 52, 53, 54, 56, 58, 59, 60, 62(א), 76(ו), 96(א) ר(ג), 98, 107, 108, 117(א) (4) ר(8)	ב
	7(א) ר(ב), 15(א), 20, 21(ב), 27, 40, 50, 61(ג), 64(א), 66, 69, 70, 75(א) ר(ג), 80(א), 83(א), 84, 117(א) (1), (2), (3) ר(5), 118(א), 119(א)	א
	10(א), (ב), (ג) ר(ד), 13, 14, 16(א), 17(ג) ר(ד), 21(א), 24, 30, 33(ד) ר(ה), 38(א), 55, 57, 61(א) ר(ב), 65(א), 91(א), 92, 93, 96(ב) ר(ד), 106 – באופן הגורם לרעש המפריע לשכנים או העלול להפריע לשכנים בין השעות 00:24 ל-00:06: למחרת, 09:10, 110, 112(א), 117(א) (7)	ג
	11, 106 – באופן הגורם לרעש המפריע לשכנים בין השעות 00:14 ל-00:16 או בין השעות 00:23 ל-00:24 ובין השעות 00:06 ל-00:07	ד
9. חוק עזר לשהם (מיחזור), התש"ע–2010	5(א)	א
	2(א) – ובלבד שהודעה על כך הוצגה על גבי המכל או המתקן או בסמוך לו, 3(ב), (ג), 7, 8, 3(א) – ובלבד שהודעה על כך הוצגה על גבי המכל או המתקן או בסמוך לו, 9	ב
	2(ב), (ג) – ובלבד שהודעה על כך הוצגה על גבי המכל או המתקן או בסמוך לו	ג
		ד

תוספת שניה (בוטלה) (תיקון : תשע"ג)

ק"ת תשל"א, 1184; תשל"ב, 131, 239, 1300; תשל"ג, 1127; תשל"ד, 1342, 1426, 1579; 1922; תשל"ה, 1663; תשל"ו, 207, 1205, 1625, 1792, 2118, 2404; תשל"ז, 781, 1789; תשל"ח, 79, 538, 917, 1061, 1193, 1466, 1487, 2004; תשל"ט, 252, 664, 790, 916, 1614, 1617, 1618, 1672, 1700; תש"ס, 7, 9, 72, 178, 614, 956, 982, 1495, 1625, 1659, 1732, 1669, 1791, 1866, 1917, 2141, 2152, 2330; תשמ"א, 795; תשמ"ב, 706.

קתש"ס תשמ"א, 2, 34, 66, 80, 133, 162, 298, 300, 562, 658, 838, 886, 982, 983, 1014, 1015, 1030, 1260, 1302, 1398, 1606; תשמ"ב, 50, 51, 53, 54, 234, 656; תשמ"ג, 54, 182, 238, 239, 301, 303, 414, 415, 418, 462, 478, 480, 482, 514, 530, 587, 602, 604, 634, 666, 710; תשמ"ד, 50, 180, 110, 126, 240, 238, 278, 326, 358, 423, 582, 614, 614, 654, 655, 686, 722, 734, 736, 798, 800, 832, 830; תשמ"ה, 2, 18, 12, 118, 266, 450, 450, 466, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 124, 189; תשמ"ו, 2, 18, 42, 120, 158, 174, 175, 246, 248, 258; תשמ"ח, 194, 458, 538; תשמ"ט, 266, 346, 362, 378, 402, 403, 406, 413, 434, 450; תש"ן, 58, 98, 122, 234, 242, 258, 260, 362; תשנ"ג, 194; תשנ"ה, 2, 232; תשנ"ו, 450; תשנ"ז, 114, 188; תשנ"ח, 146, 219, 246, 282; תש"ס, 43, 45, 66; תשס"א, 2; תשע"א, 229; תשע"ב, 30; תשע"ג, 194, תשע"ד, 323.

מובא רק החלק הנוגע להם.

יב. תחום המועצה המקומית שהם

צו המועצות המקומיות, התשי"א–1950¹

תוספת ראשונה

(קעד) המועצה המקומית שהם.

תאריך הקמתה: ג' באלול התשנ"ג (20 באוגוסט 1993).

תחום המועצה: גושים וחלקות רישום קרקע:

הגושים 4125, 4129, 4802, 4805, 6845 עד 6854, 6856, 6858, 6859, 6861, 6864 – בשלמותם;

גוש 4608 – חלק מחלקות 42, 52 עד 57 כמסומן במפה הערוכה בקנה מידה 1:10,000 והחתומה ביד שר הפנים ביום כ"ה בטבת התשס"ט (21 בינואר 2009), שהעתקים ממנה מופקדים במשרד הפנים, ירושלים, במשרד הממונה על מחוז המרכז, רמלה, ובמשרדי המועצה המקומית שהם;

גוש 4609 – חלקות 24 עד 33, 37, 38, 40, 44 עד 62, 64 וחלק מחלקות 22, 23, 34 עד 39, 41 עד 43, 63, 65 כמסומן במפה;

גוש 4613 – חלק מחלקה 102 כמסומן במפה;

גוש 4616 – חלקות 63 עד 68 וחלק מחלקות 22 עד 32, 82, 86 כמסומן במפה;

גוש 4617 – חלקות 30 עד 34, 36, 42, 43, 45 עד 59, 67, 77 עד 94 וחלק מחלקות 20 עד 26, 29, 35, 37, 41, 44, 60 עד 66, 70, 76 כמסומן במפה;

גוש 4618 – חלקות 30, 55, 66 וחלק מחלקות 31, 33, 52, 57, 67 כמסומן במפה;

גוש 4619 – חלק מחלקות 1, 2, 6, 8, 44 עד 47, 74 כמסומן במפה;

גוש 4785 – חלק מחלקה 119 כמסומן במפה;

גוש 4801 – חלקות 9 עד 16, 38 עד 55, 47 וחלק מחלקות 1 עד 8, 17 עד 27, 36, 37, 45, 51, 53 עד 56, 58, 60, 61, 64, 68 עד 74 כמסומן במפה;

גוש 4803 – פרט לחלק מחלקות 131 עד 133 כמסומן במפה;

גוש 4804 – חלק מחלקות 3, 65 עד 70, 73 כמסומן במפה;

גוש 4806 – חלקות 2, 3, 7, 8, 12 עד 15, 18 עד 31, 34, 35, 38, 39, 102, 106 וחלק מחלקות 4 עד 6, 9 עד 11, 16, 17, 40, 41 כמסומן במפה;

גוש 4810 – חלקה 42 וחלק מחלקה 37 כמסומן במפה;

גוש 4964 – חלקות 13, 16, 28, 29, 38, 43, 45 וחלק מחלקות 18 עד 21 כמסומן במפה;

גוש 4965 – חלקות 7, 24, 29, 33, 36 וחלק מחלקות 38, 41 כמסומן במפה;

גוש 5521 – חלק מחלקות 7, 11 כמסומן במפה;

גוש 5522 – חלקה 4 וחלק מחלקות 1 עד 3, 5 כמסומן במפה;

גוש 5536 – חלק מחלקה 1 כמסומן במפה;

גוש 5909 – פרט לחלק מחלקה 1 כמסומן במפה;

גוש 6829 – חלק מחלקה 47 כמסומן במפה;

גוש 6830 – חלק מחלקות 9, 10, 20, 38 כמסומן במפה;

גוש 6855 – פרט לחלק מחלקה 235 כמסומן במפה;

גוש 6857 – חלק מחלקה 1 כמסומן במפה;

גוש 6860 – פרט לחלקות 44, 45 וחלק מחלקות 60, 61 כמסומן במפה;

גוש 6888 – פרט לחלק מחלקה 21 כמסומן במפה.

¹ (א) ק"ת תשנ"ג, 1091; תשנ"ד, 244; תשס"ו, 782; תש"ע, 254; תשע"ז, 291.

(ב) מובא רק החלק הנוגע לשהם.